COLECȚIA SFINX

50

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

VICTOR JERCA

Opriți „Jaguarul" albastru !

EDITURA MILITARĂ

Lei 4,25

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SF

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SF

Cei prezenți își aruncară privirea peste rîndurile scrise în grabă de căpitan. Atrăgeau atenția cu deosebire cuvintele :

„OPRIȚI «JAGUARUL» ALBASTRU !..."

VICTOR JERCA

Opriţi „Jaguarul" albastru!

— roman —

EDITURA MILITARĂ, 1979

Coperta : AL. ANDREI

Capitolul întîi

Ruinele cetății Deva străjuiau depărtările, aidoma unei santinele uitate de timp. Orașul adormit se întindea în vale, la mai bine de o sută optzeci de metri sub poalele stîncii masive. Pietrele măcinate de vreme căpătau treptat contur în crepusculul dimineții.

Pe un tăpșan din apropierea bolții prin care se intra odinioară în cetate se odihnea un bărbat în floarea vîrstei. După cum arăta, cu fața răvășită, încercănat, se putea deduce că nu dormise în noaptea aceea. Răsufla greu. Abia ajunsese acolo, urcînd pe întuneric serpentinele dealului abrupt. Încerca zadarnic să-și astîmpere bătăile inimii. La urcușul obositor, se adăuga și teama, o teamă cumplită, pe care nu reușea să și-o înlăture. Avea senzația că din întuneric îl pîndesc o mulțime de ochi iscoditori. Zbaterea frunzelor, foșnetul ierbii îl făceau să tresară. Pînă și stîncile mute i se păreau vrăjmașe. Regreta că venise aici. Avusese convingerea că urcînd la cetate își va găsi liniștea printre dărîmăturile tăcute. De fapt alergase într-un suflet pînă în vîrf mai mult ca să aibă sub observație întreaga vale, pentru a descoperi dacă eventual ar fi fost urmărit. Nu văzuse pe nimeni, dar tot mai aștepta neîncrezător.

Își aduse aminte de cel care zăcea într-o mansardă din oraș. În această clipă era fără suflare. Nu-i trecuse nici un moment prin minte că ar putea fi acuzat de asasinat, dar era îngrozit.

Privirea îi alunecă peste acoperișurile caselor din vale. Începeau să-și contureze imaginile policrome. Așadar, nici noaptea nu-l mai putea ascunde. Constatarea îi accentuă

spaima, făcîndu-l să privească hăituit în jur. Nu îndrăzni să se miște din loc. Ajunse totuși la concluzia că moartea celuilalt n-o să-i mai încurce planurile și, puțin înviorat, încercă să zîmbească. Era însă mai mult un rînjet...

Deodată sări în picioare, dovedind o sprinteneală uimitoare, și începu să coboare grăbit, decis să ajungă la gară în cel mai scurt timp : trebuia să dispară imediat din oraș.

*

Dimineața, cînd se trezea din somn, colonelul de securitate Aurel Pleșoianu obișnuia să-și arunce privirea pe geam, gata să „cîntărească" vremea de afară. Zărea de fiecare dată în depărtare cetatea de odinioară, profilată mult deasupra orizontului. Așa procedă și acum.

Se smulse după un timp de la fereastră și intră în baie, umblînd ușor, să nu-i trezească pe ceilalți din casă. Zăbovi cîtva timp în fața oglinzii, pînă ce-și rase barba aspră, își înviora fața cu apă rece, apoi ieși din baie și începu să se îmbrace liniștit. După nici o jumătate de oră se afla în stradă, îndreptîndu-se spre inspectoratul județean. Întotdeauna mergea pe jos pînă acolo, trăgînd nesățios în piept aerul dimineții.

Răspunse la salutul politicos al subofițerului de serviciu aflat la intrarea în sediu și îi prezentă legitimația ; o formalitate, desigur, pentru că Pleșoianu era cunoscut de întregul inspectorat și de multă, foarte multă lume din orașul Deva.

Intrînd în birou, colonelul trînti în urma lui ușa capitonată, care se închise fără zgomot, ocoli masa acoperită cu postav verde și se opri în spatele unui scaun masiv, cu spătar înalt, ornamentat discret cu încrustații florale. Își dezbrăcă haina cu mișcări lente și o așeză pe spătarul scaunului, netezindu-i umerii cu grijă. Desfăcu butonii de la manșetă și îi aruncă pe un colț al mesei, după care începu domol să-și suflece mînecile cămășii. Cu ani în urmă, cînd intrase ucenic la uzină, îl luase în primire meșterul său — un bătrîn mucalit, cu suflet de aur —, care îl povățuise : „Nu uita, băiete, cînd te apuci de un lucru și vrei să-l faci cum trebuie, apoi suflecă-ți mînecile !" Trecuseră

destui ani de-atunci, dar îndemnul meșterului devenise pentru Pleșoianu un reflex : nu putea să lucreze dacă nu își simțea mîinile libere pînă la coate !

Privi ceasul-brățară — șapte și treizeci și două de minute ! —, se îndreptă spre fereastra deschisă, respiră de cîteva ori adînc, apoi închise geamul și începu să calce cu pași rari pe covorul moale. Pînă la ora opt, cînd începea programul de lucru, avea jumătatea lui de oră „limpede". O numise astfel pentru că în acest timp medita asupra evenimentelor petrecute și în funcție de ele își organiza munca pentru ziua respectivă. În fiecare dimineață cînd venea la serviciu — intra în birou exact la șapte și treizeci, oricine își putea potrivi ceasul la apariția lui — colonelul repeta aproape automat aceste obișnuințe. Abia apoi deschidea seiful din colț, din care își scotea lucrările curente și le rînduia pe masă, după un anumit tipic : în stînga pe cele ce trebuiau predate imediat, la mijloc cele pe care urma să le studieze, iar în dreapta le aranja pe cele care mai puteau să aștepte.

Brusc, Pleșoianu se opri din mers și își aruncă privirea spre cele trei telefoane de pe măsuța aflată în stînga mesei de lucru. Își consultă din nou ceasul, ocoli masa acoperită cu postav verde și se așeză pe scaun. Apucă receptorul unuia din telefoane, formă numărul de acasă și aștepta.

— Te-ai sculat, mămică ? întrebă cînd auzi vocea soției.

— A, tu ești ? !... Zi-i repede că trebuie să termin de călcat bluzița pentru asta mică. Pleacă și...

— Între noi fie spus, ar cam fi putut s-o calce singură. La douăzeci și ceva de ani ai ei...

— Bine, bine, știu. Ce voiai să-mi spui ?

— Tocmai în legătură cu ea...

— Ce-i mai reproșezi ?

— A, nu, de data asta nu-i reproșez nimic. Spune-i să-mi dea un telefon cînd termină examenul, să aflu și eu ce-a făcut. Clar ?

— Ei, am devenit și nerăbdători ! îl ironiză soția. Ziceai că-i fată isteață...

— Păi este, doar îmi seamănă... Dar mai au și coloneii de securitate unele slăbiciuni... Hai, că te așteaptă bluziță ! La revedere !...

Puse receptorul în furcă și rămase cîteva clipe cu privirea în gol. Fiica lui cea mică avea de susținut un examen greu. La chimie. Era studentă în anul al patrulea, o studentă destul de sîrguincioasă, dar el îi reproșase în cîteva rînduri că este cam împrăștiată și uneori superficială în studiu. La reproșurile acestea făcuse aluzie soția lui. Cu fata cea mare nu avusese probleme. Își aminti că, în urmă cu vreo săptămînă, avusese o discuție cu soția, tot în legătură cu cea mică. El îi atrăsese atenția că o răsfață prea mult și că așa-zisa ei bunătate de acum s-ar putea întoarce împotriva fiicei mai tîrziu. Ea încercase să-i argumenteze că nu are dreptate și îl învinuise că a căpătat o deformație profesională, că a devenit prea cazon... Se întreba acum dacă nu cumva avea dreptate soția lui...

Încercă să-și alunge gîndurile. Se ridică de pe scaun și se apropie de seif. Examină din obișnuință sigiliul de ceară și răsuci cheia în broască. Deschise ușile grele, privi cu atenție lucrările rînduite pe rafturi și luă cîteva dosare groase, pe care le așeză în partea stîngă a mesei. Se întoarse și scoase o mapă cu copertele vișinii, pe care era imprimat cu auriu „Lucrări curente". O așeză la mijloc, chiar pe mapa de birou. Apoi luă de pe un alt raft un vraf de fișe, pe care le frunzări cîteva clipe și le trînti în partea dreaptă a mesei. Abia după aceea închise ușile seifului și se așeză pe scaun.

Deschise mapa cu coperte de culoarea vișinei, cufundîndu-se în studierea hîrtiilor, cu sau fără antet, adunate acolo. Rînd pe rînd, filele erau mutate dintr-o parte în alta. I se aduse apoi buletinul zilnic al evenimentelor care avuseseră loc pe raza de acțiune a miliției județene în timpul celor douăzeci și patru de ore care trecuseră. De obicei parcurgea fugitiv aceste rapoarte seci, telegrafice, în care se adunau drame tulburătoare, acte de violență — comise mai ales din cauza consumului exagerat de băuturi alcoolice —, diverse furturi din avutul obștesc ori tragedii pasionale. Nu lipseau nici furturile mărunte, în dauna avutului personal, așa-zisele mici „găinării".

Un anumit paragraf atrase atenţia colonelului, determinîndu-l să reia lectura :

„În după-amiaza zilei de doisprezece iulie 197..., cetăţeanul Marcel Ioniade, în vîrstă de şaizeci şi patru de ani, domiciliat în strada Aliorului numărul patruzeci şi şase, a fost descoperit mort în baia locuinţei sale, de către numita Eufrosina Purdelea, menajera victimei, care ne-a şi adus la cunoştinţă evenimentul. La faţa locului s-a deplasat echipa noastră operativă, împreună cu procurorul şi medicul legist.

Primele verificări au stabilit că Marcel Ioniade, fiind în stare avansată de ebrietate, încercase să-şi spele în cadă, cu neofalină, un costum de haine, geamul fiind închis. S-a emis ipoteza că vaporii proveniţi de la neofalină i-au accentuat ameţeala şi n-a mai putut ieşi din baie. A căzut cu spatele pe uşă, blocînd-o. În cădere s-a lovit la cap, dovadă fiind un hematom accentuat, descoperit în partea occipitală. A murit asfixiat.

Avîndu-se în vedere unele aspecte încă neelucidate, cercetările continuă, cazul fiind preluat de căpitanul Marian Baltag de la serviciul judiciar."

Colonelul Pleşoianu terminase de citit. Rămăsese însă în mînă cu buletinul de evenimente, continuînd să privească însemnările acelea, ca şi cînd ar fi dorit să le găsească şi un alt înţeles. Dar nu mai distingea literele. Se estompaseră. Numele lui Marcel Ioniade îi adusese în memorie nişte fapte de demult...

Ieşise lăcătuş-mecanic. Se bucurase, dar observase că mai bucuros părea maistrul său. Se mîndrea că-l făcuse om pe „mînzul" lui, cum obişnuia să-i spună. Cînd a luat prima chenzină, Pleşoianu a hotărît să-şi sărbătorească evenimentul. Aflase că aşa se obişnuieşte. L-a invitat pe meşter la o ţuică. Cînd au ieşit din schimb, au plecat împreună. Numai ei doi. S-au oprit la o crîşmă — „La Godeanu, beuturi, gustări". Pleşoianu nu mai intrase pînă atunci într-un astfel de local. Se uitase curios la rafturile întinse pe un perete întreg, pline cu nenumărate sticle, apoi îşi pironise privirea pe un carton atîrnat deasupra tejghelei şi citise : *Trăscău de Jidvei, după prima să tot*

bei ! Înțelesese că trăscăul acela trebuia să fie o băutură bună dacă prima cinzeacă îți deschidea apetitul. Comandase două țoiuri. Maistrul înclinase din cap, în semn că era de acord, și zîmbise mucalit. Pleșoianu nu înțelesese pe moment de ce zîmbea astfel. Abia cînd dăduse pe gît lichidul gălbui, dintr-o înghițitură, cum observase că procedase meșterul său, simțise că i se tăie respirația. Îl apucase o tuse, de-i făcuse pe cei cîțiva mușterii din preajmă să întoarcă capetele spre el. Bătrînul rîsese cu poftă, din toată inima și-l bătuse de cîteva ori după ceafă, blînd, apoi îi făcuse semn să-l urmeze și ieșiseră în stradă. Pleșoianu nu-și revenise așa ușor. Călca îndîrjit alături de meșter și, rușinat, nu scosese un cuvînt. Nici nu îndrăznise să întrebe încotro merg. După un timp bătrînul îi explicase : „Bănuiesc că te-a apucat foamea. O să luăm o gustare acasă la mine."

Acolo o cunoscuse pe „coana Marița", soția meșterului, o femeie zdravănă. Cînd făcuse prezentările, bătrînul îi precizase : „Marița mea, băiete, e un butoi de douăsprezece vedre, în care s-a cuibărit un suflet pe aceeași măsură." Ea rîsese cu poftă și nu-i luase vorbele în seamă. Se pregătise să le pună masa, îngînînd o melodie veselă. Abia mai tîrziu aflase Pleșoianu că în spatele acestei veselii, ce o afișa în permanență, se ascundea o durere adîncă : moartea unicului lor copil, căzut pe front... Meșterul îi propusese lui Pleșoianu să rămînă în gazdă la ei, aveau destul loc, iar el acceptase. Din seara aceea a rămas acolo. A stat la ei cîțiva ani și simțea că îl socoteau ca pe băiatul lor. În fiecare dimineață pleca împreună cu maistrul său spre uzină. Mergeau pe jos trei kilometri și ceva, însă drumul nu i se păruse niciodată lung, pentru că bătrînul știa să povestească o sumedenie de lucruri interesante.

Într-o zi, asta era prin vara lui nouă sute cincizeci, maistrul îl chemase la birou, unde Pleșoianu dăduse peste ofițerul acela chipeș, cu cascheta lăsată pe o sprînceană. „Pe tine te caută", zisese el și dăduse să iasă afară, dar fusese oprit de un gest al celuilalt, care îi arătase un scaun și îi spusese să ia loc. Se așezase și Pleșoianu pe altul, cu inima cît un purice, gîndindu-se că o să i se impute cine știe ce lucru despre care el habar nu avea. Zîmbetul ofi-

ţerului însă îl făcuse să-şi dea seama că nu trebuia să se teamă. Cînd îl anunţase că venise să-l ia la securitate, unde să lucreze de atunci încolo ca ofiţer, Pleşoianu se speriase iar. Niciodată nu-i trecuse prin minte aşa ceva. Protestase. Încercase să explice că neam de neamul lui n-a fost nici măcar sergent în armată, darmite... Ofiţerul se posomorîse, iar zîmbetul acela care îl liniştise pe Pleşoianu dispăruse. Maistrul tăcea. Tăcea şi privea cînd la musafir, cînd la fostul lui ucenic. La un moment dat ofiţerul îi spusese lui Pleşoianu nişte vorbe grele, cu năduf, dar izvorîte din inimă. Răzbătea din ele nemulţumirea pentru refuzul lui Pleşoianu, de fapt şi nedumerirea... Dar, dincolo de aceasta, începuse să se depene treptat prima lecţie pentru Pleşoianu despre „lupta de clasă", „elemente care uneltesc", „spioni care vor să ne răstoarne noile rînduieli", „politicieni care pun la cale..." şi cîte altele.

Cînd ofiţerul terminase de vorbit maistrul se ridicase în picioare, venise spre Pleşoianu şi îi pusese mîna pe umăr, spunîndu-i scurt : „Du-te, băiete, du-te. Eşti tînăr şi o să faci faţă. Asta-i părerea mea !" Apoi se scuzase şi plecase. Rămăsese doar ofiţerul cu Aurel Pleşoianu. Nici unul nu scosese o vorbă minute în şir. Într-un tîrziu se ridicase şi ofiţerul şi rostise calm : „Mergi şi dă în primire ce ai de dat. Te aştept aici..."

Aurel Pleşoianu dăduse în primire sculele şi peste o oră era la sediul securităţii. Acolo i se spusese să meargă la magazia de unde va primi hainele militare, va avea gradul de locotenent, iar a doua zi trebuia să se prezinte la compartimentul de contraspionaj. Peste cîteva zile fusese trimis pentru două luni la o şcoală specială, unde i se prezentaseră cîteva noţiuni despre activitatea pe care trebuia să o desfăşoare în continuare. Adevărata şcoală însă a urmat-o cînd a intrat în munca practică, cînd a fost nevoit — şi nu o dată ! — să facă din zi noapte şi din noapte zi, pentru că, pe atunci, nu exista un program de muncă exact.

...Cu Marcel Ioniade avusese de-a face la scurt timp — poate la vreun an — după ce venise de la şcoala specială. Îl arestase, făcea parte dintr-un grup de spionaj şi trădare de patrie. Dacă după atîţia ani îi reţinuse numele

era nu numai pentru că fusese primul lui caz mai deosebit sau pentru că Ioniade fusese cel mai sincer din grup. La acestea se mai adăugase ceva : atunci, demult, Ioniade tăgăduise un timp ce declaraseră toți ceilalți și Pleșoianu rămăsese cu convingerea că ceva nu fusese în regulă cu declarațiile lor, dar nu se putuse în vremea aceea stabili mai mult.

Colonelul luă o coală de hîrtie, scrise cîteva rînduri și închise mapa cu coperte vișinii. Ridică apoi receptorul unuia dintre telefoane, formă un număr de interior și ordonă :

— Să vină la mine căpitanul Dorobanțu !

*

Așezat pe unul din fotoliile situate în fața mesei de lucru a colonelului Pleșoianu, căpitanul Adrian Dorobanțu începu să citească buletinul de evenimente al miliției, mai precis, despre împrejurările în care decedase Marcel Ioniade. Era îmbrăcat într-un costum cafeniu în carouri, cu vestă, o cămașă de un galben pal și cravată maro. Nu părea prea înalt, dar era bine clădit, cu umerii largi. Părul, de culoarea castanei, îi cădea rebel pe frunte. Ochii, căprui, aveau o sprinteneală uluitoare. Poate că ochii aceștia îți atrăgeau atenția la el, pentru că, în ansamblu, Adrian Dorobanțu nu era ceea ce se cheamă un *bărbat bine*. Avea o față extrem de mobilă, gata oricînd să izbucnească într-un rîs molipsitor. Pășea vioi, ușor săltăreț, pe vîrful picioarelor — poate pentru a părea ceva mai înalt ori pentru a nu tulbura cu mersul său liniștea celor din jur. Cu toate că se vîra în discuțiile celorlalți exact cînd nu ar fi fost cazul și tăia vorbele altora cu o francheță uluitoare, se bucura de simpatie din partea tuturor. Nu era un interlocutor comod. Trecea drept un maestru al interpretărilor. Însă era capabil să dea cele mai exacte soluții unor cauze primite spre rezolvare și de aceea era mereu consultat de colegi. Codul penal, ce-l ținea în permanență pe birou, era ferfeniță. Știa pe de rost orice text de lege, dar asta nu-l împiedica să deschidă codul la articolul sau ali-

neatul necesar și să ți-l mai citească o dată, extrăgînd nuanța cea mai logică. Uneori adopta și o metodă didactică cu interlocutorul, aducîndu-l ușor, cu cîteva întrebări precise, la ceea ce dorea el să scoată în evidență, iar în final celălalt avea impresia că descoperise singur soluția justă. Cu toate acestea, căpitanul Dorobanțu nu făcea niciodată paradă de perspicacitatea sa. Nimeni nu-l văzuse vreodată morocănos. Părea la prima vedere o fire ușor exaltată. În realitate știa însă cînd să se stăpînească.

Terminînd de citit rîndurile indicate de colonel, căpitanul încercă să pătrundă interesul pe care șeful său i-l acorda acestui Marcel Ioniade, decedat cu o zi mai înainte.

— Ei, ai citit ? îl întrebă colonelul Pleșoianu, privind spre fața contrariată a căpitanului Adrian Dorobanțu.

— Am citit, dar nu văd de ce ne-ar interesa pe noi acest caz...

O umbră de nemulțumire țîșni din ochii colonelului, iar căpitanul, care îl cunoștea bine pe șef, se abținu să mai spună că, de fapt, nu înțelegea de ce își frămînta mintea cu o imprudență comisă de un bețiv.

— Nu vezi ce rost are să ne pierdem timpul cu acest Ioniade, nu ? îi ghici gîndurile colonelul.

— Cam așa...

— Cum te împaci cu căpitanul Baltag ?

— Cu cine ? !... A, am putea fi socotiți prieteni...

— Iei legătura cu el și-i spui că ai ordin să te interesezi de afacerea asta. Simt eu, căpitane, că aici nu-i ceva curat. Pe Marcel Ioniade l-am arestat prin o mie nouă sute cincizeci și ceva pentru trădare. A fost condamnat apoi împreună cu alții, dar am avut senzația că n-am reușit să descopăr atunci întregul adevăr. Ceva mi-a scăpat. Nu știam exact ce. Parcă se înțeleseseră să-mi ascundă un anumit lucru. Oricît am încercat eu să stabilesc ce, n-am reușit. Am crezut la un moment dat că se hotărîseră să „acopere" pe cineva care nu fusese arestat. Dar atunci lucrurile trebuiau clarificate repede. Nu aveam prea mult timp la dispoziție și, de ce să n-o spun, nici experiență. Am încheiat cercetările și i-am trimis în judecată, însă cazul

acesta nu mi-a ieşit niciodată din minte. N-aş vrea să ai impresia că mă justific...

Spunînd aceasta colonelul se ridică de pe scaun şi merse la seif, de unde scoase o agendă veche, îngălbenită de vreme. Se întoarse tăcut la masa de lucru şi o întinse spre Dorobanţu :

— Ia-o şi răsfoieşte-o cu atenţie. Cuprinde cîteva însemnări personale din vremea aceea. Să ceri imediat şi materialele de la arhivă. Acolo însă, la arhivă, vreau să zic, ai să găseşti cîteva dosare groase, cu procesele-verbale de percheziţie, declaraţiile luate celor implicaţi, destul de confuze la început, învinuirile care li s-au adus, actul de încheiere a cercetărilor, materialele din proces şi detenţie... Cam atît. Aici însă sînt consemnate nişte îndoieli ale mele. Ai să vezi şi singur.

— Bănuiţi că moartea lui Marcel Ioniade este suspectă ?

— Aş vrea să purtăm o discuţie după ce vei studia toate materialele şi după ce vei sta de vorbă şi cu căpitanul Baltag. Faptul că sînteţi prieteni mă linişteşte. Pe un altul l-ai fi putut deranja. Te cunosc eu cît eşti de insistent cînd vrei să afli ceva. Nu-ţi mai supraveghezi energia. Uneori îţi lipseşte tactul. Asta am să ţi-o trec şi în foaia personală de notare !

— Se poate, tovarăşe colonel ? ! Să ştiţi că eu încerc să...

— Cred că este bine să-ţi mai spun ceva, căpitan Dorobanţu, îl întrerupse colonelul, dar nu ca să influenţez în vreun fel cercetările dumitale, mă înţelegi ?

— Nu-i cazul să vă faceţi griji din pricina asta, tovarăşe colonel. Cînd mi-aţi atras atenţia asupra unui lucru...

— Aşadar, dacă este ceea ce bănuiesc eu — adică dacă au făcut imprudenţa să ascundă pe vreunul dintre cei implicaţi odinioară —, atunci moartea de acum a lui Marcel Ioniade este o consecinţă. Şi s-ar putea să nu fie ultima victimă.

— Am înţeles, tovarăşe colonel, zise căpitanul, însă nu prea părea convins de spusele şefului său.

— Aș vrea să mai înțelegi că nu vei sta doar în spatele căpitanului Baltag : el cu ale lui, noi cu ale noastre. Ți-e clar ?

— Da.

— Nu-i cazul să-i comunici prietenului dumitale de la miliție bănuielile ce le avem ; s-ar putea să-l deruteze de la cercetările acestei..., să-i spun deocamdată, sinucideri ciudate !

Capitolul al doilea

Walther Kohn, un blond înalt, nu prea slab, avînd o față prelungă, cu fruntea înaltă și maxilare pătrate, ridică piciorul de pe accelerație și apăsă ușor pedala de frînă, apoi decuplă maneta de viteze și răsuci volanul spre o parcare de la marginea șoselei. Opri doar pentru a curăța parbrizul care îi îngreuna vizibilitatea. Nu întrerupse contactul. Coborî grăbit din mașină, ținînd în mînă un burete umed, șterse geamurile și examină cu privirea cauciucurile. Totul era în ordine. Urcă iar la volan și își aprinse o țigară. Privi o vreme fumul albăstrui cum se ridica în șuvițe mătăsoase. Cînd simți în gură gustul amărui al nicotinei, deschise portiera și aruncă chiștocul. Ascultă sforăitul domol al celor peste o sută șaptezeci de cai putere ce răzbăteau de sub capota alungită, cabrată ușor spre partea din față. Simțea o deosebită plăcere cînd auzea zumzetul mecanismelor motorului și ar mai fi stat să-l asculte, dar timpul se scurgea prea repede. Își aruncă privirea în oglinda retrovizoare și, văzînd că nu se apropie nimeni din spate, împinse maneta de viteze într-a-ntîia, apăsă pedala de accelerație și roti cu eleganță volanul înfășurat într-o apărătoare pufoasă. Reintră pe șosea.

Cum ședea la volan — cu nasturii descheiați la cămașa albă cu dungi albastre, discrete, cu capul ușor plecat

înainte, ca și cînd ar fi purtat o povară pe umeri, cu părul de culoarea paiului uscat — părea destul de neglijent. Începu să-și tragă mănușile din mîini, prinzînd cu dinții de vîrful fiecărui deget, fără a pierde din vedere firul șoselei. Aruncă apoi mănușile în cutiuța capitonată, montată între cele două banchete, în care se aflau multe alte nimicuri.

Deși depășise patruzeci și cinci de ani, Walther Kohn părea mai tînăr. Aceasta se datora probabil felului tineresc în care obișnuia să se îmbrace sau mai degrabă părului lăsat să-i cadă pe frunte în șuvițe dezordonate. Doar dacă îi priveai ochii de culoarea oțelului călit, cu pleoapele abia întredeschise, strînse la colțuri în riduri mărunte, puteai să-i apreciezi vîrsta exactă. Numai că el purta mai tot timpul o pereche de ochelari mari, cu rama groasă, care îi dădeau un aer distins.

Acum avea privirea tăioasă și datorită încordării cu care urmărea fîșia îngustă a asfaltului încins, peste care roțile bolidului metalic șuierau năprasnic. Simțea că indicatorul de viteză trecuse cu mult peste o sută treizeci... Se grăbea. Privi ceasul de la bordul autoturismului. Era ora șaisprezece și patruzeci și două de minute. Îi promisese Marei că va ajunge la Brașov în jurul orei nouăsprezece. Ar fi vrut însă să fie acolo mai devreme, să aibă timp să facă o baie, să se bărbierească și să-și schimbe hainele. Nu putea să apară în fața Marei în ținuta aceea neglijentă.

Ideea că nu ar ajunge la timp îl sîcîia. Încă de cînd plecase de acasă fusese cuprins de o neliniște, de care încercase în zadar să se debaraseze. Dăduse totul pe seama nerăbdării de a o revedea pe Mara, și nerăbdarea aceasta se accentua pe măsură ce se apropia de Brașov. Probabil că nu ar fi mers cu o asemenea viteză dacă nu ar fi așteptat destul de mult la cele cîteva puncte de frontieră prin care trecuse.

Observă în depărtare, prin parbrizul larg, ruinele unei cetăți situate pe un deal abrupt, la poalele căruia se îngrămădeau casele unui oraș. Își dădu seama că se apropia de localitatea Deva. Își aminti că undeva, pe aproape, se mai află o cetate, în care regele Decebal dăduse ultima lui bătălie cu romanii. Mara îl dusese acolo în primăvară, iar

în ultima ei scrisoare îi precizase că sanctuarul dacilor de aici reprezintă cel mai perfect calendar din antichitate. O descoperire fără precedent... Acum însă nu-l interesa acest lucru. Era preocupat de ceva cu mult mai important : urma să se căsătorească și s-o ia cu el acasă pe Mara Călin. În sfîrșit ea acceptase. Venea astfel în România să înainteze actele în vederea obținerii aprobării pentru căsătorie.

Se întunecă la amintirea discuțiilor purtate cu Anne-Louise, fosta lui soție, care acceptase cu foarte mare greutate divorțul. Îi spusese totul despre dragostea lui pentru Mara. Anne-Louise plînsese, încercase chiar să-l amenințe, dar el nu se lăsase înduplecat. De fapt între el și Anne-Louise se produsese o ruptură de mai mulți ani. Walther, ca specialist constructor, fusese nevoit să lucreze pe diferite șantiere din Europa Occidentală. În urmă cu doi ani semnase un contract pentru Egipt. Nu mai venise acasă nici în concediu. Cîțiva prieteni îi vorbiseră de litoralul românesc, iar în vara anului trecut sosise la Mamaia. Atunci avusese surpriza să o cunoască pe Mara Călin.

Fața i se lumină de bucurie cînd își aminti de clipa în care o văzuse pentru prima dată pe Mara. Cineva îi spusese că nicăieri în lume nu-i mai frumos răsăritul soarelui decît privit de pe plaja stațiunii Mamaia. Într-o dimineață se trezise devreme, își aruncase pe umeri un halat din prosop și ieșise din hotel. Găsise pe plajă doar două-trei persoane, așteptînd ca și el răsăritul. Se plimbase un timp desculț, înfiorat de răcoarea nisipului mărunt, apoi se așezase răbdător, cu fața spre valurile înspumate.

Auzise pași ușori în spatele lui și se întorsese încet. Rămăsese ca vrăjit. O femeie înaltă, zveltă, cu fața ovală, delicată, cu un păr lung, negru, buclat și cu ochi mari, albaștri pășea parcă ireal, tîrînd de colț un covoraș. Se așezase în dreapta lui. Walther nu mai putuse să-și dezlipească privirea de pe chipul necunoscutei. Nu reușise astfel să mai observe nici răsăritul soarelui.

Treptat apăruseră pe plajă și alte persoane, iar Walther își dăduse seama că devenea caraghios uitîndu-se cu atîta insistență spre necunoscută. Nu-i trecuse prin minte că ar trebui să întreprindă ceva spre a o cunoaște. Nici cînd ea părăsise plaja n-o urmase. Abia după un timp se ridi-

case și pornise în căutarea ei. O regăsise peste cîteva ore la un restaurant. Servea prînzul. Singură. Întrucît aproape toate mesele erau ocupate, Walther își adunase tot curajul și înaintase emoționat spre ea. Nu știa decît cîteva cuvinte românești, dar erau suficiente pentru a se face înțeles că dorea foarte mult să fie primit la masa aceea. Mara îi răspunsese printr-un zîmbet încîntător și-i făcuse semn să se așeze. Îi spusese apoi că ea cunoștea bine limba franceză, spre bucuria lui. Așa aflase Walther că o cheamă Mara Călin, că era în concediu și că se simțea tare singură... Îi mai povestise că întîlnise întîmplător pe plajă un amic din liceu, Hariton Gîrneci, pe care i-l și prezentase la scurt timp după aceea. Amicul, precizase grăbită, avea obligațiile lui, iar ea nu dorea să producă nimănui încurcături. Adăugase aceste ultime vorbe privindu-l cu subînțeles pe Walther, care se străduise să o asigure că era singur, că mai mulți prieteni îi vorbiseră atît de frumos despre Mamaia, încît venise să-și petreacă concediul aici. Reușise s-o convingă. După masă plecaseră într-o plimbare pe faleză și continuaseră să discute. Nu se mai despărțiseră după aceea nici o clipă. Peste cîteva zile îi spusese Marei că trebuie să plece din România, pentru a se reîntoarce la locul său de muncă. Se consolase cu promisiunea ei că îi va răspunde la toate scrisorile, iar el își pusese în gînd să-i scrie în fiecare zi. Și se ținuse de cuvînt...

Walther zîmbi acestor aduceri-aminte. Își simțea totuși trupul de plumb, anchilozat, iar în ceafă i se cuibărise o durere surdă. Reduse ușor din viteză, lăsă volanul și ridică amîndouă mîinile spre plafon, împingîndu-le brusc spre spate, într-un exercițiu ce-l mai practicase cu succes și în alte rînduri. Apoi își roti capul de cîteva ori și își masă ceafa. Parcă se mai învioră.

Gîndurile îi zburară fără voie la Hariton Gîrneci, un tip dealtfel extrem de manierat. Nu-i plăcuse deloc la început, mai cu seamă de cînd observase cum o privea pe Mara : parcă prea cu patimă ! Îi și spusese Marei ce gîndește, dar ea îl asigurase că se înșeală și dăduse totul pe seama geloziei lui. Îl întîlnise apoi pe Hariton Gîrneci de fiecare dată cînd revenise în România. Încercase să dea

o explicație prieteniei dintre el și Mara, dar nu reușise. Simți în această clipă răsucindu-i-se în piept un pumnal, amintindu-și că Hariton Gîrneci este lîngă ea. Pentru că numai despre el putea fi vorba cînd Mara îi spusese : „Te așteptăm la Brașov. Cu nerăbdare..." Așadar, „te așteptăm" !... Nu putea pricepe de ce nu-l aștepta doar ea. Singură. De ce trebuise să vină însoțită de Hariton Gîrneci ? ! Care îl irita ! De fapt, nu-l irita, asta era prea mult spus, dar simțea în prezența lui o anumită stare de nesiguranță. Avea senzația că Hariton îl domină. Și, cu toate acestea, nu avea ce să-i reproșeze : era de o amabilitate cum nu mai întîlnise, atent, prea atent chiar, iar cu Mara se purta tot timpul ca un frate grijuliu. De cîte ori nu se întrebase Walther dacă între iubita lui și Hariton Gîrneci nu era mai mult decît o prietenie ! Zile întregi, departe de ea, era frămîntat de acest gînd. Deși, dacă ar fi existat ceva, căuta tot el să-și explice, Mara nu ar fi acceptat căsătoria și nici să-l urmeze în străinătate. De foarte multe ori fusese tentat să discute deschis, bărbătește, cu Hariton Gîrneci. Dar tot de atîtea ori renunțase, învins de zîmbetul condescendent al celuilalt și de amabilitatea lui excesivă...

Se întreba acum dacă n-ar trebui să aibă o discuție cu Hariton chiar azi, cînd va ajunge la Brașov. Să-i spună, pur și simplu, că prezența lui acolo, în acele clipe, este inoportună. Avea și motive să procedeze în felul acesta : data trecută Gîrneci îi dăduse un plic. Insistase să i-l expedieze din Germania Occidentală la o adresă din Anglia și să-i aducă răspunsul. Nu-l putuse refuza, mai ales că Hariton îi explicase că era vorba de un fost prieten de afaceri al răposatului său tată. Regretase că nu deschisese scrisoarea înainte de a o expedia. Poate ar fi evitat astfel să primească vizita tipului aceluia libidinos, cu mîinile umede și reci, unsuros în glas, care îl întrebase obraznic ce știa despre Hariton Gîrneci. De ce nu despre tatăl acestuia ? !... Fuseseră doar prieteni de afaceri !... Despre Hariton nu reușise să-i spună mare lucru. Chiar, ce cunoaște el, Walther, despre acesta ? Își dădea seama că mai nimic. Doar că era prieten cu Mara Călin, iubita și, în curînd, soția sa, care îi spusese că fuseseră colegi de liceu... Ce importanță avea faptul că ea era cu cîțiva ani mai tînără ?

O fi avut Hariton motivele lui să urmeze liceul la o vîrstă mai înaintată !...

„Va trebui să mă răfuiesc totuşi cu Hariton", îşi spuse Walther, înfigîndu-şi umerii în bancheta plusată şi apăsă pe pedala de acceleraţie. Şoseaua era dreaptă, iar pneurile abia fuseseră schimbate. Făcuse revizia motorului înainte de a pleca spre România şi asta îi dăduse o anumită siguranţă.

Întinse mîna spre aparatul de radio montat în bordul autoturismului. Apăsă pe una dintre clape. Din difuzor răzbătu o muzică simfonică lentă. Prea lentă ! El voia ceva îndrăcit, care să se potrivească cu viteza de rulare, cu nerăbdarea lui de a o întîlni pe Mara şi cu dorinţa de a uita de Hariton Gîrneci.

Închise radioul, căută cu mîna dreaptă în cutiuţa dintre cele două banchete şi dădu peste o casetă din plastic. O introduse în casetofonul instalat sub bord. O melodie ritmică, sincopată, umplu spaţiul. Era un amestec de clarinete, tobe, saxofoane şi trompete, cu opriri scurte şi răbufniri stridente. Da, de data aceasta era mulţumit !...

Privi din nou ceasul şi îşi înfipse vîrful pantofului în pedala de acceleraţie...

Deva rămase undeva în urmă... Trecu şi de Orăştie — citi asta pe un panou din dreapta şoselei. Intrase acum într-un defileu larg, străjuit în stînga de nişte înălţimi domoale, acoperite de păduri întinse. În dreapta se profilau în zarea ondulată crestele stîncoase ale unor munţi semeţi.

Depăşi în forţă cîteva autoturisme, apoi fu nevoit să ridice piciorul de pe acceleraţie şi să pipăie pedala de frînă. Rămase în spatele unui autocamion de tonaj greu. Din faţă veneau în viteză mai multe autovehicule. Aşteptă nerăbdător trecerea lor şi ambală din nou puternic. Depăşi autocamionul. Alerga nebuneşte...

Nu după mult timp îi apărură în faţă clădirile înalte ale unui alt oraş. Nu-şi dădu seama dintr-un început ce localitate urma. Abia cînd întîlni panoul pe care scria „Oraşul Sibiu" îşi dădu seama că pînă la Braşov nu mai avea mult şi se bucură.

Pătrunse în îmbulzeala străzilor. Nu dădu atenţie umbrei răcoroase a castanilor stufoşi de pe margine, deşi se

simți bine. Îl irita faptul că nu putea accelera. Cînd ajunse la semaforul din centru se enervă de-a binelea. Totuși așteptă schimbarea culorii roșii. Țîșni ca o săgeată cînd apăru galbenul, urmărit de fluierul strident al milițianului. Reuși să se strecoare însă prin șirul de mașini și ieși din oraș. Se mai liniști. Urmă traseul spre Făgăraș și coborî în forță panta împădurită, spre rîul Olt. Admiră în treacăt dantelăria colosului de metal care unea cele două maluri abrupte, aruncîndu-și apoi privirea spre apele îngălbenite. Urcă rapid dealul din față și nu după mult timp trecu de întretăierea cu „Transfăgărășanul".

Claxonă de cîteva ori o „Dacia 1300", roșie, care se tîra prudent în spatele unui tractor, și se angajă în depășire. În clipa cînd ajunsese la cîțiva metri de ea, aceasta se angajă însă spre stînga, dorind, la rîndul său, să depășească tractorul.

Impactul nu putu fi evitat, deși Walther Kohn vîră cît putu în afara șoselei și apăsă rapid pe pedala de frînă cu toată greutatea corpului. Autoturismul se răsuci brusc, întorcîndu-se în direcția de unde venise, și se opri la cîțiva centimetri de botul „Daciei 1300".

Fură cîteva clipe de încremenire, în care nimeni nu putu face nici o mișcare... Apoi începură să aștepte, nerăbdători, sirena mașinii miliției...

Capitolul al treilea

Nu trecuse nici un sfert de oră de cînd ieșise din biroul colonelului Pleșoianu și căpitanul Dorobanțu intra pe strada Aliorului, flancată pe ambele trotuare de niște tei noduroși. Pășea grăbit, atent la denivelările asfaltului, prin care își făcuseră loc rădăcinile groase. Strada era de obicei puțin circulată și nu se observa nici acum, pe toată lungimea ei, țipenie de om. Se opri în

fața clădirii cu numărul patruzeci și șase. Un gard înalt, de fier forjat, vopsit în negru, părea zdravăn ancorat între stîlpii groși, din cărămidă roșie. În partea stîngă era o poartă dublă, permițînd intrarea spre garajul de la subsol. Portița de acces zilnic, plasată în dreapta gardului, între alți doi stîlpi la fel de masivi, era deschisă, lăsînd să se vadă o alee asfaltată, de cîțiva pași. Urmau apoi vreo cinci-șase trepte, în capul cărora trona o ușă din tăblii de stejar, sculptată simplu, dar cu gust. Spre deosebire de clădirile din jur, greoaie, împovărate cu acoperișuri țuguiate și încărcate cu ornamentații costisitoare, cea de la numărul patruzeci și șase, înaltă de două etaje și mansardă, atrăgea atenția prin simplitate.

În grădinița din fața casei creșteau petunii, gura leului, mușcate și panseluțe, iar de-a lungul gardului din dreapta, trandafiri agățători. Un brad nu prea înalt, de un verde argintiu, fusese plantat lîngă piciorul scării.

În timp ce urmărea toate acestea, căpitanul Dorobanțu observă apariția unui subofițer de miliție în portița imobilului. Privea bănuitor în direcția lui. Nu era exclus să-l ia drept vreun răufăcător. Văzu intenția subofițerului de a veni spre el, țanțoș, și i-o luă înainte, făcîndu-i semn în același timp să rămînă pe loc. Cînd ajunse aproape, Dorobanțu îi întinse legitimația și-l întrebă :

— Căpitanul Baltag este înăuntru ?

— Este, zise acesta restituindu-i legitimația, cu un sentiment de ușurare. Mi-ați tras o spaimă !...

— De ce ?...

— Păi, sus e un mort, se fac cercetări, iar dumneavoastră veniți pîș, pîș și nu vă mai dezlipiți privirea de clădire ! Stau eu după stîlp, stau și mă uit la dumneavoastră, iar prin cap îmi trec fel de fel de gînduri. Am crezut că... Nu mi-am închipuit nici o clipă că ați putea fi ofițer de securitate... Oho ! spuse el ca și cînd ar fi făcut o mare descoperire, înseamnă că se complică afacerea, dacă și securitatea se interesează de moartea ăstuia !...

— Văd că vă place să gîndiți în perspectivă, tovarășe plutonier, îi zîmbi Dorobanțu.

— Acum îmi explic eu ce-a vrut să zică despre Ioniade madam Dorneanu, de la unu..., adăugă subofițerul pe gînduri.

— Cine-i madam Dorneanu ?

— Soția doctorului. Șade aici în bloc, la primul etaj. E casnică.

— Ce-a zis ?

— Că și-a găsit să moară și amărîtul ăsta de spion cînd ea voia să cheme zugravii ! Bag de seamă că eu am fost frapat de preocupările ei foarte... domestice și nici prin cap nu mi-a trecut că sfrijitul de Ioniade ar fi fost spion... Pardon, despre morți numai de bine !...

— Stați de mult aici la post ? tatonă căpitanul, dorind să nu încheie discuția cu subofițerul acesta care începuse să-i placă.

— Am intrat aseară.

— Ați mai auzit cumva, în acest timp, și alte lucruri vorbindu-se despre „spionul ăla sfrijit" ?

— Ce să mai aud, se codi plutonierul, temîndu-se probabil că devenise prea limbut, eu, tovarășe căpitan, dacă îmi permiteți, fac doar de pază... Nu am căderea să întreprind cercetări... Fiecare dintre noi cu treburile lui !...

— Înseamnă că m-am înșelat eu — o întoarse căpitanul, cu intenția de a-i zgîndări amorul propriu. Avusesem impresia că am dat peste un om care gîndește profund. M-ar fi bucurat. Nu păreați a fi un simplu paznic...

— De, tovarășe căpitan, ce să zic eu... Mie îmi cam place să gîndesc și altfel, dar... știți dumneavoastră...

— Cum vă numiți ? îl întrebă Dorobanțu.

Auzind întrebarea, plutonierul — să fi avut vreo treizeci și ceva de ani — își îndreptă instinctiv ținuta, luă poziția de drepți, salută cu mîna la chipiu și spuse cu voce răspicată :

— Tovarășe căpitan, sînt plutonierul Asmarandei Viorel, de la miliția municipiului...

Căpitanul Dorobanțu nu-l putu opri. Privi cu atenție în jur, iar cînd subofițerul sfîrși prezentarea îi șopti :

— Dacă ne-ar fi văzut niște civili n-ar fi înțeles nimic.

— Nu știu cum li s-ar fi părut, însă așa scrie la regulament.

— La ce oră vă schimbați din serviciu ? îl întrebă căpitanul.

— M-am înțeles cu colegul să vină mai tîrziu. Are niște treabă. Iar eu nu simt oboseala, pentru că obișnuiesc să discut mai întotdeauna cu unul sau cu altul și timpul trece repede.

— Ați discutat și în noaptea care a trecut cu cineva ?

— Pînă mai spre dimineață am stat de vorbă cu bătrînul Văleanu de la mansardă.

— Ați aflat cîte familii locuiesc în clădirea asta ?

— Ăăă... Nouă. Cu ăl de-i mort acum, zece. Trei la parter, două la etajul întîi, trei la etajul doi, iar la mansardă, victima și bătrînul Văleanu, de care v-am spus. Chiar de la el am aflat toate astea. A coborît azi-noapte aici în curte, zicea că îi este urît să doarmă, avînd în apartamentul de alături un mort...

— Văd că garajul ăsta este încuiat. Știți dacă este vreo mașină înăuntru ?

— Este. A doctorului Dorneanu. Și garajul îi aparține. L-a obținut prin sfatul popular. El a avut primul din clădirea asta mașină...

Urmărind să stabilească dacă plutonierul aflase și alte amănunte despre imobilul respectiv și despre locatarii lui întrebă aparent fără legătură cu discuția de pînă atunci :

— Clădirea are gaze ori încălzire centrală ?

— Există o centrală de bloc la subsol. Au un mecanic care deservește cîteva clădiri de pe stradă.

— Asta ați aflat-o tot azi-noapte ?

— Tot. Doamne, cîte mai poate sporovăi un bătrîn !...

— Marcel Ioniade ce fel de om era ?

— Ioniade ? Oooo ! Un tip ursuz, nu-i mai intra nimeni în voie în ultimul timp. Venea acasă destul de des în stare de ebrietate și înjura de mama focului... Mai cu seamă în ultimele luni.

— Pe cine înjura ?

— Asta l-am întrebat și eu pe bătrînul Văleanu, dar mi-a spus că niciodată n-a înțeles. Cînd era treaz era pașnic și parcă rușinat. Nu voia atunci să dea ochii cu nimeni din clădire. Aici locuiesc oameni serioși, tovarășe căpitan...

— Bănuiesc. Ioniade avea prieteni ?

— Bătrînul Văleanu spunea că trăia singur cuc. Exact așa s-a exprimat. A adăugat că evita orice prietenie. Chiar și cu el era distant.

— Aţi aflat cumva dacă îl vizita cineva ?

— O singură dată a venit la el un bărbat de vreo patruzeci şi ceva de ani, destul de prezentabil. Fiind curios să afle cine este, Văleanu l-a întrebat pe Marcel Ioniade. Acesta i-a spus că-i un nepot şi, ca să se fudulească probabil, adăugase că-i „cineva" şi că lucrează într-un minister, la Bucureşti.

— Nu i-a spus numele ?

— Nu. L-am întrebat şi eu asta.

— Despre preocupările celui decedat aţi aflat ceva ?

— După ce-a ieşit la pensie stătea mai mult în casă. De la o vreme însă a început să bea. Pleca dimineaţa devreme şi se întorcea după-amiaza, la diferite ore, clătinîndu-se pe picioare şi bombănind.

— Ce anume ?

— Nimeni nu înţelegea. Nici Văleanu !

— Ciudat ! Să nu aibă el în oraşul nostru nici un prieten, nici un cunoscut !...

— De la bătrînul Văleanu am mai aflat unele lucruri, însă nu ştiu dacă vă interesează, îndrăzni Asmarandei după o clipă de ezitare.

— Spuneţi-le, tovarăşe plutonier.

— Mi-a relatat că plecările astea de acasă ale lui Ioniade l-au contrariat. Cum nici el nu prea avea ce face, fiind tot pensionar, s-a luat în cîteva rînduri după acesta, aşa, din curiozitate, să vadă pe unde umblă. A observat că, după ce mergea haihui pe mai multe străzi, Ioniade se îndrepta spre bufetul „Doi călători". Aşa s-au obişnuit unii să-i zică, pentru că pe firmă scrie „Bufetul Dorobanţul". Îl ştiţi care este, nu ? Acela de lîngă piaţă. Cînd ajungea înăuntru se ducea de fiecare dată spre aceeaşi masă : ultima din stînga, la geam, lîngă tejghea. Dacă era ocupată, pleca şi iar umbla o vreme hăbăuc, de colo-colo, apoi se întorcea. Pînă îşi găsea locul liber.

— Obişnuia să bea de unul singur ?

— Văleanu mi-a mai precizat un amănunt curios : dacă la masa unde bea Ioniade venea cineva, acesta îşi lua paharul în mînă şi se întorcea cu spatele, privind pe geam. I-a observat acest gest de cîteva ori. Singurul pe care îl... suporta, ca să zic aşa, era un oarecare Olaru, zis Şuiu. Pe ăsta l-am cunoscut şi eu cînd am lucrat la pază şi ordine ;

e un bărbat mic, bondoc, cu capul ca o bilă de popice. Era un „client" de-al nostru.

— Probabil e și beţiv, și scandalagiu.

— Exact.

— Ar fi greu să aflăm ce pensie avea Ioniade ?

— Nu cred.

— Nici dacă avea datorii ?

— M-aș putea interesa la vecini.

— Nu numai la ei.

— Înţeleg. Vă referiţi la chirie, întreţinere și așa mai departe.

— Și la astea.

— Am să încerc...

— Lăsaţi, îl întrerupse căpitanul, am să mă ocup eu de toate acestea. Dumneavoastră n-o să vă fie prea ușor, fiind aici în post.

— Cum credeţi...

— Pe bătrînul Văleanu îl găsesc la mansardă, parcă așa aţi spus, nu ?

— Nu mai este ; la nouă și șase minute a avut tren. A plecat din Deva pentru cîteva zile. La o rudă, într-o comună.

— Cum așa ? !

— Spunea că îi este imposibil să mai doarmă în casa asta, avînd alături un mort.

— Nu aţi aflat unde anume s-a dus ? insistă dezamăgit Dorobanţu.

— Tocmai sosise tovarășul căpitan Baltag, împreună cu echipa de cercetare la faţa locului și... știţi dumneavoastră cum e : prezentări, raport că nu s-a întîmplat nimic în timpul serviciului...

*

Urcînd treptele spre mansardă, căpitanul Dorobanţu își încetini mersul la fiecare palier, încercînd să deslușească numele locatarilor pe plăcuţele de la uși. Ajungînd la mansardă, înaintă spre ușa dată de perete, înţelegînd că acolo se afla garsoniera răposatului Marcel Ioniade. Nu-i fu greu să-l observe pe căpitanul Baltag, aplecat deasupra mochetei spălăcite de pe hol, ţinînd în mînă o lupă cît toate zilele.

— Salut, Sherlock Holmes ! căută Dorobanțu să-i atragă atenția.

Se opri în prag, cu mîna sprijinită de canatul ușii. Baltag nu catadicsi să-i răspundă la salut și nici nu întoarse privirea. Recunoscuse vocea prietenului său, dar voia cu siguranță să-i dea de înțeles că ce vedea el acolo, prin lupă, era mult mai important. Din poziția aceea incomodă mormăi nemulțumit :

— Numai tu lipseai, Dorobanțule ! Ce naiba cauți pe-aici ?

— Potcoave... Tocmai pe tine a căzut beleaua asta ? !...

— Nu, iubitule, îi răspunse căpitanul Baltag și abia acum își întoarse privirea spre el, eu am venit aici doar în... inspecție. Supraveghez douăzeci și două de cazuri deodată. Nu știai ?... Așa-i cînd ești isteț ! Am venit să verific cum lucrează băieții ăștia pe care-i vezi pe-aici... Tu ? ! Tot în inspecție ?

— Nu. Eu sînt... echipa. Treceam pe strada asta întîmplător și mi-a mirosit ceva suspect aici, în clădire. Crimă?...

— Ascultă, bătrîne !... Baltag ridicase tonul, hotărît să-i dea o replică usturătoare, dar se opri imediat.

— Ți, ți ți ! Îți ieși cam repede din pepeni, băiețaș ! Crezi că aici ești la table, să dai cînd vrei tu o dublă ori cinci-trei, să-ți faci poartă-n casă ?... Am ordin să-mi vîr nasul în chestia asta destul de neplăcută, de care ai onoarea să te ocupi personal. Este că-i neplăcută ?

— Adriane, ți-am spus, nu o dată, că nu-mi place deloc cînd faci cu mine pe deșteptul. Ce cauți aici ?

— E de moarte bună ?

— Bineînțeles ! A înghițit o doză strașnică de mătrăgună, apoi s-a spînzurat de lampadar, însă, dîndu-și seama că asta ar fi o moarte prea banală pentru pretențiile sale, a coborît și și-a tras un glonte în cap. Mulțumit ?

— Și... nimic, nimic ? insistă Dorobanțu în ideea lui.

— Cum ajung la birou îmi declin competența. Ocupați-vă voi, fraților, dacă vă interesează atît de mult Ioniade ăsta. Și așa...

— Fii serios, încercă să-l tempereze Dorobanțu, revenind la tonul sobru. În chestii de crime tot voi vă pricepeți cel mai bine.

— Simt eu că urmărești ceva, dacă începi cu periuța.

— Ți-am spus un adevăr recunoscut de întreg mapamondul.

— Ce-ai vrea să știi ?

— Totul.

— Foarte mult. Dar și foarte puțin deocamdată. De unde ați aflat despre moartea ăstuia ?

— Se discuta azi-dimineață în tramvai, glumi din nou Dorobanțu, dar, observînd că Baltag e gata să se înfurie iar, adăugă grăbit : Noroc că v-ați păstrat bunul obicei să întocmiți niște buletine zilnice. Cam anoste, e drept, dar tot este ceva.

— Aha !... Preluați cazul ?

— Fii serios ! Ne interesează cum a dat ortul popii și atît.

— Dacă nu-mi spuneți ce urmăriți, n-o să aflați nimic de la mine, declară sentențios căpitanul Baltag.

— Atunci o să mă întorc frumușel la sediu, o să raportez spășit, dar regulamentar că șeful unei echipe care efectuează lă, lă, lă... a refuzat orice discuție cu mine, o să scot în evidență, bineînțeles, faptul că eu am fost cît se poate de politicos și așa mai departe... Șeful meu, foarte bine cunoscut pentru principialitatea lui, va pune mîna pe telefon, va vorbi, știe dînsul ce, cu șeful șefului acelei echipe și iar o să-ți pic pe cap ! E bine așa ?

— Foarte bine, se încăpățînă Baltag. Asta și vreau. Îți repet : pînă n-ai să-mi spui ce urmărești, nu vei afla nimic. Priceputu-m-ai ?

— Poftim ! Și doar mi s-a atras atenția că am un talent grozav să... calc în strachini. Cu ce-am greșit oare ?!...

— Scuză-mă, dar nu am timp de discuții, spuse Baltag, continuîndu-și cercetările.

— Nu crezi că ți-aș putea da și eu o mînă de ajutor ? Oricum în clădirea asta locuiesc încă nouă familii...

— Nu-i nevoie.

— Aș putea eventual sta de vorbă chiar acum cu madam Dorneanu...

— Asta cine mai este ? deveni curios Baltag.

— Soția unui medic de la etajul întîi. Proprietarul garajului de la subsol. E supărată că nu-și poate zugrăvi apartamentul din pricina voastră. Este acasă...

— Și ce-ai putea să afli de la ea ?

— Știu eu ?... De pildă, pe cine înjura de mama focului Ioniade cînd venea acasă beat ori dacă nu a observat un bărbat prezentabil, între două vîrste, care l-a vizitat într-una din zile.

— Ascultă, văd că voi cunoașteți deja niște aspecte care au importanță pentru cercetări...

— Știu eu ce să zic ? !... Dacă te-ai fi grăbit să stai de vorbă cu vecinii și să fi lăsat pe ceilalți din echipă să caute urmele „pașilor pierduți" pe drăgălașul ăsta de covor, cu siguranță că ai fi aflat și tu unele lucruri.

— Termin aici și încep cu vecinul de alături. Mulțumit?

— Prea tîrziu. Bătrînul Văleanu a părăsit acest oraș exact la nouă și șase minute, în dimineața asta. Cu trenul.

— De ce nu l-ați oprit dacă știați ? se înfurie iar căpitanul Baltag.

— N-are rost să strigi ! Am aflat prea tîrziu.

— Unde a plecat ?

— Ei, uite că asta va trebui s-o afli tu. Și nu o să-ți fie deloc ușor, pentru că s-a dus în nu știu ce comună, la o rudă de-a lui.

— De ce să plece atît de grăbit ? ! căzu pe gînduri căpitanul Baltag.

— Simplu : nu mai putea să doarmă aici, avînd alături un mort. Se mai cunosc situații asemănătoare. Chiar în literatura de specialitate...

— Te rog, termină, spuse celălalt destul de calm de data aceasta. Chiar dorești să colaborăm, Adriane ?

— Am să-ți răspund după ce o să-mi spui tot ce ai stabilit pînă în prezent.

— Bine. Dar să nu mi te fîțîi pe-aici ! Nu fumezi și nu miști absolut nimic din loc. Îți este clar ?

— Chestii elementare, Mariane. Te ascult !

— Și, în plus, să nu mai faci cu mine pe deșteptul !...

*

După ce îl puse la curent cu rezultatul cercetărilor de pînă atunci, căpitanul Baltag concluzionă :

— Iată că nu stăm deloc pe roze. Hematomul din partea occipitală mă pune pe gînduri. Și pe medicul-legist, dealtfel. Autopsia o să stabilească mai mult. La prima

vedere pare o sinucidere banală. Pînă nu elucidăm însă toate ipotezele de care ţi-am vorbit, ar fi riscant să dăm un verdict... Acum să-mi răspunzi tu de unde ai aflat că cineva l-a vizitat pe Ioniade.

— A, mi-a şoptit o păsărică. Nu cunoşti cum se întîmplă pe la noi ? Se aşază cîte una pe streaşină şi, cînd s-a odihnit îndeajuns, coboară la geam, cioc-cioc şi ţin-te informaţii !...

— Ai promis că eşti serios, Adriane. Nu te satisface ce ţi-am spus ?

— Dacă aş folosi limbajul unui plutonier pe care l-am întîlnit adineaori, ţi-aş răspunde că „mai sînt multe de făcut"...

— Aha, Asmarandei !... Ai discutat cu el ?

— Vreo jumătate de oră. A aflat azi-noapte o sumedenie de lucruri. Are „stofă" băiatul ăsta !

— Cred şi eu. Termină în curînd şcoala noastră de ofiţeri, la fără-frecvenţă. Am cerut deja să mi-l repartizeze în echipă.

Căpitanul Dorobanţu îi relată tot ce aflase de la plutonierul Viorel Asmarandei, apoi conchise :

— Ţi-am spus toate astea ca să nu-ţi închipui că deţinem nu ştiu ce informaţii. Nici una. Ceea ce cunoaştem e activitatea lui din trecut. Şeful meu, colonelul Pleşoianu, m-a trimis la tine să văd dacă există ceva în neregulă cu moartea asta. Se pare că este. Ar trebui găsit urgent bătrînul Văleanu, să ni-l descrie amănunţit pe individul acela „prezentabil". Cred că cel mai nimerit ar fi să laşi treaba asta plutonierului Asmarandei. Arde de nerăbdare să lucreze. Tu stai de vorbă cu vecinii. De Şuiu am să mă ocup eu. Ce zici, e bine ?

— Cu o condiţie : data viitoare stabilesc eu ce trebuie făcut !...

*

Cînd coborî în curte, căpitanul Dorobanţu dădu iar cu ochii de plutonierul Asmarandei.

— Căpitanul Baltag este de părere să vă ocupaţi de găsirea lui Văleanu. Trebuie adus imediat ! îi comunică acestuia.

— O să fac tot ce se poate, răspunse plutonierul.

— Și ce nu se poate ! spuse zîmbind cu înțeles căpitanul. Dacă o să am nevoie de dumneavoastră pentru a-l descoperi pe Șuiu, la ce număr de telefon vă găsesc ?

Asmarandei spuse un număr și adăugă :

— Oricine mă cunoaște la municipiu.

— Dacă nu vă găsesc la serviciu ?

— Puteți nota și telefonul de acasă, spuse el și indică un alt număr.

— E în regulă. Chiar dacă nu o să fie nevoie să mă sprijiniți în identificarea lui Șuiu, o să vă mai caut. Dacă dați de Văleanu, mă sunați și pe mine la unul din numerele astea ?

Dorobanțu îi întinse plutonierului un cartonaș pe care notase atît telefonul de la serviciu, cît și pe cel de acasă.

Plutonierul luă bucățica de carton, o privi cîteva clipe și i-o restitui.

— Le-am reținut. Eu nu-mi notez niciodată numerele de telefon... Mă gîndesc că s-ar putea să aveți nevoie de cartonașul acesta pentru cineva care nu le poate reține. Cît despre Văleanu...

Căpitanul Dorobanțu se uită la plutonier cu același interes. Era convins că va ajunge un ofițer destoinic. Îi întinse mîna, zîmbindu-i cu căldură.

Capitolul al patrulea

Hariton Gîrneci răsuci de două ori cheia în ușa apartamentului, își potrivi nodul la cravată și începu să coboare pe scară. Rar folosea liftul. Ajuns în stradă, se îndreptă grăbit spre micul autoturism „Fiat-850", parcat cu două roți pe trotuar. Deschise portiera, se dezbrăcă de haină și o aruncă pe bancheta din spate, apoi se așeză la volan. Înainte de a introduce cheia în contact, deschise gea-

mul portierei din dreapta, în speranța că va mai scăpa de căldura înăbușitoare dinăuntru, și privi ceasul : mai avea șapte minute pînă la ora șaisprezece, cînd trebuia să fie prezent la locuința Marei Călin. Buna lui prietenă se chinuise ani de zile pînă îl obișnuise să respecte cu rigurozitate orele lor de întîlnire. Și cîștigase. Hariton știa că o întîrziere doar de cîteva minute ar fi dezlănțuit din partea Marei o furtună de proteste. Or, acum, mai ales acum, nu dorea în ruptul capului s-o supere. Trebuia s-o ducă la Brașov, pentru a se întîlni cu Walther Kohn. Demară grăbit... O pîclă deasă plutea pe străzile Bucureștiului în această după-amiază de vară...

O observă de departe pe Mara, așteptîndu-l nerăbdătoare pe trotuar, cu poșeta ei mare agățată pe umăr. Reduse treptat viteza și rulă cu grijă pe lîngă bordură. Cînd autoturismul opri în dreptul Marei, acele ceasornicului depășiseră cu un minut ora de întîlnire.

Ea se urcă imediat în mașină, aruncă poșeta pe banchета din spate, fără să se uite unde va cădea, și nu spuse o vorbă. Nici Hariton Gîrneci nu zise nimic. Acceleră progresiv și ocoli cîteva străzi pînă ajunse la șosea. Peste exact douăsprezece minute treceau pe lîngă Aeroportul Băneasa. Atent la autoturismele ce începeau să prindă viteză, Hariton semnalizâ și se înscrise pe a doua bandă de circulație.

Mara se cuibărise comod în scaun, își pusese mîinile în poală, cu pumnii strînși, și își pironise privirea pe geamul din dreapta. Părea că n-o interesează absolut nimic. Într-un tîrziu își ridică umerii și își lăsă capul în piept, dînd de înțeles că vrea să doarmă...

Fuselajul argintiu al unui avion gigant îi atrase atenția lui Hariton Gîrneci : cobora zgomotos spre pista de aterizare a Aeroportului București-Otopeni. Reveni însă curînd cu privirea pe fîșia de asfalt și se preocupă de manevrele ce trebuiau executate.

Lăsă în urmă localitățile înșirate de o parte și de alta a șoselei pînă la Ploiești. Privise în cîteva rînduri cu coada ochiului spre Mara, dar nu îndrăznise s-o tulbure. Coti pe drumul ce ocolea orașul Ploiești și admiră pentru o clipă dantelăria Combinatului petrochimic, ridicat în stînga șoselei. Circulase de multe ori pe acest drum. Cunoștea pînă

și porțiunile cu denivelări mai accentuate. Se bucură că nu era coborîtă bariera de la singura cale ferată care mai exista fără pasaj de nivel și iarăși acceleră pînă cînd acul vitezometrului încremeni la optzeci de kilometri pe oră. Nu era grăbit. Avea timp suficient să ajungă la Brașov. Dacă n-ar fi avut desigur vreo pană !

Ocoli pe variantă orașul Cîmpina și, cu puțin timp înainte de a intra în Comarnic, evită în ultima clipă ciocnirea cu o căruță, virînd cu dibăcie dincolo de axul drumului. Își dădu seama că cei doi cai, care trecuseră la pas dintr-o parte în alta a șoselei, erau nesupravegheați. Întoarse privirea spre Mara Călin, care continua să doarmă, și constată mulțumit că ea nu își dăduse seama de cele întîmplate. Stătea relaxată, cu capul rezemat de spătarul banchetei, cu ochii închiși, avînd genunchii proptiți în bordul mașinii.

Hariton ar fi sesizat din timp intenția cailor aceia nesupravegheați, dacă nu i-ar fi revenit în minte discuția ce o avusese cu Mara cu două nopți înainte...

...Telefonul zbîrnîise timid. Hariton obișnuia să-l vîre seara în noptiera de lîngă pat, pentru că nu-i plăcea să fie trezit din somn. Îi auzise totuși țîrîitul înfundat și își băgase capul sub pernă, încercînd să adoarmă din nou. Dar apelul se repetase cu insistență. Aprinsese nervos lumina și-și privise ceasul ; trecuse de miezul nopții, iar el nu dormise mai mult de o oră. Deschisese noptiera și ridicase receptorul. De fiecare dată cînd se întîmpla să fie sunat noaptea, răspundea cu un „Alo !" cavernos, care conținea atîta resentiment, încît mai totdeauna celălalt închidea speriat. Așa procedase și de data aceasta. Numai că la telefon se afla Mara Călin, obișnuită cu metehnele lui. Îi spusese că abia sfîrșise convorbirea telefonică cu Walther Kohn, care o anunțase că pleacă spre România. Apoi tăcuse...

Hariton era la curent cu relațiile dintre Mara și Walther Kohn. Înțelesese din cele cîteva cuvinte spuse de ea precipitat, cu un ușor tremur în glas, că Walther venea în România să perfecteze mariajul lor. Așadar, străinul terminase divorțul... În definitiv ea nu refuzase propunerea lui Walther, cînd acesta o ceruse în căsătorie... Și doar el, Hariton, îi atrăsese atenția de la început să fie prudentă, să nu-și piardă capul... Un timp îl ascultase. Apoi însă...

Nu-i mai puţin adevărat că şi străinul devenise din ce în ce mai insistent. Se părea că o iubea nebuneşte...

Mara îi ceruse să vină imediat la ea, să-i dea un ultim sfat... Căutase s-o liniştească, dar ea nu-i luase în seamă argumentele prin care încercase s-o convingă că ar fi mai nimerit să aştepte zorile. Se îmbrăcase deci şi plecase... O găsise zgribulită în poarta casei, aşteptîndu-l nerăbdătoare. Îi propusese să meargă la el, unde puteau discuta în linişte, dar Mara se împotrivise. Lui nu-i făcea nici o plăcere să dea ochii cu mătuşa ei. Mai ales noaptea !... Dormea probabil, pentru că nu-i auzise ca de obicei glasul tînguitor : „Mara, ai mosafiri ?“ I se făcuse lehamite s-o vadă intrînd în camera nepoatei, ţinînd ca pe-o ofrandă farfuriuţele cu şerbet ori dulceaţă, puse dichisit pe tava argintată, alături de nelipsitele pahare cu apă rece... Cînd el ar fi preferat coniac ! Mătuşa Marei simţise probabil că ceva nu-i era pe plac, căci, de la un timp, nu mai intra în camera nepoatei cînd îşi dădea seama că venise el... Spre bucuria lui Hariton !

...Discutase cu Mara pînă dimineaţa. Şi fumaseră enorm... În zadar căutase Hariton să-i spună acum că străinul nu era totuşi o partidă sigură pentru ea. Că nu reuşise să-l cunoască prea bine. Adevărul era că îi părea rău să o piardă pe Mara. Descoperise dintr-o dată că o iubeşte, că o iubise dintotdeauna. După ce aflase că Walther Kohn o ceruse în căsătorie se hotărîse să-i împărtăşească tot ce simte pentru ea. Mara îl privise năucă. Odată cu trecerea anilor, între ei se statornicise o camaraderie, de neînţeles pentru cei care îi vedeau destul de des împreună. El nu-i mărturisise însă niciodată că ar dori să-i fie soţie, iar ea luase lucrurile aşa cum erau...

Hariton nu-şi putea explica din ce cauză se ataşase Mara atît de mult de străin. El avea cam aceeaşi înălţime cu Walther. Ba erau chiar şi la chip asemănători. Numai că în locul părului său negru, bogat, al favoriţilor mari şi al mustăţii negre stufoase, străinul era blond... La un moment dat se gîndise că Marei nu-i plăceau bărbaţii bruneţi... Altfel... Nu voia să accepte ideea că ar avea şi el o oarecare vină în evoluţia relaţiilor dintre Mara şi Walther...

Manevră volanul cu dexteritate. Tocmai parcurgea serpentinele de la Posada, deloc uşoare, cu drum în pantă, tăiat în buza pădurii, şi cu miros pătrunzător de brad...

Mara Călin stătea pe banchetă cu ochii închişi, lăsîndu-i impresia lui Hariton Gîrneci că doarme. Îi spusese lui Walther la telefon că abia aştepta să-l întîlnească şi pentru aceasta îl va întîmpina la Braşov. Adăugase că înţelege ce drum greu şi obositor are el de parcurs, iar Walther fusese fericit că se vor revedea mai repede cu cîteva ore...

Acum se întreba însă neliniştită dacă îl iubeşte şi pe Hariton Gîrneci... Dar îl iubise oare vreodată ?... Se cunoscuseră de fapt cînd el se angajase ca translator la institutul unde lucra ea. Nu fuseseră colegi de liceu, aşa cum îi spusese lui Walther. Au continuat să se întîlnească şi după ce Hariton îşi schimbase locul de muncă : un simplu telefon şi se plimbau ore în şir, întorcîndu-se acasă istoviţi... Prezenţa lui o reconforta. Nu se sfia să-i împărtăşească bucuriile şi necazurile. Iar el avea darul de a o asculta, de a o înţelege... Îi povestise totul şi despre Walther Kohn. Hariton se bucurase cînd îi văzuse împrietenindu-se. Nu-i fusese greu să se apropie de Walther, mai ales că ştia perfect limba germană... Hariton încercase în mai multe rînduri să dea examen la facultate. Nu reuşise şi se amuza povestind cît de furios era tatăl său cînd îi anunţa de fiecare dată nereuşita. Bătrînul murise, purtînd în suflet neîmplinirea acestei dorinţi...

Mara se întreba iarăşi — pentru a cîta oară ? — dacă n-ar face bine să-l refuze cu delicateţe pe Walther. Dar avea oare argumente convingătoare ? Nu ! Constata tot mai mult că îi era imposibil să renunţe al el. Dacă ar accepta să se căsătorească cu Hariton, ar mulţumi-o însă şi pe mătuşa ei, care nu voia să o ştie plecată departe...

O cuprinse din nou teama cînd îşi aminti de accesul de furie avut de Hariton în ultima parte a discuţiei lor de acum două nopţi. Nu-i cunoscuse această latură a firii. Se întreba dacă făcuse bine că îl rugase s-o ducă la Braşov cu maşina. Dar insistase şi el să meargă. Mara îi promisese în acelaşi timp că o să se gîndească bine înainte de a alege. Probabil că Hariton ar fi dorit acum, pe drum, să-i spună ce hotărîre a luat. Ea însă, oricît se frămîntase, nu reuşise să se decidă...

Își dădea seama că se afla în cea mai complicată situație din viața el...

Un sentiment de ușurare o cuprinse cînd observă profilîndu-se în zare orașul de la poalele Tîmpei...

Capitolul al cincilea

Începuse o ploaie măruntă, ciobănească, ce pătrundea adînc în haine. Vîntul sufla în rafale scurte, învîrtejind stropii, lipindu-i de față, de mîini...

Căpitanul Dorobanțu își ridică gulerul balonzaidului, își trase pe ochi, cît putu, pălăria și o clipă regretă că se schimbase cu atîta ușurință moda borurilor largi. La început păși cu grijă, ocolind bălțoacele, dar renunțase repede, constatînd inutilitatea gestului. Călca acum apăsat, rar, fără să dea importanță umezelii din pantofi. Nu se mai grăbea. Era cuprins de gînduri, gînduri multe, în care Marcel Ioniade ocupa locul principal. Apăruseră semne de întrebare în legătură cu el, iar căpitanul se străduia să găsească răspuns la fiecare.

Raportase colonelului Pleșoianu rezultatul cercetărilor la fața locului, întreprinse pînă atunci de echipa căpitanului Baltag. Foarte puține lucruri dealtfel. Adăugase că se puneau speranțe în autopsie, pentru clarificarea ciudățeniei acelui hematom, iar găsirea bătrînului Văleanu putea să aducă date suplimentare pentru a fi descoperit individul care îl vizitase pe Ioniade. Mai erau vecinii, de care se ocupa căpitanul Baltag și un anume Olaru, zis Șuiu, cu care intenționa să discute personal. Relatase totul lapidar, fără tragere de inimă. Văzuse că șeful său îl asculta însă cu atenție, calm și chiar se mirase la un moment dat că nu îi pune mai multe întrebări, cum făcea de obicei. Cînd Dorobanțu terminase ce avusese de spus, șeful se ridicase de pe scaun și începuse să se plimbe prin birou. Îl întrebase în-

tr-un tîrziu dacă citise cu atenție însemnările lui din vechea agendă. El răspunsese afirmativ. Dar precizase că de acolo nu rezultau decît niște presupuneri, care nu aveau la bază ceva concret, iar bănuiala că unul dintre membrii vechiului grup ar fi scăpat atunci de pedeapsă nu mai prezenta acum nici o importanță, întrucît faptele respectivului erau prescrise. Mai spusese că, dacă Ioniade fusese ucis de cel care, eventual, se sustrăsese în trecut de la arestare, descoperirea acestuia cădea firesc în sarcina organelor de miliție...

Un autoturism apăru în viteză. Dorobanțu îl auzi doar cînd ajunse la cîțiva metri în spatele lui. Avu intenția să se retragă rapid de la marginea trotuarului, dar nu mai reuși : un jet puternic, împrăștiat de anvelope, îl împroșcă de jos pînă sus. Se enervă, strigă ceva după automobilul vinovat, dar acesta fu învăluit într-o clipă de perdeaua ploii. Își privi hainele și încercă să se scuture pe cît îi fu cu putință. Pînă la urmă lăsă totul în seama picăturilor curate ce cădeau din înaltul cerului. Plecă mai departe, căutînd să-și reia firul discuției ce-o avusese cu șeful său...

Fără îndoială, colonelul Pleșoianu avusese dreptate cînd îl admonestase pentru atitudinea lui „dezinteresată". Regreta că îl scosese din sărite. Nu i-ar fi fost greu să priceapă și singur că descoperirea celui despre care se presupunea că s-ar fi sustras în trecut de la arestare nu urma să fie făcută neapărat pentru a-l trage la răspundere penală. Greșise cînd judecase astfel. E limpede doar pentru oricine că dacă un individ a desfășurat la un moment dat o anumită activitate potrivnică statului, ar putea într-o altă împrejurare prielnică să acționeze iar. Trebuia deci să se știe cine este...

Își dădea acum seama că nu procedase bine nici cînd îi reproșase colonelului Pleșoianu nedescoperirea bănuitului atîta timp, dacă într-adevăr credea că există. Cum să fi putut face acest lucru dacă nu avuseseră nici un indiciu concret ? Își aminti ce-i replicase șeful său : „Presupunerile sînt bune să-ți construiești ipoteze, căpitane, dar pe baza acestora nu poți trage la răspundere pe nimeni." Abia acum, cînd murise Ioniade, apăruse temeiul unor noi cercetări. Era, adică, ocazia verificării presupunerilor de de-

mult. Colonelul îi atrăsese atenţia că aceasta devenea şi o obligaţie morală, nu numai profesională.

Discuţia continuase pe un ton aspru. Căpitanul aflase însă o sumedenie de alte amănunte, ce nu erau consemnate în filele acelei agende, şi înţelesese că la mijloc era o urzeală complicată, care trebuia lămurită cu toată răspunderea şi cît se poate de repede...

Cînd plecase de la colonelul Pleşoianu era lac de sudoare. Mersese în biroul său de lucru, dăduse cîteva telefoane şi întocmise adresa către arhivă, în care solicita să i se trimită în cel mai scurt timp toate materialele aparţinînd cauzei lui Hamilton, Ioniade şi a celorlalţi. Apoi privise pe geam la ploaia de afară, îşi luase din cuier balonzaidul şi pornise spre birtul „Doi călători" sau „Bufetul Dorobanţul" cum scria pe firmă. Trebuia să pună mîna cu orice preţ pe capătul unui fir.

După ce străbătu cîteva străzi, Dorobanţu ajunse, ud leoarcă, la bufetul pe care îl căuta. Apăsă pe clanţa uşii vopsite într-un verde murdar şi intră. Înăuntru plutea un fum gros de ţigară. Fu izbit de aerul îmbîcsit, cu miros puternic de ţuică şi de sosuri. La mesele înalte, cocoţate pe cîte un suport metalic, stăteau în picioare mai mulţi bărbaţi, unii deja beţi, sprijinindu-se în coate. Era o adunătură pestriţă.

Lîngă masa din stînga, între geam şi tejghea, stătea rezemat într-un cot un bărbat cam de şaizeci-şaizeci şi cinci de ani, scund, chel, albit pe la tîmple şi neras de multe, foarte multe zile. Avea privirea pironită undeva, în gol, şi părea supărat. Între sprîncenele-i rare îi apăruse o cută adîncă. Căpitanul îşi dădu seama că nu putea fi decît Şuiu şi iarăşi îşi aminti de plutonierul Asmarandei, care reuşise să-i facă în cîteva cuvinte un portret edificator, comparîndu-i capul cu o bilă de popice !...

Se apropie degajat de masa lui, încercînd să nu atragă atenţia celor din jur şi, mai ales, să nu pară un intrus într-un asemenea mediu, îşi dezbrăcă balonzaidul, şi-l agăţă în cuierul-pom, aflat alături, apoi îşi rezemă coatele pe tăblia mesei, alegînd o porţiune ceva mai curată.

— Salut, nene Olaru, zise căpitanul, zîmbindu-i cu sinceritate, căci se bucura cu adevărat că îl găsise acolo.

Parcă trezit dintr-un somn adînc, bondocul ridică leneș spre căpitan doi ochi tulburi, nedumeriți. Tăcu un timp, vizibil frămîntat că nu recunoaște figura celui care se așezase atît de degajat la masa lui, și zise flegmatic :

— N-am avut onoarea să te cunosc, tinere. Parol !

Molfăise cuvintele între buze, parcă ar fi mestecat gumă, fără să-și ridice bărbia din palmă.

— Faci mata pe niznaiul. Cum o mai duci ?

— Cum s-o duc ?... Beau ! Că eu dacă nu trag o duşcă într-o zi, nu pot să dorm... Rîse ca după o glumă bună, dezgolindu-și cei cîțiva dinți care-i mai avea, îngălbeniți de tutun, apoi continuă : Află, matale, că toți oamenii se nasc cu niște talente ascunse. Unii sînt hărăziți să ajungă poeți, artiști ori navigatori celebri. Eu mi-am dat seama de cînd aveam vreo opt ani că în mine stă ascuns un mare bețiv. Nu mi-a fost prea greu să mă afirm. Îmi place băutura la nebunie, tinere. Parol !... Și femeile îmi plac, adăugă el repede și iar rîse înveselit.

— Se împacă una cu alta ?

— Cine să se împace ?

— Băutura cu...

— Aaa ! înțelese Șuiu... Păi, nu se mai împacă, dar dacă bei un păhărel poți să te gîndești liniștit la ce-ți trăsnește prin minte, chiar și la un sîn cald, adăugă el.

— Ai ceva împotrivă dacă bem și împreună un rînd, nene Olaru ?

— Pardon : Ulariu mă cheamă, tinere, iar un pahar nu se refuză niciodată. Se întoarse spre tejghea și strigă, fără teamă că deranjează pe cei de la mesele vecine : Cozdigă, două mari !...

Nimeni nu întoarse privirea spre masa lor. Unii erau preocupați de paharul ce-l aveau în față, alții discutau între ei cu voce tare, fără fereală, astfel că în local era un zumzăit de glasuri.

Privindu-l mai bine, căpitanul constată că Ulariu era destul de treaz, semn că abia reușise să golească primul pahar. Îi trecuse la început prin minte să-l invite la sediu, dar își dădea seama că Șuiu se simțea mai bine în această atmosferă. Și-apoi pe el îl interesa doar o investigație privind starea de spirit a lui Marcel Ioniade din ultima vreme.

Ospătarul Costică, într-un halat ce avusese pe vremuri culoarea albă, se apropie plictisit de masa lor, cumpănind în mînă o tavă de metal inoxidabilă, și lăsă absent două pahare, în care se clătina un lichid gălbui. Un puternic miros de șliboviță izbi nările căpitanului. „Ce-o să mai trăsnesc cînd mă întorc la birou !" gîndi amuzat Dorobanțu și încercă să-și imagineze cam ce ochi va face maiorul Răchită cînd o să-l simtă că *a băut în timpul serviciului !*...

— Hai noroc, nene Ulariu ! ridică Dorobanțu paharul și zîmbi.

— Un moment, tinere, un moment, protestă Ulariu, acoperind cu palma lui butucănoasă gura paharului. Zici că mă cunoști, se poate, dar eu nu-mi aduc aminte de mutra ta. Parol ! Cum te cheamă ?

Amuzat de un gînd ce-i venise în clipa aceea, căpitanul Dorobanțu luă o mină ofensată și spuse :

— Bine, bre, bei în crîșma asta de ani de zile, oamenii ăștia te servesc conștiincioși, cînd termini de băut ești condus cu grijă pînă la ușă, iar acum îmi spui nici mai mult, nici mai puțin că nu mă cunoști ! Cum se numește bufetul ăsta ?

— „Doi călători" !

— Eu nu te-am întrebat cum i se spune, ci cum scrie pe firmă !

— Aaa ! Dă-l dracului, că n-are nici o importanță !...

— Ba are, că eu sînt șeful ăl mare și am ținut morțiș să-i dea numele meu.

— Foarte bine, șefule, eu te respect și-mi placi. Parol!... Da, cum zici că te cheamă ?

— Păi, nu ți-am spus ? Dorobanțu...

— Nu, nu te-am întrebat de numele mare, de ăla mic...

— Adrian.

— Noroc, Adriane, tată ! Să fie într-un ceas bun prietenia noastră și, dacă ai de gînd să devii un bețiv ca lumea, o să găsești în mine un profesor nemaipomenit...

Ulariu sorbi cu poftă din pahar, plescăi din buze după ce înghiți și puse cu multă grijă paharul pe masă, dar nu-i dădu drumul din mînă. Îl ținea între degetul mare și arătător, învîrtindu-l ușurel, ca și cînd l-ar fi descîntat.

Căpitanul trase o înghițitură zdravănă și se strîmbă.

— Nu prea ești obișnuit cu tării din astea, șefule, observă Ulariu. Cred și eu : Coniac, Vișchi...

— Fii serios ! După astea se dădea în vînt doar sfrijitul ăla de Marcel Ioniade, cu care obișnuiești să bei la masa asta mereu.

— Cine, spionul ? Ha !... Doar pomenea de ele, zicea că numai din astea băuse, dar acum tot la șliboviță trage ; e cea mai curată băutură. Parol !

— Unde-i ? Că nu-l mai văd în ultimul timp.

— Vine el, n-avea grijă. Acuși o să pice.

— Bun băiat ! tatonă căpitanul sentimentele celuilalt.

— Bun, pe dracu, izbucni Ulariu. O hahaleră !...

— Mie așa mi s-a părut. De ce-i zici „spion" ?

— Păi, nu-i ?... Sau, mă rog, a fost. A stat cîțiva ani buni și închis. El mi-a spus.

— Ce naiba a făcut ?

— Un tîmpit ! Dădea nu știu ce informații unui englez ori unui american, n-are importanță. L-au prins. Asta a fost cu mulți ani în urmă. Ăla, americanul-englez a șters-o, iar el și ceilalți...

— Au mai fost și alții ?

— Măă, da prost ești ! Păi, crezi că porcăriile astea se fac de unul singur ?! Hai noroc !...

Băură. Căpitanul se apropie de întrebarea decisivă, care trebuia să-i clarifice frămîntările din ultimul timp ale lui Marcel Ioniade. Se întreba dacă Ulariu, zis Șuiu, cunoștea ceva despre aceste frămîntări și, mai ales, cum ar fi fost mai potrivit să-i pună această întrebare, pentru ca celălalt să nu simtă că-l trage de limbă ? Tăcu. Așteptă ca Ulariu să continue discuția. Era mai bine așa.

— Nu înțeleg de ce nu vine, izbucni pe neașteptate Ulariu. Cam pe la ora asta era aici !...

— Vine el, n-avea grijă, i-o întoarse căpitanul, încercînd să-l liniștească.

Observase că Ulariu era frămîntat de ceva și bănui abia acum că îl îngrijora întîrzierea lui Ioniade.

— Eu i-am spus să se potolească, că o s-o încurce, continuă ca pentru el Ulariu.

— Ce naiba avea de gînd să mai facă ? întrebă Dorobanțu prea curios.

Brusc Ulariu întoarse fața spre căpitan și-l privi insistent, dispărîndu-i pentru o clipă somnolența de pe chip.

— Va să zică, de asta mi-ai venit matale la masă ! Ăla te interesează, don' șef, nu prietenia mea. Este ? Privi apoi spre pahar, îl luă între două degete și-l duse la gură, dînd peste cap ce mai rămăsese înăuntru. Îl trînti pe masă și spuse energic : Adio !...

Dorobanțu se decise să joace ultima carte. Îl apucă de mînecă pe Ulariu și-l smuci puternic, oprindu-l.

— Ascultă, Șuiule, nu încerca să faci pe nebunul cu mine ! îi șuieră tăios căpitanul. Stai aici și bagă bine în cap ce-ți spun : Marcel Ioniade a fost asasinat ieri și n-o să mai vină niciodată la masa asta. Pricepi ? Pe mine mă interesează să-mi spui cine a putut să-l ucidă !

— Habar n-am, tăticu ! Parol !... Eu sînt un amărît de bețiv și nu mi-e rușine s-o recunosc. Cine mă ia în seamă ?...

Turuise vorbele cu intenția vădită de a cîștiga timp. Își rotea ochii neliniștit. Se observa că era speriat. Nu se putea înțelege dacă se înspăimîntase de atitudinea tînărului de lîngă el ori de uciderea lui Marcel Ioniade. Poate că de amîndouă la un loc.

— Nu face pe prostul că nu-ți merge ! șopti aspru Dorobanțu.

Șuiu îl privi din nou și-l întrebă obraznic :

— Ia zi-mi cine ești matale de fapt, că te legi de mine ?

Căpitanul vîrî mîna în buzunarul hainei și își scoase legitimația.

— Privește aici. Nu te-am mințit cînd ți-am spus cum mă cheamă. Sînt căpitan de securitate.

— Mă rog, ce-am eu cu treaba asta ?!...

— Ți-am spus că cineva i-a luat viața lui Ioniade. Vreau să-mi spui cine a putut-o face. Stai cuminte, că te dai în spectacol !

— Am spus că nu știu. Nu știu și gata, repetă el, părînd că se mai trezise.

— Ai afirmat adineauri că l-ai îndemnat să se potolească, să n-o pățească. Ce voiai să zici ?

— Păi, dacă înjura de mama focului după ce bea un pahărel-două și amenința că o să dea în gît nu știu pe cine...

— N-a pronunțat niciodată vreun nume ?

— Păi, dacă l-aș fi aflat, nu vă spuneam ? L-am întrebat eu, dar...

— Ce-i reproșa ăluia ?

— Ioniade îi ceruse niște bani. Așa am înțeles eu. Nu știu cît. Celălalt îl tot amîna. De asta îl înjura și repeta întruna că o să-i arate de ce este el în stare. Am dedus eu că era unul din ăia de-ai lui. Dar nu sînt sigur. Parol !...

— Ai ceva împotrivă dacă mai bem împreună cîte o jumătate ?

Capitolul al șaselea

— Mara, sînt fericit că te întîlnesc, Mara! strigă bucuros Walther Kohn, sărind sprinten din autoturismul murdar, ce abia oprise în fața hotelului „Carpați" din Brașov. Cuprinse apoi protector umerii iubitei sale și o sărută.

— Ai călătorit bine, Wal ?

— Aproximativ, răspunse el evaziv, dorind să ascundă întîmplarea neprevăzută ce-o avusese pe șosea și sub a cărei impresie se mai afla încă.

— Wal, ai avut neplăceri pe drum ? insistă femeia, vizibil îngrijorată, strîngîndu-se mai tare sub brațul lui ocrotitor. Nu-i scăpase umbra ce-i întunecase fața pentru o clipă. O contrariase întîrzierea lui și intui că nu fusese întîmplătoare.

— Nu departe de aici am avut un mic incident, recunoscu el. Un nepriceput mi-a intrat în față cu mașina, în timp ce eu îl depășeam. Ca să evit ciocnirea, am fost nevoit să intru în șanț. „Jaguarul" meu a făcut o piruetă și

s-a întors în direcţia din care veneam. După cum observi, s-a înfundat puţin aripa din dreapta.

— V-aţi ciocnit deci.

— N-a fost cine ştie ce, însă celălalt a insistat să aşteptăm... miliţia. Susţinea că nu-i vinovat.

— Acum îmi explic întîrzierea ta. Bine că nu ţi s-a întîmplat nimic.

— Îmi cer scuze pentru întîrziere. Aş fi ajuns mai devreme, însă organele voastre de ordine dau prea mare importanţă unor accidente mărunte ; au ţinut morţiş să-mi demonstreze că nu eu sînt vinovat. Celuilalt i-au ridicat permisul de conducere pe timp de două luni.

— După cele întîmplate merita !

— Dacă ar fi fost de faţă, bunica mea ar fi dat cu siguranţă o interpretare mistică evenimentului. Parcă o şi aud spunînd, în timp ce ar fi privit speriată la maşina îndreptată cu botul spre direcţia în care veneam : „Întoarce-te, băiatule, că n-o să-ţi meargă cum trebuie !"

Rîse din toată inima, iar cînd ajunseră în partea stîngă a limuzinei, împinse cu piciorul portiera, uitată deschisă în momentul coborîrii.

— De la ora şapte şi ceva te aşteptăm în faţa hotelului. Hary m-a adus de la Bucureşti cu maşina lui. Zicînd aceasta, Mara îşi roti privirea şi, dînd cu ochii de Hariton Gîrneci, îi făcu semn să se apropie. Cînd acesta ajunse lîngă maşină, ea îl apostrofă : Ce te-ai oprit acolo, Hary ? !

Gîrneci surîdea imperceptibil. De fapt avea în permanenţă un zîmbet în colţul gurii, ca şi cînd ar fi fost satisfăcut de tot ce-l înconjoară. Stătuse lîngă intrarea în hotel şi privise amuzat scena întîlnirii dintre străin şi Mara. Constatase, pentru a cîta oară ?, că cei doi se potriveau de minune. Abia cînd Mara îl strigase, catadicsise să se apropie. Ocoli botul maşinii şi îi strînse mîna lui Walther Kohn.

— Bine ai venit, Wal ! Cum ai călătorit ?

— Tocmai îi explicam Marei despre un mic incident pe lîngă Făgăraş. În rest...

— Dă-mi voie, Walther, să-ţi fiu o gazdă agreabilă, se oferi Hariton. Îmi trebuie însă paşaportul tău pentru a rezerva o cameră.

— Mulțumesc, Hariton, întotdeauna ai fost amabil. Poftim, îi întinse el pașaportul.

— Iei ceva din mașină, Wal ? întrebă Mara.

— Doar o mică valiză. Am să cobor mai tîrziu să iau ce îmi mai trebuie și s-o parchez undeva.

— Nu trebuie să te deranjezi, interveni Hariton. Rămîi cu Mara, iar după ce rezolv eu cu camera, revin să parchez mașina. Ce valiză vrei să iei acum ?

Walther deschise portiera din spate și apucă de mîner o valijoară de voiaj, din piele roșcată, dar Hariton Gîrneci se grăbi să i-o ia din mînă.

— Te rog, Wal, ocupă-te de logodnica ta. Apoi se aplecă spre el și îi șopti la ureche conspirativ : Ești musafir doar !... Și nu-i politicos să-i dai impresia Marei că ești preocupat de altceva.

— Ce șușotiți acolo ? se prefăcu Mara curioasă.

— Hary nu vrea să se dezmintă, draga mea. Ești tare amabil, prietene. Poftim cheile mașinii. Mergem, Mara ?

— Așteptați-mă la lift, strigă Hariton în urma lor.

Înconjură autoturismul și, cu o dexteritate deosebită, verifică ușile și portbagajul, după care, cu valijoara în mîna stîngă și cheile mașinii în dreapta, intră în holul larg al hotelului. Privi cu coada ochiului în direcția liftului și constată că străinul și Mara se opriseră acolo, discutînd aprins. Se îndreptă cu pași rari spre recepție, jucînd în palmă cheile mașinii. Privea absent în dreapta și în stînga, continuînd să surîdă. Zîmbi recepționerei platinate, care stătea într-un fotoliu, picior peste picior, și trăgea cu sete dintr-o țigară cu filtrul alb. Părea indiferentă.

Hariton puse valijoara pe pupitrul lat, în așa fel încît să se poată vedea eticheta cu numele prietenului său străin, convins că va face impresie, aruncă alături, neglijent, cheile mașinii, apoi scoase tacticos din buzunarul interior al hainei pașaportul lui Walther și spuse într-o germană impecabilă :

— O cameră cu un pat, baie, televizor, radio, telefon, frigider și... celelalte.

Femeia dădu drumul unui șuvoi de fum prin colțul gurii, dirijîndu-l spre tavan cu buza de jos, întinse mîna după

pașaport și-l deschise la datele de identitate, apoi îi răspunse în aceeași limbă :

— Îmi pare rău, domnule Kohn, dar nu îmi este prea clar ce ați dorit să înțelegeți prin... „celelalte". Vă pot informa că vă stăm la dispoziție cu tot ce-ați solicitat, pînă la... acest ultim cuvînt.

Blonda vorbea în vîrful buzelor, făcîndu-ți impresia că zîmbește în permanență.

Amuzat de replică sau poate de faptul că fusese confundat cu străinul, Hariton Gîrneci rîse cu poftă, încît o molipsi și pe recepționeră. Scoase din buzunarul hainei un pachețel, cam cît o cutie de chibrituri, și i-l oferi.

— Chiar dacă o să fiu nevoit să renunț la... „celelalte", adăugă el insinuant. Este o mică atenție pentru o fată frumoasă.

Femeia desfăcu pachetul și, cînd observă sticluța cu parfum „Chanell", îi zîmbi afabil. Se ridică în picioare și apucă un cartonaș din stînga ei, pe care i-l întinse lui Hariton.

— Îl completați acum sau...

— Cobor mai tîrziu să parchez mașina. Îmi face plăcere să mai schimb o vorbă cu dumneata.

Primi cheia camerei din mîna recepționerei, o mînă moale, catifelată, apucă valijoara și dădu să plece, dar observă că femeia îl prinsese de valiză.

— Ați uitat cheile mașinii, domnule, îi făcu ea semn cu ochii spre tuiul de chei lăsat pe pupitru și rîse ca de o glumă bună.

Hariton, cu o privire recunoscătoare, luă cheile, se întoarse apoi și plecă agale spre lift, fără să observe că recepționera îl urmărea amuzată, admirîndu-i alura de sportiv.

Mara Călin îl ținea de braț pe Walther Kohn, privindu-l cu dragoste. Nici nu observară cînd Hariton apăru lîngă ei. Acesta le făcu semn să-l urmeze. Intrară toți trei în lift, iar Hariton apăsă pe butonul de la etajul al doilea.

— Ai camera două sute patru, Walther. Am luat-o pe numele meu, dar întrucît Mara o are pe cea de alături, adică două sute cinci, și fiindcă bănuiesc că vreți să fiți cît mai aproape... Sper că n-am greșit cu nimic ! Poftiți cheile !

— Hary, îți mulțumesc încă o dată ! murmură Walther cu căldură și-i zîmbi.

— Să știți că mie mi-e o foame de lup, se lamentă Mara, răsfățîndu-se.

— Și mie ! spuse Walther.

— Nu spun că mie nu mi-ar fi foame, zise și Hariton, dar trebuie să parchez mașina. Tu, Walther, cred că vrei să faci un duș și să te schimbi. Acum este ora nouă... Ce-ați spune dacă ne-am întîlni în hol peste o jumătate de oră ?

Nimeni nu obiectă. Liftul opri la etajul al doilea, iar străinul și Mara coborîră. Hariton îi dădu valiza lui Walther și îi spuse că el era cazat deasupra lor. Urcă pînă la etajul al treilea, dar nu coborî. Apăsă pe butonul de parter și liftul execută prompt comanda.

Cînd trecu prin hol îi făcu un semn prietenesc cu mîna recepționerei platinate și ieși în stradă. Trase aer în piept și pipăi satisfăcut cheile mașinii. Le scoase din buzunar, deschise portiera și se trînti pe canapeaua moale. Privi cîteva minute bordul cu nenumărate aparate și butoane. Introduse cheia în contact și motorul porni la prima răsucire. Nu îl conducea pentru prima dată. Băgă în viteza întîi și rulă ușor. Mașina fu destul de ascultătoare. Ambală și semnalizâ la dreapta, cotind spre parcare. Reuși să găsească un loc aproape de „Fiat"-ul lui. Răsuci cheia, întrerupînd contactul și uruitul uniform încetă. Nu coborî. Privi cutiuța dintre banchete, în care se aflau o mulțime de fleacuri care ar fi putut tenta pe un eventual spărgător de autoturisme și aruncă peste ele o piele de căprioară, din cele folosite pentru șters caroseria. Se întoarse spre bancheta din spate și privi totul cu un ochi grijuliu. Întinse mîna și aranjă cîteva obiecte, iar cînd fu convins că totul este în ordine trase frîna de mînă, ieși din mașină și încuie portiera, după care se îndreptă cu pași legănați spre intrarea în restaurantul hotelului.

Căută o masă mai retrasă, departe de orchestră, într-un colț, aproape de intrare și îi făcu semn unui ospătar. Cînd acesta se apropie, Hariton îl întrebă dacă este în măsură să pregătească o cină festivă pentru trei persoane, arătîndu-i masa la care voia să se așeze. Ospătarul întrebă la

rîndul său ce meniu ar dori să fie pregătit, dar Hariton îl asigură că are totală încredere în priceperea lui.

— În orice caz, adăugă el, la sfîrșit șampanie. Bine frapată !

*

Completarea cartonașului dat de recepționeră cu datele personale ale prietenului său, Walther Kohn, nu-i răpi lui Hariton Gîrneci mult timp.

— Mîine dimineață mi-ar părea rău să vă deranjez, i se adresă recepționerei. Plec devreme. Poate fi plătită camera acum ?

— Credeam că nu sînteți atît de grăbit, murmură aceasta și în glas i se putea observa o ușoară undă de regret. Puteți plăti, desigur.

— Vă promit că mă reîntorc peste cîteva zile. Plătesc în valută ? o întrebă el în glumă.

— Îmi făcusem impresia că nu aveți intenția să mă îngreunați cu nimic. Sper că aveți bani românești.

Hariton scoase portmoneul, extrase cîteva bancnote aproape noi dintr-un teanc gros și le întinse degajat. Așteptă pînă ce i se completă chitanța, iar cînd o primi, spuse:

— Opriți restul pentru... „celelalte".

— Am avut, de asemenea, impresia că nu aveți de gînd nici să mă jigniți...

— Se înțelege ! o opri Hariton grăbit. Cînd o să revin... Nu mai continuă. Se îndepărtă repede, tăind posibilitatea recepționerei de a-și manifesta indignarea în prezența lui.

*

Cina fusese strașnică. Ospătarul se dovedise neîntrecut. Apăruse mai întîi cu un platou de argint, peste care era pus un șervet din pînză albă, apretat. Îl așezase pe masă, cu o eleganță exagerată. Pe platou se aflau trei pahare cu țuică galbenă, tartine cu icre de Manciuria, raviole cu icre negre, totul ornamentat cu mult gust. Urmară, la intervale supravegheate cu atenție de ospătar, ficat de pasăre, cîrnăciori olțenești, crenvurști liliput, morun la grătar cu gar-

nitură. Toate acestea fuseseră stropite cu vin alb de Tîrnave.

Timpul se scursese repede. Cei din jur nu mai dăduseră atenție, după o vreme, veseliei de la masa aceea din colț, de lîngă care un ospătar nu se dezlipise decît ca să mai aducă cîte ceva de la bucătărie ori de la bar. Acum tocmai venea cu un castron cu salată de fructe.

— Cine mai mănîncă și salata asta ? izbucni oarecum speriată Mara Călin.

— Ce intenționați să mai aduceți ? întrebă Hariton Gîrneci, privind spre ospătarul vizibil mulțumit de meniul pe care reușise să-l pregătească.

— M-am gîndit la un tort de ciocolată ori înghețată, cîte o cafea, un coniac mic — avem unul de Segarcea, o minune ! —, iar la sfîrșit, șampania. Aveți altă propunere?

— Eu vreau doar tort, spuse Mara, uitîndu-se galeș spre logodnicul ei.

— Eu mai vreau vin, decretă sentențios Walther, apoi trec la cafea și coniac. Pe urmă șampania !

— Mai avem pînă la ora închiderii ? îl întrebă Hariton Gîrneci pe ospătar.

— Nu vă faceți nici un fel de problemă cu asta. Aveți destul timp...

Lui Walther îi sticleau ochii. Hariton fusese cel mai cumpătat, avînd grijă ca cei doi să se simtă bine. Făcu semn ospătarului și, cînd acesta veni aproape, îi șopti :

— Cînd aduci șampania, o lași pe seama mea. Îmi place să mă ocup personal de ritualul ei.

Ospătarul îi făcu semn că a priceput. Era obișnuit cu ciudățeniile clienților. Plecă să aducă coniacul și cafeaua. Se întoarse și cu șampania „Alba Iulia".

Cînd terminară de băut coniacul și cafeaua, Hariton Gîrneci atrase atenția comesenilor săi, care sporovăiau necontenit, să fie o clipă atenți și îi anunță :

— Șampania am s-o servesc eu. Niciodată n-am lăsat pe altcineva să se ocupe de treaba asta. Cere foarte multă îndemînare...

Zicînd aceasta, se ridică de la masă, încercînd să fie stăpîn pe mișcările lui. Simți totuși o scurtă ameteală. Băuse cam mult ! Privi spre masa de la care plecase : nici stră-

inul și nici Mara nu dăduseră prea mare importanță hotărîrii lui. Observă că cei doi nu îi regretau lipsa. Se vedea cu ușurință că erau bucuroși să rămînă singuri, să se privească nestingheriți.

Nu dură mult pînă cînd desfăcu dopul sticlei de șampanie și nici zgomotul desfundării nu atrase prea multe priviri. Turnă atent lichidul spumos, aranjă cupele pe o tavă de argint, pregătită de ospătarul zelos și se înființă la masă, dînd o importanță deosebită gestului său. Așeză fiecăruia cupa în față, o ridică pe a sa și toastă :

— Pentru fericirea ta, Mara ! Succes, Walther !

Băură toți. Pînă la fund.

Walther Kohn ridică privirea și întîlni ochii lui Hariton Gîrneci. Își dădu încă o dată seama că totuși ceva nu-i plăcea la prietenul său. Probabil ochii lui mari, inflexibili, ori zîmbetul ironic ce-i flutura pe buzele crispate. Și în seara aceasta Hariton îl corectase în exprimarea unor cuvinte. Ca și altădată. E drept că o făcea elegant, interesîndu-se cam cum ar trebui să se pronunțe corect cuvîntul respectiv, dar Walther avea senzația că este ironizat, luat peste picior.

— Spune-mi, Hary, cine-i individul căruia i-ai trimis scrisoarea pe care mi-ai dat-o data trecută ?

— Nu ți-am spus? Un prieten de afaceri al tatălui meu.

— Interesant ! Mi-a făcut impresia că îl preocupa doar persoana ta.

— Te-a căutat ?

— Bineînțeles. Îți spun sincer că tipul nu mi-a plăcut. Zicea că ai un cont la nu știu ce bancă din Elveția.

— Știam. Cît ?

— Nu mi-a spus și nici eu nu l-am întrebat, continuă Walther pe un ton cam acru. M-a surprins faptul că acel cont nu era pe numele tatălui tău. Cel puțin așa mi-a precizat prietenul acela. Te rog să nu îmi mai dai altă dată asemenea scrisori. Trimite-i-le direct. N-aș vrea să fiu vîrît în cine știe ce... Ți-a trimis o scrisoare. Poftim !...

— Aș propune să facem o scurtă plimbare în noapte, sugeră Hariton, dorind să schimbe sensul discuției. Luăm puțin aer. Cum se comportă mașina ta, Walther ?

— Excelent, dar nu cred că aș putea conduce în starea aceasta, mărturisi el. Cred că am cam întrecut măsura. Mi-a plăcut vinul ăsta al vostru...

— Dacă nu ai nimic împotrivă, se grăbi Hariton să-l scoată din încurcătură, am să conduc eu. Mă simt în formă. Plimbarea asta mi-ar prinde bine ; mîine dimineață plec devreme spre București. M-am gîndit să mergem cu mașina mea, numai că o să stați puțin cam înghesuiți pe bancheta din spate.

— Și ce-i cu asta, rîse Walther, la gîndul că în felul acesta are să stea foarte aproape de Mara. Hai să facem plata.

— Totul este aranjat, rosti Hariton.

— Cum adică ? !... Nu, masa o plătesc eu, încercă el să protesteze.

— Lasă. Vom mai avea prilejul să discutăm aceste amănunte. Doar nu pleci din România pînă ce nu vă căsătoriți, nu ?...

*

O lumină palidă, lăptoasă, apărea treptat deasupra crestelor înalte ale Vîrfului Gurguiata. Erau primele semne că se iveau zorile, cînd serpentinele de la Posada de pe Valea Prahovei își dezvăluie întreaga splendoare.

Autoturismul oprit la marginea șoselei, un „Fiat"-850, părea în pană. Motorul îi era oprit și luminile stinse. Umbra înaltă, masivă, a unui bărbat ce sta cu o mînă pe portiera deschisă și cu alta rezemată de capotă, părea a unui om beat sau care nu se simțea bine. Avea capul aplecat și umerii ridicați, din care cauză nu i se distingea nici fața. Îți dădea impresia că, dacă nu s-ar fi sprijinit în mîini, nu se putea ține pe picioare.

Mai stătu așa cîteva clipe, apoi ridică încet capul și privi îngrijorat într-o parte și în alta, ca și cînd ar fi sperat să primească ajutor de la vreun automobilist. Din locul acela însă, cu vedere deschisă spre ambele capete ale șoselei șerpuite, nu se observau farurile nici unei mașini. Era prea devreme.

Se aplecă spre bordul „Fiat"-ului, introduse cheia în contact și o răsuci. Motorul porni după cîteva opinteli, apoi duduitul lui uniform se pierdu în pădurea din apropiere...

Cel aflat la volan ezită să introducă maneta în viteză. Să nu se fi simțit încă stăpîn pe reflexe ?

În sfîrșit, se auzi un scrîșnet de roți dințate, lucru destul de nefiresc pentru o mașină ascultătoare, cum este, de regulă, această marcă, după care „Fiat"-ul se puse în mișcare, rulînd din ce în ce mai repede pe panta șoselei. Cel de la volan însă se dovedea foarte neîndemînatic, pentru că nu urmărea exact fîșia dreaptă a asfaltului. În clipa cînd ajunse într-o porțiune de șosea unde parapetul lateral de sprijin lipsea, mașina părăsi asfaltul și se rostogoli în prăpastia din dreapta.

Un zgomot de metal lovit de stînci se auzi timp de mai multe clipe, tot mai îndepărtat, apoi se zăriră jos, destul de departe, flăcările unui incendiu...

Un fum gros de benzină, vopsea și cauciuc ars urcă repede spre buza șoselei...

Capitolul al șaptelea

— Salutare, Sherlock Holmes, zise voios Adrian Dorobanțu, intrînd ca o furtună în biroul căpitanului Baltag.

Observă însă că acesta nu era singur. La o masă alăturată stătea un alt ofițer, care se chinuia să consemneze într-un proces-verbal declarațiile contradictorii ale unui individ negricios și guraliv, așezat pe un scaun în fața sa. Își dădu seama că entuziasmul lui era desuet.

— Vino cu mine, Adriane, spuse înnegurat căpitanul Baltag, întinzîndu-i o mînă moale și ieși din cameră, fără să verifice dacă cel chemat îl urma sau nu. Ajuns pe cu-

loar, se îndreptă spre ușa imediat alăturată. Era deschisă. Bägă capul înăuntru și, văzînd că nu-i nimeni, intră. Se trînti oftînd pe un scaun : Spune repede că-s pe jar !...

— Ascultă, Marian, cîți lucrează la voi într-un birou ?

— Doi..., trei..., uneori patru... Dar asta nu-i treaba ta. Treci la ce te doare. Repede, că n-am timp...

— Și cum vă descurcați cînd cercetați mai mulți indivizi deodată ?

— Ne descurcăm, fiindcă sîntem isteți, bravă Baltag. Ai de gînd să faci vreun studiu sociologic ?

— Zău, nu înțeleg cum procedați cînd trebuie să interogați inculpații aceleiași cauze.

— Săptămîna trecută cercetam cu un coleg doi indivizi în cauze diferite, începu Baltag să relateze. Eram amîndoi convinși că respectivii nu se cunoșteau între ei. La un moment dat cel cu care discutam eu nu și-a mai adus aminte de ceva. Nu reținc ce anume, un fleac. Numai ce-l văd că se întoarce spre cel de la masa vecină, îi spune pe nume și-i cere lămuririle de care avea nevoie... Se mai întîmplă. Dar sînt absolut convins că n-ai venit la mine pentru asta. Te anunț că sînt așteptat la Serviciul medico-legal al județului !

— Te însoțesc! Am stabilit doar să colaborăm. Mergem?

*

— Doctore, spuse Baltag, întinzînd mîna medicului-legist, cu care era prieten de mulți ani, îți prezint pe căpitanul Adrian Dorobanțu de la securitate. De la o vreme constat că arde de nerăbdare să pătrundă și în tainele muncii de miliție. Se pare că îl preocupă în mod deosebit problemele din competența judiciarului.

Medicul, un bărbat vioi, nu prea înalt, slab, cu o pereche de ochelari enormi ridicați pe frunte, întinse mîna spre Dorobanțu și, zîmbindu-i, îi zise :

— Am auzit de dumneavoastră.

— Sper că nu de la prietenul meu aici de față. Am constatat că în ultimul timp intenționează să mă... discrediteze.

— Nu. V-am citit un articol pe care l-ați publicat în „Revista română de drept". Sînt abonat la ea. Era ceva în

legătură cu anumite cauze generatoare de fenomene cu periculozitate socială deosebită. Cu cîteva lucruri n-am prea fost de acord.

— Vă stau oricînd la dispoziție pentru o discuție contradictorie, tovarășe doctor. Asemenea dispute nu au menirea decît să scoată la iveală adevăruri.

— Eu v-aș ruga să amînați controversa pentru altă dată, interveni Baltag. Am venit să aflăm concluziile din raportul de expertiză medico-legală privind pe Marcel Ioniade. M-ai făcut să înțeleg la telefon că ai niște noutăți. S-auzim !

— Pe mine m-ar interesa mai întîi, interveni căpitanul Dorobanțu, să ne spuneți dacă neofalina cu care a vrut să-și spele costumul Marcel Ioniade putea constitui doza letală a toxicului care i-a curmat viața.

— Ce-ai spus ? ! se repezi Baltag. Fii atent, doctore, cu ce termeni ne învăluie ! Eu ți-aș propune să ne dai concluziile scrise și să plecăm. Cu el n-o scoți ușor la capăt, ascultă-mă pe mine...

— Mai întîi, tovarășe Dorobanțu, mi-ați pus două întrebări într-una singură, zise calm medicul.

— Nu te mira : așa-mi face și mie, strecură Baltag.

— Voi încerca să răspund pe rînd la fiecare în parte, continuă doctorul, fără a lua în seamă „înțepătura" ofițerului de miliție. Prima : da, neofalina, într-o încăpere închisă și în cantitatea folosită de victimă, poate constitui doza letală a unui toxic puternic. A doua : toate simptomele aparente pledează pentru moartea lui Marcel Ioniade prin asfixie ; ochii și nasul iritați, pupilele dilatate, paloarea exagerată a pielii, petele roșii-deschis observate pe părțile cutanate și pe mușchii coapselor, iar cînd i-am cercetat plămînii...

— Nu-mi placi, doctore, nu-mi placi ! izbucni căpitanul Baltag. De fiecare dată cînd mi-ai pledat cu atîta elocvență pentru o certitudine, mi-ai venit cu cîte un „dar". Ai cumva și acum vreunul ?

— Din păcate, am, căpitane, recunoscu medicul, coborînd timbrul vocii. Hematomul din partea occipitală !

— Iar te legi de hematomul acela ? ! N-am stabilit împreună, cînd am făcut cercetarea la faţa locului, că este determinat de lovirea victimei cu capul de uşă ?

— Fii serios ! Nici tu n-ai fost convins atunci că putea să se lovească în acel loc. În mod normal hematomul ar fi trebuit să fie mai jos cu cîţiva centimetri, iar la autopsie s-a dovedit a fi cauzat de o lovitură destul de puternică...

— Iartă-mă, doctore, că insist. O fac nu pentru a te contrazice, ci pentru a mă convinge pe mine, odată mai mult, că există cineva care a determinat moartea lui Marcel Ioniade. Aşadar, acel cineva l-a lovit în cap cu un corp contondent, apoi l-a rezemat de uşă, să se creadă că s-a lovit singur, după care drăgălaşele de gaze toxice emanate de neofalină au desăvîrşit ticăloşia. Cine să-l fi lovit ?

— La autopsie nu am dat peste numele făptaşului, îi zîmbi medicul-legist. Ceea ce pot însă să-ţi spun cu precizie, căpitane, este că aspectul acesta trebuie neapărat şi foarte repede clarificat în anchetă. Şi că acest lucru nu va trebui să-l fac eu...

Zîmbi şi Baltag, dar mai mult cu o strîmbătură amară.

— Păcat, replică el. Cînd a survenit moartea ?

— Între şapte şi zece dimineaţa.

Dorobanţu privi surprins spre căpitanul Baltag. Amîndoi făcuseră presupunerea că Marcel Ioniade decedase mult mai tîrziu. Cele stabilite la autopsie complicau şi mai mult lucrurile. Era greu de presupus că victima începuse să bea cu noaptea în cap, pentru ca între şapte şi zece să se îmbete tun. Baltag întinse mîna după raportul medico-legal şi-l frunzări preocupat de un gînd.

— Poftim, spuse el înciudat, doi virgulă patru la mie alcool în sînge.

— Ce i-am găsit eu în stomac, interveni medicul-legist, bănuiam că va urca serios cifra asta. Parcă ar fi băut coniac cu vadra...

— Coniac aţi spus ? ! se precipită căpitanul Dorobanţu.

— De ce vă miraţi ? E o băutură acceptabilă încă !...

— Pentru că Marcel Ioniade obişnuia să bea în ultimul timp numai „Şliboviţă".

Căpitanul Baltag tresări imperceptibil cînd auzi despre această preferinţă a lui Ioniade. Îşi dădu seama înciudat

că prietenul său aflase iarăși niște lucruri pe care nu i le comunicase. Nu spuse însă nimic. Continuă să citească preocupat întregul raport de expertiză medico-legală. Ar fi dorit să-i pună imediat cîteva întrebări căpitanului Dorobanțu, dar se abținu. N-avea rost să abuzeze de amabilitatea doctorului, care era destul de ocupat. Cînd termină de citit, interveni în discuția ce se înfiripase între cei doi :

— Doctore, niciodată nu ai consemnat atîtea amănunte într-un asemenea act. Lucrurile s-au încurcat și mai mult. Mergem, Adriane ?...

*

— Ascultă, răbufni căpitanul Baltag, în timp ce se îndrepta spre sediu împreună cu Adrian Dorobanțu, de unde știi că Marcel Ioniade obișnuia să bea numai „Șliboviță" ?

— Garsoniera lui Ioniade e sigilată ?

— Bineînțeles.

— Ai cheia ?

— Ei, bravo ! Și tu ai impresia că noi doi putem intra cînd vrem în casa victimei ! Ce-ai dori să cunoști ?

— Ai dat acolo peste vreo sticlă de coniac ?

— Nu-mi amintesc.

— Nu-ți amintești, pentru că nu te-a interesat acest aspect. Stabilește !

— Știi ceva, Adriene ?... Nu duc lipsă de ordinele altora. Am eu șefii mei, așa că...

— Am convenit să colaborăm.

— Bineînțeles, bineînțeles. Eu te țin la curent cu tot ce-am aflat, iar tu... De unde știi că Ioniade obișnuia să bea doar „Șliboviță" ?

— Am aflat de la Ulariu, zis Șuiu. Ăla despre care ți-am spus că se întîlnea destul de frecvent cu Ioniade într-un birt nenorocit. Asmarandei n-a dat încă de urma bătrînului Văleanu ?

— Încă nu. Parcă a intrat în pămînt. Bănuiești cumva că și acest bătrîn este amestecat ?

— Am spus eu așa ceva ?

— Păi, tu nu-mi spui nimic. De ce nu m-ai informat imediat despre chestia cu „Șliboviță" ?

— Cînd ? Tu ești tot pe fugă.

— Îţi atrag atenţia că dacă în continuare nu-mi spui tot ce afli...

— Am primit ordin să nu influenţez cu nimic cercetările pe care le întreprinzi.

— Nu crezi că informaţia asta m-ar fi ajutat ?

— Nu cred. Nici eu nu am dat importanţă acestui amănunt pînă acum. Dacă medicul nu descoperea coniac în stomacul victimei...

— Mda ! mormăi, cum îi era obiceiul, Baltag. Mă tot gîndesc la sticlele alea de coniac. Unde-or fi ?...

— E bine spus „sticlele", pentru că, după cum afirmă doctorul, ingurgitase o cantitate serioasă.

— Şi asta cu noaptea în cap !

— Ei, vezi ? Multe lucruri sînt de clarificat, Mariane. Cînd ziceam eu că e o treabă neplăcută !...

*

Dorobanţu deschise uşa brusc şi pătrunse în anticamera colonelului Pleşoianu. Fu întîmpinat de privirile întrebătoare ale secretarei, o femeie de circa cincizeci de ani, nu prea înaltă şi destul de plinuţă.

— Sărut-mîna, tovarăşa, „Bătrînul" e ocupat ?

— Trebuie să iasă căpitanul Scarlat ; a intrat cam de mult. Luaţi loc !...

Căpitanul Dorobanţu nu auzi îndemnul ori nu-i dădu importanţă. Începu să se plimbe agitat de la uşă la geam, preocupat de amănuntele reieşite din raportul medico-legal. Era vorba într-adevăr de crimă ? Fără îndoială că nu raportul respectiv trebuia să dea răspuns la această întrebare. Totuşi Marcel Ioniade murise asfixiat ! Dacă era vorba de o crimă, trebuia neapărat să existe şi un criminal, nu ? Cine-i acesta ? Căpitanul Baltag precizase, cu competenţa lui caracteristică, că cercetarea la faţa locului nu a evidenţiat absolut nici o urmă de violenţă pe corpul victimei, iar raportul medico-legal confirmase aceasta. Ce se poate deduce de aici ? Că dacă într-adevăr cineva i-a curmat viaţa, acela trebuia să fie un cunoscut de-al lui Ioniade ; i-a dat drumul în casă probabil şi au băut împreună... Unde să fie însă sticlele de coniac ? Va afla în curînd de la căpi-

tanul Baltag. Acesta a şi plecat spre casa victimei, împreună cu procurorul...

Tot meditînd astfel, Dorobanţu ajunse la concluzia că trebuia să pătrundă cît se poate de repede în anturajul lui Marcel Ioniade. Dacă l-a ucis cineva din vechiul grup, cum presupunea colonelul Pleşoianu, trebuia să dea urgent de urma celorlalţi. Numai că dosarele cerute de la arhivă nu-i fuseseră încă trimise. O să raporteze şefului, odată cu rezultatele autopsiei, şi acest lucru. Chiar îl va ruga să uzeze de autoritatea-i recunoscută, pentru a determina să i se trimită mai repede acele dosare...

Într-un tîrziu privirea i se opri pe chipul îmbătrînit al secretarei lor, *tovarăşa*, cum obişnuiseră s-o numească. Era singura femeie din serviciu şi toţi îi spuneau astfel. „Bună dimineaţa, *tovarăşa* !..." ; „*Tovarăşa*, e cineva la şef ?..." Iar *tovarăşa* răspundea firesc şi i s-ar fi părut poate ciudat dacă cineva i-ar fi pronunţat numele. Se obişnuise cu acest, hai să-i spunem, al doilea nume, iar cînd, de pildă, ridica receptorul, se prezenta : „*Tovarăşa* de la patru, cu cine doriţi" ? Întreba întotdeauna pe cel care suna cu cine vrea să vorbească, ca şi cînd ar fi fost convinsă că pe ea nu o caută nimeni. Sau, cînd trebuia să transmită cuiva vreun ordin urgent : „Alo ! *Tovarăşa* la telefon. A ordonat colonelul Pleşoianu să..."

Acum bătea la maşină, urmărind absentă textul scris de mînă, iar ochelarii cu ramă metalică, demodaţi, stăteau să-i cadă pe vîrful nasului. Nu observă că era studiată de căpitan. Se pare că de mulţi ani se convinsese că pe ea n-o mai priveşte nimeni. Dorobanţu îşi aminti că, într-o discuţie mai veche ce-o avusese cu unul dintre colegi, în aceeaşi anticameră, cu privire la un sportiv care îmbătrînise şi încerca să-şi sfideze declinul, secretara intervenise sentenţios : „În viaţă trebuie să ştii să pierzi demn !" Apoi tăcuse brusc, făcîndu-şi de lucru cu hîrtiile ei de lîngă maşina de scris...

În sfîrşit, uşa capitonată de la cabinetul colonelului Pleşoianu se deschise şi îşi făcu apariţia trupul masiv al căpitanului Scarlat. Avea fruntea transpirată. Cînd dădu cu ochii de Dorobanţu, faţa i se umplu de zîmbet. Dorobanţu intră şi el grăbit. Colonelul Pleşoianu era enervat. Nu era

deloc greu de observat acest lucru. Cum îl văzu pe căpitan, îl întrebă cu răceală :

— Dumneata ce mai vrei ?

— Dorisem să vă raportez că... Se opri vădit încurcat, neînțelegînd supărarea subită a șefului său. O să vin mai tîrziu, dacă...

— Pentru ce să vii mai tîrziu ? ! Stai jos !... Presimt că o să mă scoateți la pensie înainte de termen !...

Zicînd aceasta, colonelul Pleșoianu se ridică de pe scaun și începu să măsoare agitat încăperea. Tăcea. Covorul plușat îi înăbușea pașii. Treptat începu să se domolească. Căpitanul Dorobanțu se întreba de ce oamenii au nevoie să facă mișcare cînd sînt supărați. Cînd tăcerea din jur deveni stînjenitoare, spuse totuși cu voce scăzută :

— Eu n-am vrut să vă supăr... Nici nu înțeleg cum de...

— Dumneata ? ! De ce să mă superi dumneata ? Să fim serioși !... Dar cînd îi spui o dată unui om un lucru nu se poate să nu înțeleagă !... În sfîrșit, să lăsăm... M-am lămurit eu cu el !... Sper să se învețe minte !...

— Vă referiți la căpitanul Scarlat ?

— Dar la cine credeai ? Eu îi spun una, iar el...

— Păi... Eram în anticameră cînd a ieșit de la dumneavoastră. Părea foarte vesel. Zîmbea.

— Ce spui, zîmbea ? ! întrebă colonelul nevenindu-i să creadă. Se oprise din plimbare și privea mirat spre căpitan.

— În orice caz nu se observa pe chipul lui că ar fi fost nesatisfăcut de cele discutate aici, la dumneavoastră. Pentru asta m-am întrebat nedumerit cu ce v-am supărat eu...

— Da, da, da !... murmură gînditor colonelul, frecîndu-și bărbia. Mi-am dat eu seama, dealtfel, că se petrece ceva cu Scarlat. Are o comportare cam ciudată de la o vreme. Îl simt uneori mieros... Te pomenești că i s-au urcat niște fumuri la cap. Asta nu-i bine ! Nu-i bine deloc !... Așadar, zîmbea ? !... Nu dorește să se afle cînd e mustruluit ? Pozează ? !... Sper să nu fie prea tîrziu pentru a-l aduce la linia de plutire... Anunță, te rog, adunarea tuturor ofițerilor aici la mine. Imediat !... O să-mi raportezi după aceea pentru ce-ai venit... Auzi la el, vesel !... Hm !...

Capitolul al optulea

Soarele părea agățat în vîrful brazilor de pe dealul Posadei și privea curios întreaga Vale a Prahovei, aruncîndu-și săgețile fierbinți pînă în cele mai adînci hăuri.

Jos, la un cot al șoselei, o mașină vopsită în alb și albastru, pe care era scris cu litere mari „Miliția", își rotea lumina intermitentă de deasupra, îndemnînd pe cîte un „viteaz" în ale depășirilor neregulamentare să rămînă în coloană.

Mai mulți curioși încercaseră să oprească mașinile „să vadă ce-i", alții doar încetineau și întrebau, însă subofițerul de miliție postat acolo le făcea tuturor semn să circule și nu dădea nici o explicație.

În dimineața aceea fusese semnalată prăbușirea în prăpastie a unui autoturism. Zgomotul produs de cădere și explozia rezervorului de benzină, cu fumul acela gros ce-i urmase, fuseseră observate de cîțiva muncitori care se grăbeau să ajungă la lucru mai devreme. Anunțaseră miliția din Sinaia, în urma cărui fapt un echipaj de serviciu se deplasase în cea mai mare viteză la fața locului. Le fusese imposibil să coboare de la marginea șoselei în prăpastia adîncă, astfel că unul dintre ei se întorsese la Sinaia să aducă cele necesare intervenției, iar celălalt rămăsese acolo.

Jos, la cîțiva zeci de metri, între două stînci colțuroase, se distingea ceea ce mai rămăsese dintr-un autoturism. După cîte se putea observa din șosea, ori fusese o mașină de capacitate mică, ori căderea și loviturile primite în timpul rostogolirii în prăpastie o aduseseră la acele dimensiuni.

Sosise după un timp macaraua. Dar se constatase că nu-i ajungea cablul pînă jos. Încercaseră să coboare pe cineva pînă unde mergea cablul. Dar balansul periclita viața celui legat de cîrligul masiv și iar fuseseră nevoiți să aștepte. Timpul trecea. Urma să fie adusă o scară de frînghie de la „Salvamont". Fuseseră anunțate echipa specială de cercetare de la județ, precum și organele procuraturii și medicul legist. Există o regulă strictă în asemenea situații, care nu poate fi încălcată sub nici un motiv, indiferent de împrejurări. Chiar dacă ar fi coborît cineva cu un

sistem improvizat al macaralei, ar fi trebuit doar să constate dacă mai există acolo persoane în viață, cărora să li se acorde urgent primul ajutor. Nu ar fi avut voie să atingă nimic, pentru că cele mai neînsemnate urme au o importanță covîrșitoare. Erau puține șanse însă să mai supraviețuiască cineva...

O mașină care urca în viteză serpentinele, venind dinspre Comarnic, își anunță prezența printr-un urlet de sirenă binecunoscut.

— Vine echipa de la județ, exclamă sergentul-major care stătea de vorbă cu șoferul de pe automacara. Iar tovarășul meu tot nu vine de la Sinaia cu scara, adăugă înciudat. Circulați, tovarășe ! strigă apoi răstit la șoferul unui „Trabant", care oprise să se intereseze ce s-a întîmplat acolo.

„Dacia-1300" aparținînd miliției județene se apropie și opri în fața automacaralei. Zgomotul sirenei încetă, dar lumina de deasupra continuă să sclipească. Din mașină coborîră doi ofițeri îmbrăcați în uniforme de miliție, cu caschete albe, și doi civili. „Procurorul și medicul legist", își spuse în sinea lui sergentul-major. Păși spre ei, salută cu mîna la tîmplă și vru să se prezinte, dar ofițerul mai mare în grad, un locotenent-major, care condusese mașina, îl întrebă nerăbdător :

— Cu ce coborîm în prăpastie, cu hodoroaga asta de macara ?

— Nu-i ajunge cablul pînă jos, raportă subofițerul prompt, apoi adăugă grăbit : Trebuie să sosească dintr-o clipă în alta colegul meu ; a plecat la Sinaia să aducă o scară lungă din frînghii. Au cei de la „Salvamont"...

— Ce scară spui că-i aia ? se interesă unul dintre civili. Era medicul legist. Mai în vîrstă decît toți, cu o chelie respectabilă și destul de gras, își ștergea în permanență ceafa cu o batistă.

— Nu vă faceți probleme, tovarășe doctor, încercă să-l liniștească locotenentul-major. Cei de la „Salvamont" au niște scări rezistente și destul de comode. Coborîrea nu o să fie cine știe ce...

— Serios ? !... Pentru un tînăr ca dumneata n-o fi... cine știe ce, dar la vîrsta mea și... la greutatea ce-o am ! Tre-

buie să cobor și eu în văgăuna asta ? adăugă el, privind cu teamă spre prăpastie.

— Fără dumneavoastră nu avem ce căuta acolo, știți prea bine.

Medicul pufni supărat, dar nu mai spuse nimic. Continuă să-și șteargă ceafa cu batista. Gîndul că trebuia să coboare într-o asemenea prăpastie însă începu să-l terorizeze. Privi spre celălalt civil, care discuta cu sergentul-major. Se îndreptă spre el, îl apucă de braț și îi zise :

— Dragă procurorule, iartă-mă că te întrerup, dar trebuie să-ți comunic un lucru care mă frămîntă.

Sergentul-major înțelese că cei doi voiau să stea de vorbă între patru ochi, așa că se scuză, pretextînd că are ceva urgent de făcut și se îndreptă spre automacara.

— Vă ascult, tovarășe doctor, i se adresă procurorul, privindu-i fața congestionată.

— Nu s-ar putea să coborîți fără mine în... infernul de sub noi ?

— Imposibil ! Vă mărturisesc sincer că nici mie nu-mi prea surîde această coborîre.

Locotenentul-major se plimba nerăbdător pe lîngă buza prăpastiei, examinînd cu atenție porțiunea de teren prin care căzuse mașina. Îl contrarie lipsa parapetului lateral de sprijin. Constatase după urmele de rugină că nu fusese smuls în dimineața acelei zile. Deschise agenda ce-o ținea în mînă și notă lîngă celelalte însemnări : „De stabilit împrejurările în care a dispărut parapetul !" Făcu apoi un semn celuilalt ofițer cu care venise de la Ploiești și care manevra tăcut un aparat de fotografiat. Cînd își dădu seama că acesta înțelesese ce îi ceruse să execute, adică să fotografieze și porțiunea aceea de șosea, cu detaliile parapetului lipsă, locotenentul-major îl căută din priviri pe sergentul-major și, observîndu-l nu prea departe, îi strigă :

— Spune-mi, a plecat de mult la Sinaia colegul dumitale ?

— Să tot fie vreo douăzeci de minute, răspunse cel întrebat. Trebuie să sosească.

— Poate că nu-i găsește pe cei de la „Salvamont", interveni în discuție, cu un licăr de speranță, medicul legist.

— O să-i găsească precis, îl asigură subofiţerul cu convingere. Uitaţi-l, exclamă repede, bucuros că scapă de întrebările ofiţerului de la miliţia judeţului.

Maşina sosită de la Sinaia opri aproape de botul automacaralei. Din ea coborî un plutonier cu părul alb.

— Ce-aţi întîrziat atîta, îl luă în primire locotenentul-major.

— Să trăiţi, salută plutonierul pe toţi cei de faţă. Vă raportez că abia l-am găsit pe magaziner, se întoarse el spre locotenentul-major. Aseară a tras un chef straşnic la cabana „Furnica" şi dormea încă. Pînă l-am trezit, pînă am ajuns la magazie... Era gata-gata să nu-mi dea scara...

Medicul mormăi ceva, dar plutonierul continuă :

— Susţinea că trebuie să mi-o dea cu un însoţitor alpinist.

— N-ar fi fost rău, zise procurorul.

— Nu aveau însă în clipa aceea pe nimeni acolo. Mi-au promis că ne trimit unul cît de curînd.

Zicînd acestea, plutonierul apucă de capătul scării, îngrămădită aproape în toată jumătatea din spatele autoturismului.

— Ar trebui să o legăm de automacara, propuse locotenentul-major.

Sări şi celălalt subofiţer în sprijinul plutonierului cu părul alb şi după puţin timp scara fu legată cu un capăt de braţul automacaralei, iar celălalt fu aruncat în prăpastie.

— Credeţi că mai trăieşte ? întrebă procurorul, privind spre bărbatul prins între sfărîmăturile autoturismului „Fiat-850".

Fusese, de fapt, o întrebare fără rost, iar cel care o pusese îşi dăduse imediat seama de inutilitatea ei. Simţise însă nevoia să spargă într-un fel liniştea aceea apăsătoare.

— Aţi fi putut să vă daţi seama încă de sus că nu mai putea rămîne cineva în viaţă după o asemenea cădere, se burzului medicul legist. Să mă coboriţi aici pe mine, om bătrîn !... Noroc cu dumneata, alpinistule, se întoarse el spre bărbatul de alături, îmbrăcat într-un trening, m-ai legat ca pe un sac...

— Am putea să-l scoatem dintre sfărîmături ? se interesă locotenentul-major, privind în direcția unde se afla procurorul.

— Să încercăm ! răspunse acesta. Numai dacă a terminat de fotografiat colegul dumitale.

— Sînt gata ! precizâ cel vizat.

— Vezi dacă n-a sărit vreun obiect de-al victimei prin apropiere, se adresă locotenentul-major colegului său, care tocmai băga în toc aparatul de fotografiat. Nici mie nu mi-ar surîde să cobor pentru a doua oară aici.

— Îmi închipui că nu sperați să găsiți pe mașină cine știe ce urme care să intereseze cercetările, zise procurorul.

— Le vom căuta totuși, dar după ce o ridicăm de aici și o transportăm la Inspectorat, așa că ar fi bine să umblăm cu multă atenție, îi rugă locotenentul-major.

*

Scoaterea dintre sfărîmături a victimei nu fu o treabă ușoară, mai ales că incendiul îi provocase plăgi grave. Dădu o mînă de ajutor și alpinistul, dovedind multă îndemînare.

Portmoneul găsit în buzunarul dinăuntru al hainei carbonizate nu arsese complet. Din el fură extrase cu multă grijă cîteva bancnote de o sută aproape noi și actele de identitate ale celui care condusese autoturismul. Procurorul deschise buletinul de identitate și citi cu voce tare :

— Hariton Gîrneci, domiciliat în București, strada Eliade, numărul doi...

Capitolul al nouălea

Căpitanul Adrian Dorobanțu stătea de cîteva minute nemișcat la masa de lucru, cu o coală de hîrtie în față, pe care scrisese cîteva nume, unite între ele cu mai multe săgeți. Acordurile melodiei ce se furișau prin

fereastra deschisă nu reuşiseră să-l clintească, deşi era un cîntec care-i plăcea foarte mult.

Ca şi cînd şi-ar fi adus abia atunci aminte de ceva, se ridică de pe scaun şi se îndreptă spre fişetul metalic, pe care îl deschise nervos. Scoase patru dosare îngălbenite de vreme şi le trînti înciudat pe birou. Închise fişetul şi reveni la masa de lucru. Nu înainte de a asculta ultimele acorduri ale melodiei şi de a închide fereastra.

Cu o zi în urmă primise de la arhivă dosarele cerute şi se apucase imediat să le studieze. Ajunsese acasă după miezul nopţii şi, oricît de precaut fusese, nu reuşise să n-o trezească din somn pe Anda, soţia lui. Ea îi spusese morocănoasă unde găseşte mîncarea, ca şi cînd el nu ar fi reuşit să se descurce, apoi îi mai vorbise ceva despre sănătatea lui ori parcă de a ei... Adrian Dorobanţu încercase să glumească mai întîi, apoi o îndemnase să se culce, promiţîndu-i să discute a doua zi. Gustase din mîncare, dar nici foame parcă nu-i mai era... Se gîndise în continuare la cele ce aflase din dosarele studiate. Nu-şi mai amintea la ce oră se trîntise pe patul din sufragerie. Pusese ceasul deşteptător să-l trezească la ora şase a doua zi, cu gîndul încă la declaraţia dată de Marcel Ioniade cu douăzeci şi ceva de ani în urmă, imediat după arestare. Adormise de cum pusese capul pe pernă, satisfăcut că dăduse căpitanului Marian Baltag numele cîtorva persoane care trebuiau identificate în cel mai scurt timp şi că prietenul său îi promisese să-l angreneze în această treabă pe plutonierul Viorel Asmarandei...

Dormise puţin, aşa i se părea, se sculase parcă mai obosit, intrase în baie să se bărbierească, dar renunţase şi luase cu el maşina electrică de ras, apoi se îmbrăcase rapid şi plecase la serviciu, mulţumit că Anda nu se trezise...

Îl găsise pe plutonierul Asmarandei ţinînd companie ofiţerului de serviciu, şi, după felul în care îi ieşise în întîmpinare, se observa că este mulţumit de ce reuşise să facă. Îi întinsese căpitanului o coală de hîrtie în care trecuse datele solicitate, iar Dorobanţu îi dăduse ordin să meargă imediat acasă să se culce. Plutonierul protestase, raportase că era obişnuit să facă din noapte zi, apoi se oferise să se ducă el după Bebe Nicolaide, singurul cu

care se mai putea sta de vorbă dintre persoanele vechiului grup de trădători. Ce se întîmplase cu ceilalţi ? Din dosar rezulta clar că Hamilton, străinul care dirijase întreaga reţea, reuşise să dispară din ţară cînd simţise că organele de securitate sînt pe urmele sale. Numai Anton Gîrneci, zis Tony, Marcel Ioniade şi Bebe Nicolaide fuseseră arestaţi. Dar Anton Gîrneci decedase în urmă cu patru ani, îmbolnăvindu-se de hepatită epidemică, iar Marcel Ioniade... Singurul în viaţă rămăsese Bebe Nicolaide. Dar, după cum aflase plutonierul Asmarandei, acuza o amnezie totală asupra trecutului său.

Căpitanul Adrian Dorobanţu îşi părăsi gîndurile şi se reîntoarse la dosarele pe care le avea în faţă. Deschise volumul întîi la semnul lăsat în ajun şi privi din nou declaraţia aceea veche, scrisă mărunt de Marcel Ioniade...

„...Am fost chemat de Hamilton la o întîlnire. De această dată, la Bucureşti, în cimitirul Ghencea. M-am verificat cu atenţie pînă am ajuns acolo, aşa cum fusesem avertizat să procedez. L-am găsit îngenuncheat lîngă o cruce. Aveai impresia că jeleşte. M-am apropiat de un mormînt alăturat şi i-am atras atenţia, discret, că am sosit. După ce a privit în jur, Hamilton mi-a spus, cu voce înceată, că este ultima noastră întîlnire directă. Urma să rămîn un timp în Bucureşti, să-mi schimb numele imediat şi să iau legătura cu agentul „R-2", care primise dispoziţie să se ocupe de pregătirea locuinţei unde urma să stau ascuns un timp şi a actelor false...

L-am întrebat cum să procedez. Mi-a răspuns că va trebui să mă plimb de la ora douăsprezece pînă la unu prin faţa magazinului „Lafayette" de pe Calea Victoriei, în fiecare marţi din săptămînă. Hamilton mi-a spus că „R-2" a primit fotografia mea şi că nu avea cum să mă confunde cu altcineva. Respectivul se va apropia de mine şi mă va întreba : „Ştiţi pe unde se află strada Tabacului ?" Eu trebuia să-i răspund : „Regret, sînt venit în Bucureşti din oraşul Deva."

După aceste cîteva cuvinte, respectivul pleca, dînd impresia unei discuţii întîmplătoare. Eu însă nu trebuia să-l pierd din vedere, urmînd să mă ţin după el pînă cînd intra

într-un anumit imobil. Atît. Intram și eu acolo și căutam apartamentul cincisprezece. Sub preșul din fața ușii găseam cheia și intram înăuntru. Aici urma să găsesc actele pe viitorul meu nume.

Hamilton mi-a atras atenția să nu încerc în nici un caz să aflu cum se numește „R-2".

Abia la a patra așteptare, adică în cincisprezece sau în douăzeci ale lunii martie a.c., am fost contactat de un bărbat care mi-a șoptit parola. Am rămas surprins cînd am constatat că este un anume Tony Gîrneci, pe care eu îl văzusem cu cîțiva ani în urmă, întîmplător, la conacul lui Bebe Nicolaide, situat într-o comună de pe lîngă Hunedoara. Nu i-am dat de înțeles acelui Gîrneci, alias „R-2", că l-aș cunoaște. M-am luat după el și m-a condus în blocul din Calea Victoriei, unde am fost descoperit apoi și arestat.

MARCEL IONIADE"

Terminînd de recitit, căpitanul Dorobanțu se ridică îngîndurat de pe scaun și începu să se plimbe prin cameră, de la ușă pînă la geam și înapoi, luînd, fără să-și dea seama, obiceiul șefului său.

Din dosarele studiate rezulta ceva neclar în legătură cu Anton Gîrneci, zis Tony, care făcuse parte din grupul trădătorilor de acum douăzeci și ceva de ani. La o scurtă confruntare între el și Marcel Ioniade, consemnată destul de fugitiv în dosar, acesta din urmă declarase la început că nu îl văzuse în viața lui pe Anton Gîrneci, cu care era confruntat și că nu el este acel „R-2" cu care se întîlnise înainte de arestare în fața magazinului „Lafayette" din București. Însă Anton Gîrneci susținuse mortiș că el este „R-2" și se mirase cum de nu își mai amintește Marcel Ioniade de întîlnirea lor, indicînd apoi și traseul parcurs pînă la acel bloc din Calea Victoriei. Îi reamintise și parola.

Căpitanul se oprise tocmai la această confruntare și o legase de declarația dată de Ioniade în legătură cu ultima întîlnire avută cu spionul Hamilton. Ceva era aici. Dar ce ? Care fusese motivul că Marcel Ioniade nu vrusese să recunoască la începutul confruntării pe Anton Gîrneci, zis Tony, ca fiind „R-2" ? Este adevărat că pînă la urmă

Marcel Ioniade cedase. Recunoscuse că acela era „R-2" și își ceruse scuze pentru... „eroarea regretabilă". Fusese cu adevărat o eroare ? Greu se putea accepta așa ceva. Din dosarele studiate se desprindea insistența anchetatorului de atunci pentru a stabili dacă Anton Gîrneci cel arestat era cel cu care se întîlnise la magazinul „Lafayette" de pe Calea Victoriei sau era vorba despre altă persoană, însă Marcel Ioniade nu mai revenise niciodată asupra celor declarate în confruntare.

Acesta era aspectul asupra căruia colonelul Aurel Pleșoianu îi atrăsese atenția. Și Dorobanțu considera că ceva nu era cum trebuie aici. Dar ce ? De ce se dăduse Anton Gîrneci drept „R-2" dacă într-adevăr nu primise acest indicativ de la Hamilton ? Doar își agrava situația declarînd acest lucru. Și, dacă nu era el „R-2", cine ar fi putut să fie celălalt ?

Comportarea ciudată din ultimul timp a lui Marcel Ioniade, amenințările lui la adresa cuiva care nu voia să-i mai dea bani — și nu mai putea fi vorba în nici un caz de Anton Gîrneci, mort de patru ani —, toate pledau pentru presupunerea colonelului Pleșoianu : cei implicați în cauza de atunci ascunseseră pe cineva. Și iarăși întrebarea „pe cine ?" apărea să tulbure gîndirea căpitanului...

Va putea Bebe Nicolaide să clarifice problema ? Sau, mai bine zis, va vrea el s-o lămurească acum, după atîția ani ? În orice caz rămăsese singurul care putea s-o facă. Plutonierul Asmarandei spusese că Bebe Nicolaide acuză o amnezie totală a trecutului. Asta însemna că era puțin probabil să scoată ceva de la el în legătură cu cele întîmplate în urmă cu douăzeci și ceva de ani. Dar era Bebe Nicolaide amnezic cu adevărat ?...

Își consultă ceasul și constatînd că era ora cînd colonelul Pleșoianu trebuia să fi ajuns la serviciu, ridică receptorul și formă numărul secretarei.

— Bună dimineața, tovarășa !

— A, Dorobanțu, bună ! Cu cine dorești ?

— Tovarășul colonel a sosit ?

— Încă nu. Chiar m-am mirat. Ce s-o fi întîmplat ? !

— V-aș ruga să mă sunați și pe mine cum intră pe ușă.

— Am notat.

— Vă mulțumesc, tovarășa !...

Puse receptorul în furcă și iar începu să se gîndească la cele ce intenționa să-i raporteze colonelului Pleșoianu. Își aruncă privirea peste coala de hîrtie, pe care făcuse o schemă a vechii rețele, cu un semn mare de întrebare încercuit în mijlocul paginii. Se gîndise și la discuția cu Bebe Nicolaide, în care amnezia acestuia trebuia să fie verificată cu cea mai mare atenție, dar voia să ceară și părerea șefului său. Secretara însă tot nu-l suna... Deveni nerăbdător...

În sfîrșit, după un timp liniștea camerei fu risipită de țîrîitul prelung al telefonului. Dorobanțu ridică receptorul.

— Alo, da ?

— La telefon căpitanul Baltag.

— Marian, aștept să mă sune cineva urgent. Spune-mi ce dorești, dar scurt. Te rog !

— Îl aducem la mine pe Bebe Nicolaide ori vin eu la tine ? Aș fi dorit să particip la...

— Parcă erai... pe jar. Du-te și scoate din pămînt, din iarbă verde sticlele alea de coniac...

— Stai, stai, stai !... Adrian, mi-ai dat o idee grozavă. Cum naiba de nu mi-a trecut pînă acum prin cap ? Să mă ții la curent cu ce stabilești. Salut !...

Mirat peste măsură, căpitanul Dorobanțu așeză receptorul în furcă. Începu iar să frunzărească filele unuia dintre dosare, privind din cînd în cînd, nerăbdător, acele ceasornicului. Văzînd că minutele trec și secretara nu telefonează se ridică de pe scaun, ieși din cameră și se îndreptă spre cabinetul șefului.

— Tovarășa, spuse el cum intră, v-am rugat să...

— Colonelul Pleșoianu n-a venit și nici nu mai vine azi. Acum mi s-a comunicat și tocmai voiam să vă telefonez, îl informă scurt secretara.

— Unde este plecat ?

— S-a internat în spital ! A rămas la comandă maiorul Răchită. Dacă doriți, vă pot anunța la dînsul.

— Nu, mulțumesc, zise căpitanul și ieși, închizînd ușa cu grijă.

Se întoarse posomorît în biroul său. Luă dosarele și le aruncă într-un colț de fișet. Își dădea seama că nu ar fi

avut timp să-l mai pună la curent pe maiorul Răchită cu întreaga problemă. Mai ales că maiorul dorea întotdeauna să afle absolut toate amănuntele unui caz, după un tipic anume („scurt, sec, precis !"), pentru ca în final să nu se decidă însă să-ţi dea vreun sfat. „Mai trebuie să meditäm !... Să nu ne pripim !"... obişnuia el să spună. Sau te avertiza : „Treaba dumitale, dacă spui că e bine să procedezi aşa... Răspunzi !"...

Telefonul sună iar şi căpitanul Dorobanţu se grăbi să-l ridice. Mai spera să fie colonelul Pleşoianu. Ar fi dorit foarte mult să discute cu el înainte de apariţia lui Bebe Nicolaide. Era însă subofiţerul de la punctul de control. Voia să se convingă dacă plutonierul Asmarandei trebuia să vină la el cu un cetăţean pentru cercetări. Confirmă şi închise telefonul.

Bebe Nicolaide intră în birou cîteva minute mai tîrziu. Părea nemulţumit de invitaţia ce i se făcuse.

— Vă salut cu respect, zise el totuşi, pe un ton moale, fără să privească spre căpitan.

— Bună ziua ! Vă rog să luaţi loc, îi făcu semn Dorobanţu spre scaunul din faţa biroului.

— Mulţumesc, sînt obişnuit să stau în picioare. Mă numesc Nicolaide. Bebe Nicolaide, mai exact. Sînteţi sigur că eu trebuia să mă prezint la dumneavoastră ?

— Dacă într-adevăr vă numiţi astfel şi veţi fi stînd aici, în Deva, pe strada Narciselor, la numărul o sută şaizeci şi patru, vă asigur că nu am făcut nici o confuzie.

— Eu sînt deci ! Începeţi iar să mă tracasaţi ? Mi-am închipuit eu că nu o să fiu lăsat în pace. Degeaba am fost asigurat că dacă o să-mi văd de treabă, tara, tara, tara !..., o să pot dormi liniştit. Poftim linişte !... Credeţi că omul are nevoie să fie liniştit numai cînd doarme ? Nu, dom'le, ascultaţi-mă pe mine !... În sfîrşit, să nu lungesc vorba ! Vă rog să-mi spuneţi ce doriţi de la mine.

— Sînteţi grăbit ?

— Da ! La ora douăsprezece trebuie să merg cu un prieten la pescuit... Da, da, degeaba vă uitaţi aşa la mine ! S-ar putea, nu zic nu, să vi se pară un lucru lipsit de importanţă. Pentru mine însă este capital. Am nervii obosiţi... Pescuitul este un fel de tratament... Prietenul are

mașină și nu vreau în ruptul capului să pierd o asemenea ocazie. Că pînă la baltă, unde mergem, e... hă-hă !...

— V-aș ruga totuși să luați loc.

— Mulțumesc, nu simt nevoia. Nimeni nu știe mai bine decît mine că nu am absolut nici o vină. Puteți crede ce doriți. Ce aveți cu mine ? După ce am fost pus în libertate, cînd cu grațierea din o mie nouă sute șaizeci și patru, mi-am văzut de treabă. Asta-i !... Și vreau să fiu lăsat în pace, înțelegeți ?

— Eu aș fi de părere să vă liniștiți și să luați totuși loc. Sper să fiți înțelegător, o să lămurim repede ce avem de lămurit și astfel nu veți risca să pierdeți ocazia de-a merge cu mașina prietenului dumneavoastră. Mai aveți timp. Și mie îmi place pescuitul. Într-adevăr, e relaxant...

— Nu constat că ați avea intenția să mă arestați, de acuzat nu aveți de ce să mă acuzați, așa că...

— Într-adevăr, nu este vorba de nici o arestare și nu sînteți acuzat cu nimic. Vă rog să vă calmați. Luați loc, insistă Dorobanțu.

— Mulțumesc, zise Nicolaide și se așeză bățos pe scaun, privind de data aceasta insistent spre căpitan.

Aștepta. Întreaga lui înfățișare arăta că face eforturi mari să se stăpînească, să fie agreabil. Lăsa să i se citească totuși pe față nemulțumirea. Căpitanul sesiză toate acestea, dar nu le acordă importanță. Continuă imperturbabil :

— Vreți să-mi prezentați buletinul de identitate ?

— L-am prezentat și la poartă, înainte de a urca la dumneavoastră. Eu sînt cel care trebuia să vină, ce mai... Sînt Bebe Nicolaide și locuiesc, într-adevăr, în acest oraș, la o sută șaizeci și patru, pe Narciselor. Asta-i !

Văzînd însă că ofițerul tace și așteaptă cu mîna întinsă, căută precipitat actul de identitate și i-l dădu.

— Poftiți ! Acum vă rog să-mi spuneți pentru ce m-ați... convocat aici.

Căpitanul Dorobanțu frunzări cîteva clipe buletinul, apoi ridică privirea spre interlocutor și spuse :

— Vă solicităm sprijin într-o anumită chestiune. În urmă cu peste douăzeci de ani ați fost condamnat pentru trădare de patrie. Vă rog să-mi vorbiți, pe scurt, despre toate persoanele împreună cu care ați activat atunci. Cred că ați reținut : am spus despre toate.

Nicolaide se foi nervos pe scaun. Spuse precipitat :

— Știți mai bine decît mine că, în cazul despre care mă întrebați, acționează puterea lucrului judecat. Am spus tot ce aveam de spus atunci. Nu înțeleg ce urmăriți, răscolind din nou toată... aiureala aia. Oricum, voi fi nevoit să vă dezamăgesc ; nu mai sînt omul apt să vă fie de folos în legătură cu cele petrecute atunci. Am suferit imens în timpul care a trecut. Poate ați aflat. De fapt sînt sigur că ați aflat. Să nu credeți că pricina văicărelilor mele de acum este detenția. Nu. Sînt puțini care își recunosc vina, știți bine. Eu am înțeles că plăteam pentru ce făcusem Eram vinovat. În timpul acela însă am suferit o amnezie totală. Asta s-a întîmplat în penitenciar, la vreun an după condamnare, cînd am aflat despre moartea tatălui meu, la care am ținut enorm, și despre divorțul soției, pe care o divinizam. Am stat o perioadă îndelungată în spital. Puteți consulta dosarul meu medical și vă veți convinge că nu exagerez deloc. Cred însă că l-ați și consultat înainte de venirea mea aici...

Nicolaide tăcu. Căpitanul așteptă să continue, studiindu-l cu atenție. Fața lui prelungă trăda o intensă frămîntare interioară. Lăsase privirea în jos și își studia unghiile de la mîini, ca și cînd abia atunci ar fi descoperit sidefiul lor.

— S-ar putea să aveți dreptate, spuse evaziv căpitanul.

— Așa este, continuă Nicolaide, luînd accepțiunea ofițerului cum îi convenea lui. Amnezia a șters din memoria mea totul. Absolut tot ce s-a petrecut înainte de ultimul an în care am stat în penitenciar... Tot ce fusese înainte de a primi veștile acelea, insistă el.

Zicînd aceasta, Bebe Nicolaide se opri și își înfipse ochii sfredelitori în privirea căpitanului.

— Da, reluă Dorobanțu, am mai întîlnit cazuri cînd, datorită unei nenorocite de amnezii, omul nu-și mai amintea nici în ruptul capului o anumită perioadă din viața lui. Din punct de vedere medical însă o amnezie poate să dispară treptat. Mizam pe acest aspect...

— Amnezia mea nu a dispărut, spuse cam repede Nicolaide.

— Am sperat, continuă Dorobanțu, că voi putea elucida, cu ajutorul dumneavoastră, motivele asasinării lui Marcel Ioniade.

— Marcel Ioniade ? !... Scuzați-mă, cine-i această persoană ? Nu-mi amintesc să-i fi auzit numele vreodată.

— Am să încerc să vă ajut, zise Dorobanțu cu un ton calm și nu putu să nu admire stăpînirea celuilalt. Asta pentru că accept amnezia de care mi-ați vorbit. Marcel Ioniade a fost implicat în același grup cu dumneavoastră. Și este posibil ca moartea lui recentă să aibă legătură cu cele întîmplate atunci.

Bebe Nicolaide părea nepăsător la cele ce auzea. Doar cînd aflasă că Marcel Ioniade fusese ucis avusese o tresărire scurtă, abia perceptibilă, care nu-i scăpase căpitanului Dorobanțu.

— Mă rog, s-ar putea să aibă legătură cu ce-a fost, nu zic nu, dar cum v-aș putea eu ajuta ? spuse Nicolaide luînd o figură jalnică.

— A fost găsit asfixiat în baia locuinței sale. Se lasă impresia că moartea i s-ar datora unei imprudențe : tocmai încerca să-și curețe cu neofalină un costum de haine.

— „Se lasă impresia" ați spus ?

— Da, fiindcă lucrurile nu stau nici pe departe astfel !

— Iar acum căutați un criminal, nu ?

— Ați intuit perfect.

— Și ce v-ați spus : ia să aducem noi pe hodorogul ăla de Nicolaide, să vedem dacă nu l-a ucis el, așa-i ? Am senzația că încă mai suspectați pe toată lumea. Este pentru dumneavoastră un..., cum să spun, un... defect de profesie. Da, da, un defect de profesie ! Și nu-i bine deloc ! Cu atît mai pregnant apare acest comportament al dumneavoastră în cazul persoanelor care au mai avut de-a face cu legea. Iar eu am avut. De asta simt că mă suspectați mai vîrtos. Nu aveți nici un pic de încredere în mine. Nu vă reproșez, nici n-aș avea de ce să vă reproșez. Înțeleg că asta vă este meseria. Dar ar trebui să țineți cont că oamenii sînt oameni, alcătuiți după o rețetă secretă, în care nervii, mai ales nervii, reacționează teribil de neprevăzut. Tocmai de acești nervi ar trebui să țineți cont în munca dumneavoastră. Știu că nu aveți timp, că meseria v-a jucat o mulțime de feste și că tot oamenii v-au făcut să fiți cir-

cumspecți... Sînt sigur că nu așteptați să vă spun că socialismul e sensul vieții mele, dar una este să accepți ceva fără să înțelegi și alta este să-l accepți înțelegîndu-l. Eu îl înțeleg și mă opresc aici. Nu sînt însă lipsit de luciditate și nu mai fac demult parte din categoria acelora care încearcă să intre cu capul printr-un zid... Vă rog să mă iertați. M-am luat cu vorba. Chiar doriți să mă scoateți vinovat de moartea lui Marcel Ioniade ?

— Ați înțeles aceasta din afirmațiile mele ?

— A, nu, dar am început să suflu și-n iaurt.

— Dumneavoastră nu-l puteați ucide, spuse Dorobanțu cît se poate de liniștit.

— Ei, nici să mă socotiți un ramolit ! Este adevărat că n-aș ucide un om pentru nimic în lume : am oroare de violență. De ce ziceți că nu-l puteam eu ucide pe ăla ?, întrebă Nicolaide în timp ce un rînjet imperceptibil îi apăruse în colțul gurii, iar ochii i se îngustaseră vicleni pentru o fracțiune de secundă.

— Voiam să spun că nu văd de ce dumneavoastră l-ați fi ucis pe cel care, cu ani în urmă, v-a salvat viața.

— Cine mi-a salvat viața ?

— Marcel Ioniade.

— Mie ? !... Ei, vedeți ? Amnezia !...

— Un moment, zise căpitanul Dorobanțu ridicîndu-se de la birou și mergînd la fișet. Deschise și scoase unul din cele patru dosare îngălbenite de vreme. Încuie la loc și se întoarse la birou. Am aici o declarație a lui Marcel Ioniade. Mi-a atras atenția pentru că este foarte..., cum să vă spun eu ?..., foarte poetică. Ascultați ce-a declarat Ioniade în legătură cu acea întîmplare referitoare la salvarea vieții dumneavoastră.

Caută în dosar, găsi fila și începu să citească :

„...Era toamnă cînd l-am cunoscut pe Bebe Nicolaide. Să fi fost prin o mie nouă sute patruzeci și șase ori un an mai tîrziu, nu mai reținexact. Îmi amintesc doar că era o toamnă tîrzie, în care salcîmii înfloriseră a doua oară. Bebe Nicolaide m-a invitat pentru o vînătoare la conacul său. M-am dus, am cunoscut-o atunci și pe nevastă-sa, era o femeie splendidă, care a refuzat însă să ne însoțească în

pădure, spre regretul meu. Am plecat acolo să surprindem un urs în bîrlogul lui. Mai era cu noi un pădurar care știa locul.

Nicolaide venea în urma mea. Ne apropiam de bîrlog. Am înțeles asta din prudența cu care începuse să pășească pădurarul, cînd am auzit deodată un răcnet și mormăit de fiară dezlănțuită. Am înghețat, apoi m-am întors speriat. Ursul apăruse din spatele nostru și pe Nicolaide l-am văzut între labele animalului enorm. Într-o frîntură de secundă am smuls arma de pe umăr și am tras. Colosul maroniu era ucis, iar Bebe Nicolaide prăbușit, leșinat de spaima prin care trecuse. Pădurarul fugise..."

— Nu-i adevărat ! sări de pe scaun Nicolaide. Marcel a fost cel care a fugit atunci. Dacă nu era pădurarul Sfîrlogea, Dumnezeu să-l ierte !...

Nicolaide se opri brusc sub privirea zîmbitoare a căpitanului Dorobanțu și, încet, se reașeză pe scaun. Broboane de sudoare îi apărură pe frunte.

— Pădurarul Sfîrlogea ați spus ?

Cel întrebat se strîmbă. Tăcea. Dorobanțu continuă înțelegător.

— V-ați dat seama, după cîte observ, că nu mai are rost să rămîneți pe poziția de... amnezic. De fapt eu nici nu mi-am închipuit că v-ați pierdut memoria complet. Mă gîndesc dacă este nevoie să vă reamintesc întrebarea pe care v-am pus-o la începutul dialogului nostru de acum... Minutele trec... Mai avem puțin pînă la ora douăsprezece... Pescuitul este totuși...

— Lăsați-l încolo de pescuit ! Credeți că îmi mai arde de asta ? Dar canalia care ziceți că a murit asasinat... Nu știu cine a făcut-o, dar... N-are nici un rost să mai tac !... El m-a atras în activitatea de trădare, el mi-a sugerat să simulez amnezia, el se încurcase cu nevastă-mea și acum..., asta-i bună !, el m-a salvat de la moarte !... Auzi minciună !... N-am suferit de nici o amnezie. Recunosc. Credeam însă că voi putea să nu vă declar nici acum despre ce n-am vorbit niciodată. Există într-adevăr o taină... pe care o socotisem înmormîntată. Văd că știți totul. Nu înțeleg cum ați putut-o afla. Într-adevăr, cînd am fost arestat

pentru transmiterea de informaţii militare, Anton Gîrneci, zis Tony, s-a dat drept „R-2". Nu era însă adevărat. A declarat că el ar fi primit indicativul acela de la Hamilton, pentru a nu fi arestat şi nepotul său din Bucureşti. Confuzia a pornit iniţial de la faptul că şi el şi nepotul purtau diminutivul de Tony şi semănau destul de bine unul cu altul, numai că celălalt era ceva mai tînăr. N-am ştiut niciodată vîrsta lui exactă. Cînd am fost arestaţi, am observat confuzia. Ne-am înţeles mai mult din priviri şi... am făcut tot ce ne-a stat în putinţă să derutăm ancheta. Marcel Ioniade era gata să strice totul, dar Anton Gîrneci a reuşit să-l prevină cu ocazia unei confruntări şi în acest fel şi-a retractat prima declaraţie. Am aflat despre asta după ce am fost condamnaţi. Atunci m-am decis să pun în aplicare, treptat şi cu răbdare, chestia cu amnezia. De fapt, Ioniade mi-a sugerat-o. Toţi îl ştiam pe nepot un tip dur, răzbunător. Ne temeam de el...

— Cum îl cheamă pe acest nepot ?

— Hariton Gîrneci. I se spunea şi Hary şi Tony. Mare pehlivan !... După ce-am fost liberat din închisoare a venit aici, la mine acasă, şi m-a ameninţat cu moartea dacă voi îndrăzni să vorbesc vreodată despre el. Îl credeam în stare de orice. I-am îndrugat povestea cu amnezia, am jucat un pic de teatru, spunîndu-i că nu l-aş fi văzut în viaţa mea şi nu mai ştiu ce, astfel că m-a lăsat în pace... Precis că m-a crezut nebun... Nu-mi păsa...

Dorobanţu închise dosarul încet. Pe scaunul lui, Bebe Nicolaide părea cufundat în amintiri. Tăcea. Spusese însă ceea ce era esenţial. Apărea deci un personaj nou : Hariton Gîrneci, cel mai tînăr dintre ei, singurul care nu fusese arestat atunci. El primise indicativul de „R-2" de la Hamilton.

— Unde locuieşte acest Hariton Gîrneci ?

— În Bucureşti. Părinţii sînt originari de prin părţile noastre. Au fost oameni bogaţi în trecut. S-au stabilit cu mulţi ani în urmă în Bucureşti. Ştiu că Hariton avea un apartament pe o stradă de pe lîngă statuia lui Mihail Kogălniceanu, dar nu-i cunosc adresa exactă.

— Cu Marcel Ioniade v-aţi mai întîlnit în ultimul timp ?

— Nu. Am evitat. De fapt nu voiam să mai știu nimic despre cele petrecute. Doream să uit totul...

— O să vă rog să mi-l descrieți pe Hariton Gîrneci. Aveți ceva împotrivă dacă întocmim mai înainte o declarație cu ce ați spus acum ?...

*

Bebe Nicolaide plecase. Căpitanul Adrian Dorobanțu înlocui semnul de întrebare din mijlocul paginii pe care trecuse persoanele din rețeaua spionului Hamilton cu numele lui Hariton Gîrneci, zis Hary, zis Tony. Cine era însă acesta ? Nicolaide îi furnizase foarte puține date. Era el asasinul lui Marcel Ioniade ? Simțea și mai tare nevoia să discute cu colonelul Pleșoianu. Pentru cît timp oare se internase în spital ? Secretara nu-i putuse preciza, dar dacă lucrurile ajunseseră aici...

De mai multe luni căpitanul Dorobanțu, și nu numai el, observase că „Bătrînul" era din ce în ce mai obosit și părea mereu preocupat de ceva, numai de el știut. Rămînea cu privirea suspendată undeva, pe fereastră, iar cînd își dădea seama că cel care îi raporta simte că nu este ascultat, se fîstîcea pur și simplu, ca un școlar prins copiind la teză. Relua atunci abil discuția de unde îi pierduse firul și îl ajuta pe interlocutor să continue. La început nu dăduse importanță acestor stări, dar curînd ele se accentuaseră și deveniseră cunoscute tuturor ofițerilor. Începuseră să îl menajeze, ceea ce îl deranjase însă pe colonel. Iar acum... acum se internase... Dorobanțu își dădea seama că era nevoit să meargă la maiorul Răchită, rămas la comandă, să-i raporteze rezultatul discuției cu Bebe Nicolaide, precum și măsurile care trebuiau luate pentru identificarea și anchetarea lui Hariton Gîrneci. Hotărîse să se deplaseze imediat la București, pentru a se ocupa personal de el. Nu putea încredința nimănui această sarcină. Știa doar că un individ aflat într-o asemenea situație, hăituit atîta timp, putea deveni în orice clipă extrem de periculos, ca o fiară încolțită. Se mai întreba și cum să amîne curiozitatea căpitanului Baltag, pentru că, deocamdată, nu-i putea spune mai nimic. L-ar fi influențat cu siguranță...

Dorobanțu își dădu seama că tergiversează deliberat întrevederea cu maiorul Răchită. Și totuși trebuia să-i raporteze. Se mira că acesta încă nu venise să-l întrebe ce lucrează. De obicei, cînd rămînea la comandă, maiorul intra fugitiv din birou în birou și discuta cu fiecare în parte despre ce avea în lucru, fără a intra însă în amănunte. Nota totul într-o agendă voluminoasă și se retrăgea în biroul său, după care solicita o audiență urgentă la inspectorul șef, căruia îi raporta cu ce se ocupau în acel moment ofițerii din subordinea lui.

Adrian Dorobanțu deschise fișetul și scoase cele patru dosare. Puse peste ele agenda în care își nota problemele curente, verificînd-o încă o dată dacă era numerotată și înregistrată. Știa că adjunctul, de o scrupulozitate deosebită, avea obiceiul să te controleze cînd nici nu te așteptai. Constată că era în ordine. Întotdeauna cînd trebuia să meargă la maiorul Răchită, căpitanul Adrian Dorobanțu încerca un sentiment ciudat, de neliniște. Deși nu se putea spune despre adjunct că era un om rău. Sobru, calculat, rezervat în discuții și de o exigență fără margini, pretindea aceeași comportare și celorlalți. Ținea în permanență ceasul pe masă. Îl desfăcea de la mînă dimineața, cum intra în birou, și, dacă observa că ai terminat ce aveai de raportat, îl lua în palmă și-l privea. Era semn clar pentru oricine că discuția se încheiase. Cînd intra în vreun birou, deschidea ușa cu mișcări încete, stătea cîteva clipe în prag, determinînd pe cei dinăuntru să ridice privirea contrariați, și numai atunci saluta cu o voce liniștită, abia auzită. Apoi, cu aceeași încetineală, se deplasa și dădea mîna cu fiecare. Locotenentul-major Pantea, pus în permanență pe șotii, reușea să-l imite, spre hazul nestăvilit al celorlalți colegi. Într-una din zile, spre sfîrșitul programului, Pantea deschisese cu încetineală ușa unui birou și începuse să repete în fața colegilor gesturile maiorului Răchită. Abia cînd se deplasase grav, cu mîna întinsă către ceilalți, care nu își mai puteau stăvili rîsul, Pantea îl observase după ușă pe maior. Acesta, nedumerit de brusca veselie a celorlalți, părăsise încăperea cu aceeași sobrietate, fără să dea de înțeles că pricepuse ceva...

Telefonul aflat pe o măsuță, în stînga biroului, sparse liniștea. Dorobanțu ridică receptorul :

— Da...

— Ai terminat cu Bebe Nicolaide ? îl întrebă căpitanul Baltag.

— Am terminat.

— Vino repede la mine că am noutăți.

— Ce spui ? ! Am zburat ! spuse căpitanul Dorobanțu și trînti receptorul, satisfăcut că avea un motiv serios să amîne întrevederea cu maiorul Răchită.

Oricum, noutățile căpitanului Baltag aveau prioritate !..

*

— Îți promit că nu te întrerup ! spuse Dorobanțu, intrînd val-vîrtej în biroul căpitanului Baltag.

Se trînti pe un scaun și încercă să-și ascundă nerăbdarea.

— N-o să scot un cuvînt pînă nu-mi spui ce a rezultat din declarațiile lui Bebe Nicolaide.

— Nicolaide ?... Hă !... După ce a luat cunoștință de moartea tatălui său și de căsătoria neveste-si — asta încă în penitenciar, reține ! —, a suferit un șoc teribil, urmat de o amnezie totală. Rezultau, de fapt, toate astea și din filele vechilor dosare. Nu ți-a spus nimic plutonierul Asmarandei ?

— Parcă. Și ți-ai pierdut tu timpul cu el degeaba atîtea ore ?

— Ce era să fac ? !... Vrei să-mi spui ce noutăți ai sau... ? Află că sînt așteptat de maiorul Răchită. De azi e la comandă, pricepi ?

— Am găsit sticlele alea !

— Zău ? ! Cîte ?...

— Trei. Toate de cîte o jumătate. Tu mi-ai dat ideea să le scot din... iarbă verde. Am scotocit și în grădina din spatele clădirii. Cu siguranță că au fost aruncate pe fereastră de la etaj. Erau destul de departe. Am făcut și reconstituirea.

— De unde ai dedus că sînt tocmai sticlele care... Ați găsit amprente pe ele ?

— Cu duiumul. Erau și ale lui Marcel Ioniade. Tipul sau nu s-a gîndit să-l omoare, sau a fost sigur că aruncîndu-le...

— Cum de n-a observat nimeni cînd a intrat la Ioniade ? murmură căpitanul Dorobanțu ca pentru el.

— A fost identificat și bătrînul Văleanu. Șade la o rudă, într-o comună de pe lîngă Făgăraș. Asmarandei a și plecat acolo.

— Nu știai că plutonierul ăsta n-a dormit toată noaptea ?

— Ce plutonier ? ! Mai are cîteva examene și-i locotenent. Crezi că am putut să-l opresc ?... O să-mi telefoneze cum ajunge. Va transmite semnalmentele individului prezentabil care l-a vizitat pe Ioniade.

— Îmi promiți că nu întreprinzi în continuare nimic pînă ce nu-mi prezinți și mie semnalmentele ? îl rugă Dorobanțu, vizibil frămîntat.

— Ascultă, simt eu că ție îți umblă ceva prin cap. Ce-mi ascunzi ?

— Uiți că noi nu urmărim descoperirea celui care l-a ucis pe Marcel Ioniade. De asta vă ocupați voi. Șeful meu, colonelul Pleșoianu, este de părere, și eu sînt de acord cu dînsul, că s-ar putea să fie vorba aici de ceva foarte important. Cunoști pentru ce fusese condamnat Ioniade. Sînt sigur că înțelegi implicațiile, în cazul cînd individul prezentabil... Mă rog, deocamdată nu-ți pot spune mai mult.

— Gata, am priceput. Am convingerea că mi-ai fi spus totul, dacă era cazul. Ia cu tine și fișa asta decadactilară, cu amprentele descoperite pe sticlele acelea. Știu eu ?... Poate o să-ți folosească la ceva...

*

— Pe unde umblați, tovarășe căpitan ? îl luă la rost maiorul Răchită pe Dorobanțu, cînd acesta se prezentă să-i raporteze rezultatul celor stabilite pînă atunci. V-am căutat pînă acum în două rînduri.

— Am fost la căpitanul Baltag de la miliție. Mi-a comunicat ultimele...

— De ce n-ați raportat la plecare ?

— Tovarășului colonel Pleșoianu nu-i raportam. Îmi rezolvam treburile și după aceea...

— Cît sînt eu la comandă să-mi raportați ! E clar ?

— Am înțeles, răspunse cu jumătate de gură căpitanul.

— E cazul să punem ordine și în privința aceasta. Trebuie să se știe în orice clipă unde se află fiecare.

— Nu cred că umblă cineva fără rost.

— Nu are importanță ce credeți dumneavoastră. Ce aveți în lucru ?

Dorobanțu începu să-i relateze cu lux de amănunte toate împrejurările legate de moartea lui Marcel Ioniade, continuînd cu rezultatele discuției cu Bebe Nicolaide și terminînd cu amprentele descoperite pe sticlele de coniac. Maiorul Răchită stătea grav pe scaun și nota conștiincios într-un caiet cele spuse de căpitan. Nu îl invitase să se așeze și Dorobanțu continua să vorbească stînd în picioare, ținînd strîns sub braț dosarele vechiului caz.

— Ce alte cauze mai aveți ? insistă maiorul, fără să ridice privirea din caiet.

Căpitanul raportă și despre celelalte lucrări, nu atît de urgente, și insistă asupra descoperirii imediate a lui Hariton Gîrneci.

— Nici o problemă nu trebuie privită cu mai puțină importanță, căpitan Dorobanțu ! Toate au prioritate ! Este necesară rezolvarea tuturor ! Înțeles ?

— Aș insista să plec în după-amiaza aceasta la București. Hariton Gîrneci trebuie descoperit imediat.

— N-ați vrea să faceți o plimbare și pe litoral ? E soare, frumos...

— Cred că n-am reușit să vă explic cît de important este să dăm imediat de urma acestui individ... Nu-mi arde de plimbări.

— Mi-a fost clar. Înțelegeam și în mai puține cuvinte.

Dorobanțu continuă cît putu de calm :

— Hariton Gîrneci este prezumtivul asasin al lui Marcel Ioniade. Avem acum semnalmentele lui. S-ar putea ca și amprentele...

— Foarte bine. Asta înseamnă că descoperirea și cercetarea lui intră în competența miliției.

— Dacă am privi lucrurile... prea simplu, aşa ar trebui să procedăm. Vă daţi însă seama că acest Gîrneci a făcut parte dintr-o reţea de spionaj şi nu a putut fi arestat atunci, din motivele pe care vi le-am raportat.

— Parcă spuneaţi că faptele acelea sînt prescrise.

— Da, numai că el s-a plimbat... ca vodă prin lobodă în perioada asta. Ştim noi ce-a făcut în acest timp ? Nu ştim ! Trebuie să aflăm ? Sigur că trebuie !... Îmi daţi voie să pun undeva dosarele astea ? Au început să cam atîrne...

— Vorbiţi prea mult. Fiţi mai concis ! Luaţi loc !

— Vă mulţumesc, spuse căpitanul, grăbindu-se să se aşeze şi să-şi ţină dosarele pe genunchi. Sînt de părere, tovarăşe maior, că n-ar fi rău să-i raportaţi tovarăşului inspector şef. Trebuie să dăm de urma acestui Gîrneci cît se poate de repede. Este absolut necesar să plec personal la Bucureşti...

— Credeţi că-i regulamentar să-mi indicaţi ce trebuie să fac ?

— N-am avut această intenţie.

— Sînteţi sigur că tovarăşii noştri de la Bucureşti nu ştiu nimic despre el ?

— Nu m-am interesat. Dar, dacă el este cel care l-a ucis în oraşul nostru pe Ioniade, precis n-au de unde să ştie.

— Vreţi iarăşi să vă depăşiţi competenţa ? Am stabilit că de crimă se ocupă miliţia.

— Aşa-i, însă Hariton Gîrneci nu-i doar un criminal — admiţînd că l-a ucis pe Ioniade. El rămîne un trădător de patrie nedescoperit şi ca să stabilim în ce ape se scaldă acum...

— V-am mai spus că aveţi obiceiul să folosiţi un vocabular prea colorat. La ce oră pleacă primul tren spre Bucureşti ?

— Am unul peste o jumătate de oră. Nu ştiu dacă îl mai pot prinde...

— Aveţi o maşină la dispoziţie. Mergeţi acasă să vă pregătiţi. Veţi fi aşteptat la tren cu biletul de călătorie şi cu ordinul de serviciu semnat. Să vă luaţi pistolul ! Veţi raporta telefonic ce-aţi rezolvat ! Nu uitaţi că răspundeţi pentru măsurile ce le veţi lua acolo ! Liber !...

Capitolul al zecelea

Bucureștiul era toropit. De mulți ani nu se mai semnalase o asemenea căldură. Nici o adiere de vînt. Pașii lăsau urme pe asfaltul încins...

Dorobanțu călca aproape în cadență, alături de căpitanul Seceleanu, mai înalt cu un cap decît fostul său coleg de la școala de ofițeri. După terminarea școlii, acesta fusese repartizat în București, la contrainformații militare.

Cînd se prezentase cu noaptea în cap la șeful lui Seceleanu, un colonel cumpătat la vorbă, dar foarte expeditiv, și îi spusese pentru ce venise atît de grăbit în București, căpitanul Dorobanțu îi ceruse să fie sprijinit de colegul său. Raportase amănunțit toate datele stabilite pînă atunci în legătură cu Hariton Gîrneci, iar colonelul, care cunoștea o seamă de amănunte despre vechiul grup de trădători, dăduse imediat niște telefoane. Peste puțin timp, în birou intraseră cîțiva ofițeri, care primiseră o serie de sarcini precise, toate menite să ducă grabnic la identificarea celui în cauză. Nu durase mult și fusese stabilit domiciliul acestuia. Se mutase cu ani în urmă de pe Calea Plevnei, în strada Eliade, la numărul doi, într-un bloc cu șase etaje. Dorobanțu și Seceleanu primiseră sarcina să-l viziteze pe Hariton Gîrneci. Li se atrăsese atenția să acționeze cu multă prudență, iar acum erau în drum spre el...

— Chiar crezi că Hariton Gîrneci este asasinul lui Marcel Ioniade ?

— Vom avea certitudinea după ce dăm de el. Am la mine fișa întocmită de miliție, cu amprentele găsite pe cele trei sticle de coniac. Dacă sînt ale lui, stabilim indubitabil că a fost în locuința lui Marcel Ioniade, în dimineața ori poate în noaptea decesului său. Iar dacă a fost, o să-l întrebăm ce-a căutat acolo. Un răspuns trebuie să ne dea, nu ? Apoi o să revenim, firesc, la activitatea lui de trădare.

— Mă întreb dacă în perioada asta a continuat să transmită informații.

— Lupul își schimbă părul... S-ar putea însă ca rețeaua să se fi destrămat. Așa ceva nu se repune pe picioare cu una, cu două. Dar dacă spionul Hamilton, care a reușit să fugă înainte de arestarea celorlalți, a aflat că Hariton Gîrneci este în libertate, lucrurile s-ar putea să se fi complicat. Tu știi bine că ei au tot interesul să aibă aici, la noi, o coadă de topor. Că-i recrutează cu tot mai multă greutate, o știu și ei prea bine, așa că, dacă tot aveau unul recrutat, și încă liber...

— Ai dreptate, Dorobanțule, va trebui să fim cu mare băgare de seamă. Dacă a reușit el atîția ani să-și ascundă faptele, înseamnă că-i o vulpe tare șireată...

*

— Vă rog să luați loc, spuse cu multă amabilitate un bătrîn de vreo șaptezeci de ani, de la parterul blocului din strada Eliade, numărul doi, despre care cei doi ofițeri aflaseră că era responsabil cu cartea de imobil. Era îmbrăcat într-un halat de casă demodat, iar la gît avea înnodată o lavalieră decolorată de vreme. Vă aduc imediat cartea de imobil, spuse el precipitat, după ce examinase cu atenție legitimația prezentată de Seceleanu. Dispăru în camera alăturată, iar cînd se întoarse le prezentă un registru îmbrăcat școlărește în hîrtie albastră. Potrivindu-și din reflex ochelarii pe nas, întrebă timid : Și pe dumneavoastră tot Hariton Gîrneci vă interesează ?

Cei doi ofițeri ridicară privirile mirate spre responsabilul cărții de imobil, apoi se uitară nedumeriți unul la altul. Seceleanu întrebă :

— De ce credeți că ne-ar interesa tocmai acest... Gîrneci ?

— Vă rog să mă scuzați, am întrebat și eu așa, dădu înapoi bătrînelul.

— Deduc din ce ați spus, zise Dorobanțu, că a mai fost cineva la dumneavoastră care s-a interesat de...

— ...De Hariton Gîrneci... Abia a plecat un plutonier de miliție. Voia să știe dacă într-adevăr locuiește aici și dacă are pe cineva apropiat ca să-l anunțe că a murit azi-dimineață.

Cînd auzi cele spuse de bătrîn, căpitanul Dorobanțu simți pentru o secundă că se învîrtește camera cu el. Făcu un efort imens să se stăpînească și, dorind să afle amănunte cu privire la moartea lui Gîrneci, zise compătimitor:

— Bietul om ! Cum o fi murit ?

— Plutonierul mi-a spus că a căzut într-o prăpastie, undeva, pe Valea Prahovei. Zicea că el a decedat, iar mașina lui a ajuns un pumn de fiare.

— Ce mașină avea ?

— Un „Fiat-850". Îl parca pe trotuar, chiar sub geamul meu. Mă ruga mereu să-mi mai arunc ochii pe fereastră, că, de, eu cu somnul... Așa-i la bătrînețe !...

— I-au fost, desigur, anunțate rudele ? tatonă Dorobanțu.

— Ce rude ? ! N-avea rude. Cel puțin eu nu știu să aibă. Și dacă eu nu știu, că-s responsabil cu cartea de imobil de atîția ani...

Bătrînelul se opri deodată și își potrivi iarăși ochelarii, privind curios spre cei doi ofițeri. Tot nu reușise încă să afle ce doresc de la el, dar nu îndrăznea să-i întrebe direct.

— Mie mi-e cunoscut numele de Hariton Gîrneci, zise căpitanul Dorobanțu, urmărind să afle unele amănunte de la bătrînul cu lavalieră. Spuneți-mi, n-a lucrat cumva pe la Comerțul Exterior ?

— Nu știu. Aici scrie că lucrează la..., scuzați-mă, eu nu văd de aproape cu ochelarii ăștia... Unde, doamne-iartă-mă, i-oi fi pus pe ceilalți ? adăugă el, pipăindu-și buzunarele.

— În mod sigur l-am cunoscut, insistă Dorobanțu pe gînduri. Nu era unul înalt, brunet, așa,... cum să vă spun eu... destul de prezentabil ? Parcă avea la frunte o cicatrice...

— Păi chiar că l-ați cunoscut. Chiar așa arăta. O mîndrețe de bărbat ! Păcat de el ! Ce moarte, ce moarte !... Dacă ați fi văzut cum îl priveau femeile !... Că eu de la geam mă mai uit pe stradă... Dar să știți că în bloc n-au existat reclamații. Fără chefuri, fără... Doar o prietenă mai venea pe la el din cînd în cînd, încolo...

— Uite că nu-i bine nici să trăiești așa, singur, interveni Seceleanu.

— Mie-mi ziceți ? Mai ales cînd ajungi la bătrînețe !

— Și nu i-ați spus plutonierului de miliție despre prietena lui Gîrneci ? insistă Dorobanțu.

— M-a întrebat de rude apropiate... Ori rude nu are, se explică bătrînelul... Hm ! Păi să știți că ar fi trebuit să-i spun. Cum de nu m-am gîndit ? Iar eu nu pot pleca...

— Unde să plecați ?

— Păi, ...m-aș fi dus eu s-o anunț, dar nu pot ; trebuie să-mi vină pensia și nu pot pleca de-acasă !.

— Locuiește departe ? întrebă Seceleanu, care își dădu seama ce urmărește colegul lui. Ce spui, se întoarse el spre Dorobanțu, n-am putea da noi o fugă pînă la prietena aceea ?

— Știu eu ?... Aveți adresa ei ?

— Adresa ?... Nu cred c-o mai am. Dar am avut-o, că mi-a dat-o mai demult, cînd mi-a vîndut mătușa ei un frigider mic, un „Alka"... L-am luat mai pe nimica... Știu eu ?... Stați să mă uit, dar nu cred să...

Zicînd aceasta, bătrînelul se precipită spre un dulăpior agățat după ușă, tîrșindu-și papucii, îl deschise și trase un sertăraș în care începu să scormonească de zor. Văzînd că nu dă peste ce căuta, se explică :

— V-am spus eu ?... Și doar am avut-o !... Unde doamne-iartă-mă am pus-o ? !... Numai aici țin toate...

Împinse sertărașul la loc și-l trase pe al doilea, frunzărind iarăși niște hîrtii ce se aflau acolo.

Cei doi ofițeri îl priveau tăcuți, nerăbdători.

— Dacă n-o găsiți, n-o găsiți și gata, zise Dorobanțu. O să ne explicați eventual pe unde șade...

— Stați că... Nu, nu-i nici asta !... Aha ! Își potrivi ochelarii pe nas și îndepărtă mult hîrtia, apoi exclamă bucuros : Am spus eu ? ! De la o vreme începi să aduni toate nimicurile...

* *

Cum ieșiră în stradă, căpitanul Dorobanțu îl întrebă pe Seceleanu :

— Ai idee cam pe unde vine strada Marei Călin, prietena lui Hariton Gîrneci ?

— Nu înțeleg ce importanță mai prezintă prietena lui dacă individul e mort, replică sec Seceleanu.

— Dacă te-ar auzi șeful meu, colonelul Pleșoianu, că gîndești astfel... ! Chiar crezi că nu mai are nici o importanță să culegem cîteva date despre cel care a fost trădătorul Hariton Gîrneci ? Și cine altcineva să ni le ofere dacă nu fosta lui prietenă ?

— Mă rog, procedezi cum e mai bine. Dar te duci singur. Eu mai am ceva de rezolvat... Păcat că ai făcut drumul de pomană pînă aici. Iar Bucureștiul, pe căldura asta...

— Nu mă interesează Bucureștiul tău. Cunoști părerea mea despre el. Doresc să-mi iau tălpășita cît se poate de repede... Nu plec însă pînă nu discut cu Mara Călin...

— Înțeleg, dar nu cred că trebuie să facem primul drum la ea, ci la miliție. Ne interesăm la dispecerat ce-i cu accidentul ăsta de pe Valea Prahovei. Este formidabil!...

Căpitanul Seceleanu nu mai continuă, dar Dorobanțu pricepu că aceasta era o formă de manifestare a nemulțumirii colegului său pentru faptul că Hariton Gîrneci se găsise să moară într-un accident de automobil tocmai acum, cînd ei reușiseră să-i dea de urmă și trebuiau să poarte cu el niște discuții despre un trecut deloc onorabil.

— Am putea cere pentru studiu dosarul de cercetare al accidentului ? întrebă Dorobanțu.

— Fii serios, Dorobanțule ! Ce dosar crezi că au putut întocmi bieții oameni, dacă azi-dimineață s-a rostogolit în prăpastie ?

— O să fie nevoie să cerem cîteva relații și de la instituția unde a lucrat. Ai priceput ce reprezintă inițialele acelea din cartea de imobil ?

— Aflu eu, nu-ți face grijă. Ar fi bine să verificăm dacă n-a avut de-a face cu legea pînă acum.

— Înțeleg : am putea să-i comparăm imediat amprentele digitale... Dacă ar fi după mine, odată cu predarea actului de identitate, la împlinirea vîrstei de paisprezece ani, aș lua fiecăruia și amprentele. Sînt mai fidele decît fotografia capsată pe buletin.

— Dacă ar fi după tine ! îl persiflă prietenul său. Nu ai vrea să se pună amprentele în locul fotografiei ?... Nu se schimbă toată viața !

— Cred că nu ar fi rău să se pună și una, și alta, continuă Dorobanțu imperturbabil, neluînd în seamă tonul zeflemitor al colegului său.

Tăcură amîndoi. Mergeau copleșiți de căldură. Dorobanțu își dezbrăcase haina și și-o aruncase pe un umăr, ținînd-o cu un deget de agățătoare. Desfăcuse larg cravata și își descheiase doi nasturi de la cămașă. Seceleanu suporta căldura mai ușor. Chiar se lăudase cu asta față de colegul său, văzîndu-l transpirat.

O adiere blîndă vînzoli pentru o clipă crengile castanilor și Dorobanțu ridică privirile a speranță, depărtîndu-și în același timp brațele de corp, să-l cuprindă răcoarea.

*

La dispeceratul miliției nu aflaseră mare lucru. Se comunicase doar că în jurul orei cinci un „Fiat-850" se prăbușise în prăpastie, pe serpentinele de la Posada. Din actele individului găsit între sfărîmături rezulta că se numește Hariton Gîrneci și că locuia în București, strada Eliade, numărul doi. Se mai cunoștea că fusese în stare de ebrietate, ceea ce explicase de fapt și clipa lui de neatenție. Avîndu-se în vedere ora matinală, se făcuse presupunerea că se grăbea să nu scape semnarea condicii la serviciu. Cercetările le făcea miliția din Ploiești.

Căpitanul Seceleanu plecase la institutul unde lucrase Hariton Gîrneci, fără tragere de inimă, convins că acum, cînd acesta era mort, nu mai avea nici un rost să își piardă timpul. Îi amintise de fapt și prietenului său că avea atîtea alte sarcini de-ale lui...

Dorobanțu se îndrepta spre adresa Marei Călin, sperînd să afle măcar de la ea cîteva lucruri în legătură cu cel care îi fusese foarte apropiat. Nu se putea întoarce la Deva pînă nu își clarifica toate problemele în legătură cu acest Hariton Gîrneci, zis Tony, zis Hary, care îi dăduse atîta bătaie de cap de la prima discuție cu colonelul Pleșoianu. Se întreba cum ar fi mai nimerit să-i anunțe Marei Călin moartea lui Gîrneci...

Ajunse pe o stradă liniștită, umbrită de niște castani stufoși. Urmări numerele de pe partea dreaptă și se opri

în fața unei clădiri nu prea arătoase, un fel de vilă cu două caturi. Atrăgea atenția o terasă curbată, plasată la etaj, pe colțul din dreapta, avînd pe toată lungimea ei o bară nichelată care sclipea în razele soarelui. În spatele curții un garaj cu ușile larg deschise lăsa să se vadă partea de dinapoi a unui automobil azuriu...

Intră pe poartă și sună la ușa grea, placată cu metal, dar nimic nu dădea de înțeles că semnalul lui fusese receptat. Apăsă din nou pe butonul alb al soneriei. Se auziră pași pe terasa de deasupra. Cîțiva zulufi blonzi se aplecară peste balustrada nichelată și ochii mirați, somnoroși, priviră o clipă mînioși. Căpitanul sesiză furtuna și spuse repede :

— O caut pe tovarășa Mara Călin. După cît de frumoasă mi s-a spus că este, bănuiesc că dumneavoastră sînteți...

Mînia blondei ciufulite se topi treptat.

— Ocoliți clădirea prin stînga, arătă ea cu mîna, e acolo o altă ușă. Sunați !... Chiar așa frumoasă nu-i, adăugă ea cu răutate și dispăru.

Dorobanțu fu bucuros că scăpase cu atît și mai ales că nu era ea Mara Călin. De cum o văzuse apărînd la balustradă se gîndise că nu o să-i fie deloc ușor să se înțeleagă cu ea.

Cînd ajunse la intrarea ce-i fusese indicată, urcă două trepte și sună iar. Dincolo de ușă simți o mișcare ușoară și își dădu seama că cineva îl cerceta precaut prin vizor. Nu se clinti. Își corectă ținuta și încercă să nu pară încruntat. Probabil că făcuse față examenului de după vizor, pentru că se auzi cheia răsucindu-se în broască, iar ușa se crăpă cam de o palmă : un lanț de siguranță nu-i permitea o deschidere mai mare. Apărură doi ochi curioși, încadrați de o basma cernită.

— Pe cine căutați' ?

— Aș fi dorit să stau de vorbă cu Mara Călin. Mi s-a spus că locuiește aici.

— Cine sînteț' dumneavoastră ?

Dorobanțu scoase legitimația și i-o arătă, recomandîndu-se totodată. Abia după ce îi cercetă cu atenție legitimația, bătrîna desfăcu lanțul și deschise ușa larg, poftin-

du-l cu blîndeţe în casă. Căpitanul fu plăcut surprins de interiorul încăperii, aranjat cu migală, cu danteluţe puse mai prin toate colţurile.

— Îmi cer iertare că vă deranjez, începu după ce o văzu şi pe bătrînă aşezîndu-se lîngă el, pe scaun. Mara Călin locuieşte cu dumneavoastră ?

— O locuit cu mine, ca să zîc aşa, dacă nu vă supăraţ'. Acum locuiesc eu cu ea. Este nepoată-mea. Cînd o fost mică, locuia ea la mine, că aveam grijă de ea ; acum, că sînt bătrînă, rolurile s-or inversat : are ea grijă de mine şî de asta zîc că stau eu la ea. Dar nu am de ce să mă plîng. Este o fată bună, tare bună !...

— Nu-i acasă ?

— Nu. O plecat asară la Braşov. Să mărită. S-o dus să-ş' primească logodnicu'. Vine din străinătate. Ar fi trebuit să să întoarcă...

— Venisem să-i anunţ o veste nu prea plăcută. Spuneţi că are un logodnic ?

— Are, maică. Îl cheamă Walther şî nu mai ştiu cum. L-am cunoscut şi eu în primăvară, cînd o măi venit în România. Despre ce veste vorbeaţ' ?

— E... străin ?!...

— Păi, n-am spus ? Îşi scriau aproape în fiecare zî. Eu n-am mai văzut aşa o dragoste şî, vorba ceea, au trăcut mulţ' ani de cînd sînt pă lume ! O sosît asară la Braşov, aşa cum v-am spus, şî vor să înainteză áctele, să primească aprobare de căsătorie. Ştiţ' dumnevoastră cum estă cu căsătoriile astea cu străinii... Mie o să-mi fie tare greu dacă pleacă. M-am obişnuit s-o ştiu lîngă mine... Tare greu o să-mi fie fără ea !... Zău dacă nu !...

— Era cumva prietenă şi cu un anume Hariton Gîrneci?

— Cu Hary ? Era, sîgur că era. Doar pretini, nu altceva. Cum de n-o fost măi mult nu ştiu. S-ar fi luat şî o aveam aici, lîngă mine. Aşa... Nici nu ştiu cum de i s-or aprins călcîile pentru celălalt, pentru străin. Şî doar totu' o început din vara trăcută. S-or cunoscut pe litoral... Da' ce dragoste !...

— Voiam s-o anunţ că azi-dimineaţă Hariton Gîrneci a avut un accident cu maşina.

— Doamne fereşte ! E grav ?

— Destul de grav.

— Of, doamne, se tînguí uluită bătrînica, sper că Mara n-o fost cu el !... Nu, n-avea cum să fie ! Ea trăbuia să vină cu Walther... De ce n-or fi venit pînă acum ?... De ce nu pică, doamne ? !...

Bătrîna se ridicase de pe scaun și se plimba prin casă, frămîntîndu-și mîinile neliniștită.

— Nepoata dumneavoastră a plecat la Brașov cu trenul sau... ? întrebă Dorobanțu într-o doară.

— O plecat cu Hary. Nu v-am zîs ? Parcă v-am zîs... Doamne, pînă o văd acasă !... O să scape ?

— Nu, maică, nu mai scapi cînd te rostogolești într-o prăpastie.

— Doamne ferește doamne-ferește !... Păcat de el, că era un bărbat ca bradu' !...

— Dacă Walther, logodnicul, tot trebuia să vină în București, de ce a plecat nepoata dumneavoastră să-l întîmpine la Brașov ?

— Nu știu, mamă ? Acu vro două-trii sări, i-o tilifonat din țara lui și o anunțat-o că vine să bage actele. Ea i-o spus atunci că îl întîmpină la Brașov, să nu conducă noaptea. Știț', vine cu mașîna ; are o mașînă, o frumusățâ ! Tot cu mașîna o venit și în primăvară... Doamne, de ce nu mai vine ?!...

— Cu Hariton Gîrneci de cînd se cunoștea ?

— Mara ? O, de mulț' ani. Să tot fie vro... Nici nu mai știu. Dar sînt mulț' ani. Nu înțăleg de ce nu s-or fi plăcut. Să căsătoreau și Mara n-ar fi trăbuit să plece în... Credeț' că li s-o întîmplat și lor ceva pe drum ?

— Liniștiți-vă. N-avea ce să li se întîmple. Acuși o să vină.

— Știu eu, mamă ?! De cînd mi-oț' spus de Hary... Și ce bărbat era !

— Hariton Gîrneci știa că nepoata dumneavoastră se căsătorește cu străinul acela, cu Walther ?

— Ei, cum să nu ? Doar să cunoșteau. Mara i l-o prezîntat.

— N-ați vrea să-mi vorbiți mai amănunțit despre Hariton Gîrneci ?... Cum să vă spun eu — repetă Dorobanțu

fără să vrea vorbele bătrînei —, m-ar interesa ce fel de om era, cum se comporta...

— Dă-mi voie, mamă, să te sărvesc cu o dulceață de coacăză făcută de mine și un pahar de apă răce. Poate în timpul ăsta vine și Mara, adăugă ieșind din cameră, fără să aștepte încuviințarea musafirului...

Căpitanul Dorobanțu socotea că, indiferent dacă sînt delapidatori, escroci, hoți de buzunare ori trădători de țară, toți cei care reușiseră pe căi necinstite, fără sudoare, să se căpătuiască, au un anumit comportament : sînt aroganți, îngîmfați. Dovadă, după el, a sentimentului de superioritate, de încredere în agilitatea și în puterea lor de a trișa, a satisfacției că au putut să dobîndească ceea ce își puseseră în cap, să ducă de nas pe toată lumea. Aproape toți infractorii pe care îi întîlnise în cariera lui posedau această doză de înfumurare. Mai obișnuia să spună — dar asta numai în glumă — că în momentul cînd întîlnește o persoană înfumurată este tentat să solicite izolarea lui de societate, chiar și pentru o perioadă scurtă, în scopul protejării celor din jur.

Cînd adresase bunicuței ultima întrebare, căpitanul se gîndise la aceste păreri ale lui și, cum aflase de la Bebe Nicolaide că Hariton Gîrneci desfășurase în mod cert o activitate de trădare, dorise să și le mai verifice încă o dată.

Bătrînica se întoarse cu o tavă argintată, pe care așezase, pe un mileu apretat, o farfurioară din porțelan fin, cu marginile ornamentate, și un pahar cu apă rece.

— Ce să-ț' spun eu, maică, despre Hary, începu ea de cum lăsă tava cu dulceață în fața căpitanului și se așeză pe scaun, nici nu știu ce să-ț' spun, că nu prea discuta cu mine. Ia, o băbuță acolo, de aproape optzăci de ani, cine să măi stea de vorbă cu ea ? ! Eu îi măi dădeam bună ziua cînd ne întîlneam, da' ne întîlneam rar, că plecam de acasă cînd aflam că vine pe la Mara... Parcă îmi era și frică de el... Dacă îmi răspundea ? Habar n-am, că eu trăceam ca o nălucă, da' parcă simțam eu că nici el nu prea să uita către mine și eram bucuroasă, nici nu știu de ce... Eh, om cu priocupări mari, maică !... Și foarte sărios !... Iar Mara mea... Of, doamne, ce bine ar fi fost să să fi îndrăgostît de

el !... Și într-un timp chiar am crezut că... Da' n-or fost decît pretini. Ș-o apărut ăsta, străinu', să-i sucească minţile...

— Hariton Gîrneci a spus ceva în legătură cu căsătoria asta a nepoatei dumneavoastră ori despre plecarea ei în străinătate ?

— Știu eu, maică, ce să zîc ? Parcă nu-i prea păsa. Mie așa mi s-o părut și mai că mi-o fost ciudă pe el. Da' nu am avut coraju' să-i spun nimic. Mi-am plîns singură amărăciunea ș-am înăbușît-o în mine. Mi-o fost frică să nu audă Mara, că nu-i plăcea să vorbesc despre așa ceva, adică despre plecarea ei. Că i-am zîs o dată să nu mă lase singură și m-o certat... Doamne, doamne !... Zîcea că eu nu am nici un drept să mă așăz în calea fericirii ei. Așa o zîs și eu am tăcut după aia... Mi-o spus să nu vorbesc cu nimeni, că astea sînt treburile ei și că dacă o să clevetesc... Da' eu nu clevetesc, mamă, că nu-mi place. Dumneavoastră pot să vă spun ce am pe suflet, că sînteţ' otoritate și om care mă ascultă... Tare rău mă doare inima la gîndu' că ea o să plece și eu rămîn singură cuc, acu', la bătrîneţă... De ce-o fi vrînd să plece ?!... Așa cum era Hary, răce, boieros, parcă tot ar fi fost măi bine s-o fi știut cu el... Deși cu Walther mă înţăleg bine.

— Vorbește românește ?

— Walther ?

— Da.

— Destul de binișor.

— N-aveţi cumva o scrisoare de-a lui trimisă nepoatei dumneavoastră ?

*

Plecase de la casa Marei Călin mulţumit de cîte aflase de la mătușa ei. Pînă la urmă bătrînica îi adusese din camera Marei un pachet de scrisori, primite de la logodnicul străin și legate cu fundiţă roz. Dorobanţu ar fi dorit tare mult să desfacă fundiţa și să frunzărească scrisorile, nu atît pentru a se convinge de sentimentele pe care străinul le nutrește pentru Mara, cît pentru a verifica dacă nu cumva prin intermediul corespondenţei respective acesta ţinea legătură cu Hariton Gîrneci. Bătrînica însă i le luase imediat din mînă, parcă speriată de faptul că i le arătase,

și le dusese la locul lor. Căpitanul nu îndrăznise s-o oprească. Îi mulțumise pentru amabilitate și, cu toate insistențele mătușii de a mai rămîne, plecase. Îi păruse rău că trebuise s-o lase singură, în zbuciumul ei, dar urma să-l întîlnească pe căpitanul Seceleanu. Mara Călin tot nu sosise de la Brașov și parcă i se transmisese și lui îngrijorarea mătușii. Oricum, îi lăsase telefonul de la serviciu al căpitanului Seceleanu, unde urma ca Mara Călin să-și anunțe sosirea. Abia după ce plecase își dăduse seama că trebuia să-l fi lăsat pe cel de la ofițerul de serviciu pe unitate. Seceleanu însă îi promise că va ține el legătura cu bătrînica, pentru a afla de sosirea Marei. Apoi îl pusese la curent cu ce aflase la institutul unde lucrase Hariton Gîrneci.

După ce telefonase maiorului Răchită, raportîndu-i stadiul cercetării, Dorobanțu plecase spre Ploiești. În jurul orei unsprezece intra în sediul Inspectoratului județean Prahova al Ministerului de Interne.

Capitolul al unsprezecelea

După mai multe minute de așteptare în camera ofițerului de serviciu de la Miliția județului Prahova, căpitanul Adrian Dorobanțu deveni nerăbdător. I se comunicase că locotenentul-major care se ocupase de situația lui Hariton Gîrneci era plecat tot pe Valea Prahovei, la un alt eveniment rutier. Dar fusese asigurat, încă de la venire, că ofițerul urma să sosească din clipă în clipă.

— Dacă vă rog să mai luați o dată legătura prin stația de radio cu tovarășul locotenent-major...

Adresă această rugăminte ofițerului de serviciu, un băiețandru de vreo douăzeci și ceva de ani, înalt, slab, îmbrăcat într-o uniformă de miliție impecabilă, cu centură

și diagonală, avînd pe brațul stîng o banderolă roșie, pe care se observau inițialele O. S. Avea gradul de locotenent.

— Trebuie să vină, tovarășe căpitan. Vă asigur că trebuie să vină. Doar am vorbit eu cu dînsul și i-am spus că îl așteptați... Probabil s-a oprit în drum la vreun alt caz. Pe valea Prahovei se întîmplă destul de des cîte o... cioc-nire, iar oamenii cheamă miliția și pentru fleacuri... Așta-i traficul vara, n-avem ce face !

— Au reușit să scoată din prăpastie „Fiat"-ul acela ?

— Da. Corpul neînsuflețit al celui care conducea — nu-i reține numele — a fost trimis cu o „Salvare", însoțit de medicul-legist. I se face autopsia... Mi-a spus toate astea șoferul de pe ambulanță ; a venit aici să aducă niște rolfilme. Le-am dat deja la developat. Cred că sînt cele făcute la fața locului...

— Întotdeauna este așa de expeditiv acest locotenent-major ?

Căpitanul Dorobanțu observă că locotenentul se codește să răspundă și-i zîmbi încurajator.

— Acum, ca să fiu sincer, își luă el inima în dinți, înainte de venirea dumneavoastră am primit ordin de la tovarășul comandant să-i caut pe cei cu cercetarea din prăpastia de la Posada și să le spun să termine acolo cît se poate de urgent și, mai ales, să nu-i puie naiba — chiar așa a zis — să facă treabă de mîntuială, că-i bai mare.

— Tovarășul locotenent-major obișnuiește să facă și treburi de mîntuială ? întrebă Dorobanțu ușor alarmat.

— Ei, vorba vine. E un fel de a-l mobiliza să lucreze acolo cu toată răspunderea. Parcă dumneavoastră nu știți că omul trebuie atenționat înainte, nu după ce-a făcut un lucru prost...

— Asta cam așa este. Și ce-a mai zis... tovarășul comandant să le comunicați celor cu cercetarea aceea ? insistă căpitanul curios.

— Nu știu dacă-i bine să vă spun totul, se codi iarăși locotenentul.

— Acum dați-i drumul, că doar rămîne între noi.

— Mi-a mai spus să le zic că se interesează de caz un colonel de la contrainformații din minister, care a insistat să terminăm cercetarea asta cît se poate de repede, și că

o să sosească la noi un căpitan de securitate din Deva, căruia să-i dăm tot concursul... Bănuiesc că despre dumneavoastră era vorba.

— Şi nu vreţi să-mi daţi tot concursul ?

— Cum să nu ?!

— Atunci vă rog să luaţi din nou legătura cu...

— Uitaţi-l că a sosit, arătă locotenentul prin geam spre maşina care intra în curte val-vîrtej.

— Există vreo altă intrare spre biroul dînsului ?

— Da, însă tot pe aici trebuie să treacă, să mă întrebe de rolfilme, de dumneavoastră...

*

— Acestea sînt fotografiile, tovarăşe căpitan, se precipită locotenentul-major cînd ajunseră în biroul lui. Vedeţi că nu sînt uscate. Priviţi şi dumneavoastră ce-a mai rămas din maşină. Iar Hariton Gîrneci...

— I-aţi luat amprentele ?

— Amprentele ?!...

Locotenentul-major pronunţase acest cuvînt din caleafară de mirat. Îl privi pe căpitan cu nişte ochi mari, întrebători. Nu-i trecuse prin minte că o să-i ceară în primul rînd aşa ceva şi încă nu le ridicase.

Nerăbdător să verifice dacă într-adevăr Hariton Gîrneci fusese acela care băuse coniac cu Marcel Ioniade, Dorobanţu întrebă :

— E departe serviciul medico-legal al judeţului ?

— Cu maşina ajungem în cîteva minute.

— Luaţi cu dumneavoastră procesul-verbal de constatare întocmit azi-dimineaţă şi documentele personale găsite asupra lui Hariton Gîrneci ; le voi studia pe drum... Mai luaţi ce credeţi că-i necesar pentru ridicarea amprentelor...

*

Niciodată nu i-a plăcut căpitanului Dorobanţu să intre într-o instituţie medico-legală. Numai la gîndul că trebuia să meargă acolo şi simţise în nări mirosul specific al acestui loc.

Pe medicul-legist îl găsiră spălîndu-se pe mîini. Avea clăbuci de săpun pînă la coate și își freca de mama focului unghiile cu o periuță. În același timp dicta direct la mașină niște constatări, folosind o mulțime de termeni medicali, care ar fi fost înțeleși cu mare greutate de cineva mai puțin avizat.

La o masă din apropiere stătea un bătrînel, într-o ținută sobră, numai urechi la cuvintele medicului. Mînuia clapele mașinii de scris cu o dexteritate uimitoare.

— Termin, imediat, se scuză doctorul cînd observă intrarea celor doi.

— Dînsul este căpitanul Dorobanțu de la securitate, îl recomandă locotenentul-major.

— Îmi pare bine. Pînă mă spăl, faceți cunoștință cu Leandru, secretarul meu dactilograf. Nu știu ce-o să mă fac în clipa cînd va ieși la pensie... Nici o femeie n-a rezistat aici... El e de vreo treizeci și ceva de ani...

În timp ce spunea toate astea, doctorul dădu drumul unui jet puternic de apă și își clăti mîinile. Apoi se șterse tacticos cu un prosop dungat și veni cu mîna întinsă spre cei doi ofițeri.

— Avem urgent nevoie de amprentele lui Hariton Gîrneci, găsi de cuviință locotenentul-major să motiveze scopul venirii lor acolo.

— Asta nu intră în sarcina mea, spuse plat medicul și deschise o servietă burduhănoasă aflată pe un scaun. Scoase dinăuntru un pachet, îl dezveli cu mișcări repezi, dînd la iveală un sandviș cu șuncă presată și explică : N-am reușit să mănînc de azi-dimineață. Mă scuzați !...

— Pînă terminați dumneavoastră, eu cu tovarășul o să-i ridicăm amprentele, spuse Dorobanțu și, luîndu-l de după umăr pe locotenentul-major, îl trase afară din cameră.

— E cel de la a patra masă, reuși să le strige doctorul, referindu-se la corpul lui Hariton Gîrneci.

*

Cum se întoarseră la inspectorat și intrară în biroul locotenentului-major, apăru și șeful acestuia, un colonel înalt, cu părul de culoarea castanie, tuns scurt.

— Ia să vedem ce aţi reuşit să faceţi ? se interesă el şi începu să citească în fugă raportul medico-legal. Cînd termină privi şi fotografiile, apoi, văzînd cele două cartonaşe cu amprente, întrebă :

— Astea la ce vă trebuie ?

— Pe nişte sticle de coniac s-au găsit aceste amprente, explică Dorobanţu luînd în mînă unul dintre cartonaşe. Din sticlele respective a băut un anume Marcel Ioniade, acum decedat, împreună cu încă cineva. Bănuim că Hariton Gîrneci a fost acela. Pentru acest motiv am dat o fugă pînă la serviciul medico-legal. Le-am ridicat pe cele de aici, arătă el al doilea cartonaş cu amprente. Dacă aţi da ordin criminalistului dumneavoastră să facă o comparaţie...

— A-ha !... Du-te şi cheamă-l, se adresă colonelul locotenentului-major, care ieşi repede pe uşă.

Colonelul mai privi o dată fotografiile de la locul accidentului, uitîndu-se cu coada ochiului spre căpitanul Dorobanţu. Se vedea că e frămîntat de ceva, căci îl întrebă :

— Îmi închipui că nu crima în sine vă interesează pe dumneavoastră atît de mult.

— Fără îndoială. De crimă se ocupă căpitanul Baltag, de la miliţia judeţului nostru.

— Baltag ? Îl ştiu. E un ofiţer capabil.

— Este. Dacă nu îl rugam să întrerupă cercetările pentru un timp, ajungea deja la Hariton Gîrneci. Numai că noi îl căutam pentru probleme de securitate. Dar, după cum observaţi, n-am avut norocul să... stăm de vorbă cu el.

În cameră intrară locotenentul-major şi criminalistul, căruia colonelul îi prezentă cele două cartonaşe cu amprente.

— Ia vezi, specialistule, sînt identice ?

Criminalistul îşi potrivi pe frunte un fel de mască specială, pe care erau montate două lupe puternice, luă loc la masă şi cercetă intens cîteva clipe cele două cartonaşe, timp în care toate privirile se îndreptară asupra lui.

— Nici pe departe nu seamănă, preciză el, scoţîndu-şi dintr-o smucitură masca de pe frunte. E o diferenţă ca de la cer la pămînt, exageră cu bună ştiinţă, pentru a convinge definitiv pe cei prezenţi.

Nimeni nu spuse nimic. Toate privirile se întoarseră însă încet spre căpitanul Dorobanțu, de parcă i-ar fi așteptat un gest de protest.

— Vreți să vă uitați în raportul medico-legal, tovarășe locotenent-major, și să-mi spuneți ce grupă de sînge are decedatul ? îl rugă Dorobanțu, alegînd dintre obiectele aflate pe masă buletinul de identitate al lui Hariton Gîrneci, pe care îl deschise în locul unde era trecută grupa sanguină.

— A-II, R. h. negativ, citi locotenentul-major ceea ce i se ceruse.

— Vă mulțumesc, spuse căpitanul Dorobanțu moale, parcă obosit dintr-o dată de prea multă alergătură. Închise buletinul și-l aruncă neglijent peste celelalte lucruri care aparținuseră celui decedat. Păcat, spuse el apoi, ca și cînd n-ar fi fost nimeni de față, căpitanul Baltag ar fi fost bucuros să încheie cazul, însă nu acest Hariton Gîrneci l-a ucis pe Marcel Ioniade. Ar fi fost prea simplu !...

— Mai stați pe la noi ? îl chestionă colonelul pe Dorobanțu, dar se vedea că o făcuse doar ca să schimbe cursul discuției.

— Trebuie să mă reped la Brașov. Aș dori numai să dau niște telefoane și plec imediat la gară. Știți cumva la ce oră am un tren într-acolo ?

— Ce tren ? interveni colonelul, înțeleg că vreți să ajungeți cît mai repede la Brașov, nu ?

— Ar cam trebui...

— Mai ești de serviciu ? se adresă el locotenentului-major.

— Sînt. Pînă la ora șapte în seara asta.

— Foarte bine. Ia legătura cu Brașovul, cheamă patrula lor de serviciu la Predeal și dă o fugă cu căpitanul Dorobanțu. Îți faci și traseul... Ai ceva de zis ?

— Nu.

— Vă mulțumesc foarte mult, tovarășe colonel, spuse Dorobanțu, bucuros că reușea astfel că cîștige timp. Aș ruga să se trimită căpitanului Baltag de la inspectoratul nostru copii după toate materialele ce s-au întocmit cu ocazia cercetării accidentului de la Posada.

Apoi îl sunase el însuşi pe căpitanul Baltag, comunicîndu-i ultimele date obţinute şi rugîndu-l să continue cercetările.

*

De cîteva minute maşina cu însemnele miliţiei alerga vertiginos pe serpentinele de pe Valea Prahovei. Conducea locotenentul-major, iar alături luase loc coechipierul său, un plutonier tăcut şi calm. Căpitanului Dorobanţu i se păruse cunoscută figura acestuia şi îl întrebase de unde este. Plutonierul îi răspunsese că e de prin părţile Moldovei şi tăcuse iar.

— Uite-l ! Ia uite-l cum se avîntă, strigă locotenentul-major. Aşa se taie o serpentină ? Bagă sirena, îi spuse celuilalt şi zvîcni ca o săgeată după împricinat.

Dorobanţu admiră siguranţa cu care conducea locotenentul-major şi aşteptă curios să vadă ce o să se întîmple cu automobilistul aventurier.

Cînd maşina miliţiei îl ajunse din urmă, plutonierul deschise calm geamul şi scoase afară un bastonaş roşu, balansîndu-l încet în sus şi în jos, semn că respectivul trebuie să oprească pe dreapta. Locotenentul-major stopă la un pas în faţa lui şi coborî repede din maşină, odată cu plutonierul. Dorobanţu rămase liniştit pe bancheta din spate, gîndindu-se unde ar fi putut să-l întîmpine Mara Călin pe logodnicul ei. Dacă rămăseseră acolo peste noapte, nu puteau trage decît la vreun hotel. Mătuşa ei îi precizase că nu are în Braşov nici un cunoscut la care ar fi putut să doarmă. Dar dacă avea Walther Kohn ? Ori dacă Hariton Gîrneci le aranjase undeva o gazdă ? Fără îndoială că în această alternativă investigaţiile i-ar fi fost îngreunate. Se întrebă dacă n-ar fi nimerit să dea o ştire în ziarul local, în care să se anunţe tragicul accident de la Posada, cu fotografia şi numele lui Hariton Gîrneci. Poate că în felul acesta cineva o să-l recunoască şi...

— Gata, tovarăşe căpitan, spuse locotenentul-major cam supărat, aşezîndu-se din nou la volan.

Intră liniştit şi plutonierul. Maşina demară.

— A mers repede, constată Dorobanțu, doar așa, ca să curme liniștea.

— Să știți că circulația în zona noastră nu ar fi grea dacă anumiți șoferi ar înțelege că nu-i bine să te joci cu volanul. Mai întîlnești însă cîte un inconștient care reușește într-o clipă să dezorganizeze întregul trafic rutier... Vreți să oprim la locul unde s-a rostogolit în prăpastie Hariton Gîrneci ?

— Chiar voiam să vă rog, spuse Dorobanțu, surprins că celălalt îi ghicise gîndul.

*

Locotenentul-major opri mașina aproape de marginea prăpastiei, nu departe de locul unde se petrecuse accidentul din dimineața aceea, în care decedase Hariton Gîrneci.

Coborîseră din mașină numai căpitanul și locotenentul-major. Plutonierul rămăsese înăuntru, însă deschisese portiera și se uita absent undeva, în depărtare.

Privind hăul sălbatic din vale, Dorobanțu se înfioră. Abia acum înțelese cum de ajunsese mașina lui Hariton Gîrneci niște fiare contorsionate, așa cum o văzuse la sediul miliției din Ploiești. O privise acolo curios doar cîteva clipe și se îndepărtase impresionat.

Se întoarse spre ofițerul de alături și îl întrebă :

— Ce părere aveți, tovarășe locotenent-major, s-ar mai putea verifica dacă sistemul de frînare al „Fiat"-ului căzut în prăpastie funcționa cum trebuie ?

— Știu eu ? Cred că se poate. Dar pentru treaba asta ne trebuie timp, adăugă el imediat, amintindu-și că Dorobanțu voia să se rezolve toate aspectele legate de accident cît mai repede.

— Ați descoperit vreo intenție de frînare înainte de a părăsi șoseaua ?

— Nu. Să știți că asta m-a pus și pe mine pe gînduri. Oricît de beat ar fi fost, și s-a constatat că băuse destul, spiritul de conservare ar fi trebuit să acționeze. De regulă așa se întîmplă.

— Numai că unii mai încurcă pedalele.

— Aveţi dreptate, fără îndoială, îndeosebi începătorii. Hariton Gîrneci însă conducea de peste şaisprezece ani. Permisul de conducere îl are de atunci.

— A avut viteză mare dacă a reuşit să desprindă parapetul de sprijin, nu ?

— Nu a fost parapet lateral în acest loc. Acum vreo săptămînă şi ceva l-a desprins un camion greu. Curba aceasta este foarte periculoasă şi cu toate că semnele de avertizare sînt cît se poate de clare, se mai găseşte cîte un... distrat. Nu am fost eu de serviciu cînd l-a lovit camionul acela, dar am aflat astăzi. Probabil vreun „gospodar" s-o fi gîndit apoi că-i trebuie traversa aceea de metal şi a luat-o acasă, iar acum... poftim !... O să dau mîine un telefon să monteze alt parapet.

— La cîteva curbe din ţară, tot aşa de periculoase ca asta, am văzut nişte pancarde mari, pe care erau trecute accidentele ce avuseseră loc acolo, zise căpitanul.

— Eh, dacă ar fi să punem şi noi pe Valea Prahovei, aţi vedea plăci din astea la mai toate curbele. Dar, adăugă el grăbit, şoseaua este în renovare, ca să zic aşa, se mai taie din cotituri, se lărgesc podurile...

— Mergem ?

— Cum ordonaţi.

Urcară în maşină şi demarară rapid.

— Ne-a chemat Braşovul, zise plutonierul. Au plecat.

— Bravo ! Ce-au mai spus ? păru curios locotenentul-major.

— Cine ajunge primul aşteaptă la intrarea în Predeal. Pe drumul spre Cheia.

Plutonierul tăcu iar.

Căpitanul Dorobanţu începu să simtă oboseala. Se agitase mult în dimineaţa aceea, iar în trenul cu care călătorise pînă la Bucureşti nu prea reuşise să se odihnească. De obicei aţipea destul de uşor în asemenea situaţii şi au fost cazuri cînd a doua zi după o astfel de călătorie nu simţea nevoia să doarmă. Însă în noaptea trecută Hariton

Gîrneci îi chinuise gîndurile. Închise ochii şi se întinse relaxat, rezemîndu-şi capul de banchetă.

— Dacă vă este somn, puteţi să vă culcaţi liniştit, tovarăşe căpitan, îl îndemnă locotenentul-major, observîndu-l în oglinda retrovizoare. Cînd ajungem, o să vă trezim noi...

— Nu pot să dorm, deşi sînt foarte obosit. Azi-noapte am călătorit...

— Vă cred. Eu n-aş putea aţipi în tren pentru nimic în lume. Concediul l-aţi luat ?

— Luna viitoare.

— Veniţi să-l petreceţi aici, în Bucegi. Munţii ăştia sînt o splendoare ! Priviţi în stînga noastră. Par înspăimîntători, dar sînt blînzi. Acum se ajunge uşor în vîrf, cu telefericul. Ehei, cînd eram eu copil urcam cu părinţii coama pe Piatra Arsă, aproape în patru ore. Cu telefericul nu cred că se face mai mult de un sfert de oră... Apoi cabanele !... Mie cel mai mult mi-a plăcut Padina. Păcat că a ieşit la pensie nea Vila. Cabanier ca el, mai rar !... Zău, veniţi ? Îmi daţi un telefon, mi-aţi reţinut numele ?, şi vă opresc locuri întîi la cabana Piatra Arsă. Aveţi copii ?

— Nu am... Încă nu...

— Gata, două locuri nu-i mare greutate. Apoi o luaţi pe „scurtătură", vă fac eu o schiţă, şi ajungeţi în cîteva ore la Padina. Acesta este cel mai uşor drum. Coborîţi tot timpul. E o minunăţie, ascultaţi-mă pe mine !... La Padina v-aş sugera să staţi mai multe zile. De acolo puteţi merge spre Cheile Zănoagei, la cabana „Scropoasa", dar şi spre cabana „Peştera". O să vizitaţi Peştera Ialomicioara... Veniţi, tovarăşe căpitan, că nu o să vă pară rău. Pe Bucegi se merge uşor, ca pe bulevard, pînă toamna tîrziu. Se poate urca şi iarna, dar muntele te înşeală atunci ; parcă ar fi supărat că zăpada îi acoperă splendoarea. Mie iarna nu-mi place deloc să urc. Hai, veniţi ?

— Ştiu eu ?! se codi Dorobanţu. Aşa cum mi-aţi vorbit dumneavoastră despre Bucegii ăştia... Ce ziceţi, tovarăşe plutonier, merită ?

— Nu mă pricep.

Căpitanul Dorobanțu îl întrebase pe plutonier așa, ca să-l audă că spune și el ceva. Îl văzuse că șade mereu gînditor, iar oamenii taciturni îl călcau pe nervi.

— Tot timpul sînteți așa tăcut, tovarășe plutonier ?

— Nu-i tăcut deloc, tovarășe căpitan. De obicei turuie tot timpul. De asta îmi și place să lucrăm împreună. Are însă fata internată în spital. De ieri...

Capitolul al doisprezecelea

Căpitanul Seceleanu intrase de cîteva minute în biroul șefului său. Îl găsise pe colonel vorbind la telefon și notînd în același timp ceva. Se întrerupse din scris doar o clipă, spre a-i face semn lui Seceleanu cu creionul să ia loc într-unul din fotoliile aflate în fața mesei de lucru. Acesta se așezase. Nu-i fusese deloc greu să constate că șeful său asculta cu încordare ce i se spunea de la celălalt capăt al firului.

Seceleanu începu să se întrebe pentru ce fusese chemat iar, la nici un sfert de oră după ce abia ieșise din acest birou. Era absolut convins că rechemarea sa nu avea nici o legătură cu problemele discutate anterior. Acelea fuseseră clarificate, fără îndoială, căci șeful său obișnuia să lămurească totul într-o discuție, pînă la amănunt. Atunci ? Să fi intervenit ceva neprevăzut între timp ? Ce anume ?! S-ar putea să aibă vreo legătură cu ce i se comunica acum la telefon ? Ca să primească răspuns la întrebările respective ar fi fost absolut necesar să știe cu cine vorbește. Era de-a dreptul contrariat, mai ales că foarte rar se întîmplase ca un subordonat să fie chemat de colonel la intervale atît de scurte. Acesta fusese și motivul pentru care, cînd ridicase receptorul și recunoscuse vocea șefului, își

pronunțase numele răspicat, convins că nu el era cel căutat. Numai că presupunerea lui se dovedise eronată. Colonelul îi spusese clar : „Vino imediat la mine, Seceleanu!", apoi închisese. Căpitanul ar fi vrut să-i raporteze că era tocmai pe punctul de a pleca din sediu, deoarece peste nici trei sferturi de oră urma să ajungă tocmai la celălalt capăt al Capitalei, pentru a prelua de la cineva un material extrem de important, după cum fusese asigurat. Cunoștea că șeful său pune mare preț pe punctualitatea subordonaților la asemenea întîlniri și în decursul anilor reușise să le imprime tuturor un deosebit respect pentru acest lucru. Dar, neavînd cum să-i raporteze la telefon că era gata de plecare, căpitanul Seceleanu închisese repede fișetul și ieșise grăbit, ajungînd într-un suflet în biroul colonelului. Iar aici, poftim !, era nevoit să aștepte terminarea convorbirii. Și timpul trecea... Își privi ostentativ ceasul, în speranța că șeful îi va observa graba, dar acesta nu păru să-i acorde vreo importanță...

În sfîrșit, peste puțin timp colonelul puse receptorul în furcă, nu înainte de a-i mulțumi celui cu care vorbise pentru relatările făcute. Apoi, fără să privească spre Seceleanu, îl întrebă :

— Mi s-a părut mie ori ești într-adevăr grăbit, căpitane ?

— Nu vi s-a părut. Mai am — Seceleanu privi iarăși ceasul — exact treizeci și patru de minute pînă la ora cînd trebuie să mă întîlnesc, știți dumneavoastră cu cine și nu sînt sigur că voi ajunge la timp. E destul de departe și cu mijloacele astea de transport...

— Mda !... În cazul acesta o să fii nevoit să-mi răspunzi cît mai concis : ce fel de om este căpitanul Dorobanțu, colegul dumitale, sosit de la județ ?

— Inteligent, perseverent, scormonitor, de o încăpățînare fără margini și un mucalit fără pereche. A terminat școala de ofițeri printre primii din promoția noastră și, din cîte am aflat, este apreciat la inspectoratul unde lucrează.

— I-auzi ? ! Ziceai că a plecat la Ploiești să verifice dacă amprentele descoperite pe sticlele acelea de coniac,

din care a băut și Marcel Ioniade, sînt ale lui Hariton Gîrneci, da ?

— Exact.

— Am înțeles că ar fi vrut tare mult să stea de vorbă cu Hariton Gîrneci. Dacă a aflat despre moartea acestuia, de ce s-a mai dus să-i verifice amprentele ?

— Căpitanul Dorobanțu este și altruist. Mi-a explicat că prietenul lui, un căpitan de miliție, trebuie să elucideze împrejurările în care a decedat Marcel Ioniade. S-a presupus că Hariton Gîrneci l-ar fi ucis. Or, dacă el tot se deplasase pînă aici, trebuia să rezolve și compararea amprentelor, să nu mai vină și celălalt.

— Și dacă, de pildă, amprentele aduse de el nu s-ar fi potrivit cu ale lui Hariton Gîrneci, ce ar fi trebuit să facă colegul dumitale ?

— N-avea decît să plece frumușel acasă și să-i spună căpitanului de miliție să-l caute pe realul posesor al amprentelor de pe sticlele de coniac.

— Dumneata așa ai fi procedat, nu ?

— Cred că da.

— În situația aceasta, căpitane, prietenul dumitale, Dorobanțu, sau nu are toate calitățile de care mi-ai vorbit, sau este cu mult mai perspicace decît mi l-ai prezentat. Eu aș înclina pentru a doua ipoteză. Nu uita că a fost crescut la școala colonelului Pleșoianu. Adineauri am discutat cu comandantul miliției din Ploiești. Mi-a comunicat că amprentele lui Hariton Gîrneci nu corespund cu cele aduse de căpitanul Dorobanțu. Cu toate acestea el a insistat să plece imediat la Brașov. Este deja pe drum, grăbit din cale-afară.

— Abia m-a sunat de la Ploiești, să vadă dacă am vreo veste în legătură cu Mara Călin și logodnicul ei. O rugase pe mătușa Marei să-mi telefoneze cînd nepoata ei va sosi în București. I-am comunicat că nu am primit încă nici o știre.

— Altceva a mai spus ?

— Mi-a urat spor la treabă — cam bănuiesc eu la ce-a făcut aluzie cu ironia asta —, apoi a adăugat că nu crede

să mai primească azi vreo veste despre Mara Călin și că-mi dorește o după-amiază liniștită. N-am priceput ce-a vrut să zică și i-am cerut explicații, dar convorbirea s-a întrerupt brusc. Am bănuit o dereglare pe circuit și am așteptat să mă sune din nou, dar n-a mai revenit. Am rămas destul de mirat și dacă aș fi știut de unde telefonează l-aș fi sunat eu, să-i cer lămuriri. Așa...

— Tovarășilor din Ploiești le-a motivat că trebuie să plece grabnic la Brașov, fiind convins că o va găsi acolo pe Mara Călin și pe logodnicul ei, Walther Kohn. Pe ce crezi că își bazează această convingere ?

— Nu-mi dau seama, răspunse căpitanul Seceleanu după un moment de gîndire.

— Am certitudinea că Dorobanțu n-a abandonat pista ce-o urmărește de cîteva zile. Hariton Gîrneci îi mai reține atenția chiar și acum, după ce a decedat. De ce ? Ce i-ar putea spune Mara Călin ori străinul în legătură cu el ?

— Cînd s-a întors de la mătușa Marei mi-a spus că Hariton Gîrneci îl cunoscuse pe logodnicul acesteia. Ceea ce i s-a părut ciudat era faptul că devenise bun prieten cu străinul.

— Ce vedea suspect în asta ?

— Păi, din verificările ce le făcusem eu la întreprinderea unde a lucrat Hariton Gîrneci reieșise că nu avea cu nimeni relații de prietenie. Apărea deci firească mirarea colegului meu : de ce făcuse excepție Walther Kohn ?

— S-a gîndit, fără îndoială, că străinul putea fi o bună legătură a lui Hariton Gîrneci cu străinătatea, nu ?

— Într-adevăr, a emis și ipoteza asta, dar a mai presupus că nu-i deloc exclus ca Walther Kohn să fi fost acela care să fi căutat acest pretext — mă refer la „amorul" lui pentru Mara Călin —, ca să-l poată contacta pe fostul trădător de patrie.

— Hm ! Mă rog, n-ar fi exclus, dar ar fi prea...

— Și căpitanul Dorobanțu s-a îndoit de posibilitatea ținerii unei astfel de legături între un spion — presupunîndu-l în această ipostază pe străin — și cel care urma să-i furnizeze eventualele informații — respectiv Hariton

Gîrneci. S-a oprit doar la faptul că un prim contact putea fi stabilit în acest fel.

— Dar ei au rămas în relații apropiate, nu ?

— Exact. Patronii spionului ar fi trebuit să fie niște cretini ca să accepte o asemenea legătură permanentă.

— Asta este tot părerea lui Dorobanțu ?

— Bineînțeles !

— Gîndește destul de bine căpitanul ăsta ! La ce concluzie a ajuns pînă la urmă ?

— Că-i mult mai verosimil ca Hariton Gîrneci să se fi apropiat de Walther Kohn pentru ca prin intermediul lui să ia legătura cu vechiul spion Hamilton sau cu cel care l-ar fi înlocuit între timp în afaceri...

— Trebuie să recunoști că o asemenea pistă ar merita să fie clarificată. Nu cumva a plecat la Brașov tocmai pentru asta ?

— N-ar fi deloc exclus.

— Admițînd că l-ar găsi acolo pe străin, cum l-ar putea determina căpitanul Dorobanțu să-i recunoască una sau alta din ipoteze ?

— Eu știu doar că, dacă colegul meu dorește să afle ceva care îl interesează, reușește întotdeauna.

— Căpitan Seceleanu, îmi vorbești despre colegul acesta al dumitale de parcă ai vrea să mă convingi că-i bine să mă bat cu toată lumea pentru a-l aduce să lucreze aici, la noi.

— Ar fi o luptă zadarnică, tovarășe colonel. Vă raportez că nu-i place Bucureștiul, mi-a spus-o de cîteva ori în dimineața asta. Zicea că aici este așa o aglomerație, încît simte că nu poate respira cum trebuie, că se sufocă, iar oamenii sînt extraordinar de agitați, de nepoliticoși, puși în permanență pe harță. Sigur, a cam exagerat el pe ici, pe colo, dar... Cel mai mult l-au speriat însă distanțele de acasă pînă la serviciu și înapoi... I-am spus cum mă chinui și eu ! Cît privește transportul în comun...

— Îmi vorbești cu prea multă patimă despre toate astea, căpitane. Nu cumva dorești să pleci din București ?

— Nu m-am gîndit încă la așa ceva.

Colonelul tăcu o clipă. Își consultă ceasul și se ridică de pe scaun.

— Eu trebuie să plec la o convocare, spuse el. Sînt de părere că am putea ușura cît de cît munca lui Dorobanțu. Ia legătură cu Brașovul pe telefonul direct. Caută pe cineva din conducere și vorbește în numele meu. Spune-le că îi rugăm să-l ajute pe căpitanul Dorobanțu. Să pregătească pînă la venirea lui :

întîi : dacă la vreunul din hotelurile de acolo sau din împrejurimi a fost cazat un străin cu numele de Walther Kohn. Sînt de părere să plecăm de la el, pentru că un străin este mai ușor de găsit și nu poate trage în altă parte decît dacă are rude. Or, rude nu știm să aibă în Brașov ;

doi : să încerce să afle dacă s-a întîlnit cu numita Mara Călin, născută la..., și le comunici datele ei. Nu este exclus ca și ea să fi dormit în același loc. Ba, aș fi chiar sigur ;

trei : Hariton Gîrneci, un bărbat așa... — îi dai datele de identificare —, a însoțit-o pe Mara Călin la Brașov în seara zilei de..., cu un „Fiat-850" de culoare..., avînd numărul... Știu bine că treaba asta se aseamănă puțin cu acul în carul cu fîn, dar nu văd altă posibilitate ;

patru : aici caută dumneata, căpitane, o formulare, din care tovarășii de acolo să înțeleagă că toată chestiunea este nu numai deosebit de importantă, dar și foarte urgentă și că, în clipa în care va sosi Dorobanțu, să îi pună la dispoziție toate aceste date. Ai înțeles ?

— Da. Să ne țină și pe noi la curent cu rezultatul ?

— Bineînțeles !

Spunînd aceasta, colonelul ridică receptorul unui telefon, formă un număr și așteptă să i se răspundă, apoi ordonă :

— Mașina să fie trasă la intrare. Va pleca cu căpitanul Seceleanu !

Puse receptorul în furcă, după care se deplasă spre fișetul din colțul încăperii, îl încuie, verifică sigiliul pus și zise :

— Parcă erai grăbit, căpitane. Consideră că din această clipă ai primit în lucru şi acest caz. Vei coopera strîns cu colegul dumitale ! Regret că n-am stat mai mult de vorbă cu el. Mi-ar face plăcere să lucreze la noi...

Capitolul al treisprezecelea

Multe drumuri făcuse căpitanul Adrian Dorobanţu în viaţa lui — de cînd devenise ofiţer de securitate străbătuse ţara în lung şi-n lat, mînat de nenumăratele-i treburi profesionale —, însă avea convingerea că această călătorie îl obosise cel mai mult.

Recunoştea în sinea lui că adevăratul motiv pentru care plecase grăbit din Ploieşti era, de fapt, prietenia apropiată dintre Hariton Gîrneci şi Walther Kohn. Îi spusese şi căpitanului Seceleanu care era părerea lui în legătură cu aceasta. Or, dacă Hariton Gîrneci nu mai trăia, rămăsese în viaţă străinul. Trebuia să stea neapărat de vorbă cu el. Ce i-ar fi spus colonelului Pleşoianu dacă s-ar fi reîntors la Deva fără să clarifice aspectele legate de relaţiile dintre ei ? Mai era la mijloc şi Mara Călin. Ce rol jucase ea în tot acest angrenaj dubios ? Dar era cu adevărat ceva dubios în trio-ul Hariton Gîrneci, Walther Kohn şi Mara Călin ? Trebuia să afle ! Neapărat. Cum s-o facă dacă nu discutînd cu străinul şi cu logodnica lui ?...

Toate acestea îl frămîntau pe căpitanul Adrian Dorobanţu pe timpul deplasării lui spre Braşov. Dorind să nu fie tulburat din gîndurile sale, cînd se urcase la Predeal în cea de-a doua maşină spusese că este foarte obosit şi că pînă ajungeau la Inspectorat ar vrea să doarmă. Luase o poziţie cît mai comodă şi închisese ochii. Ceilalţi tăcuseră.

Căpitanul Dorobanțu se gîndea că singurul care îl va persifla aflînd unde ajunsese va fi maiorul Răchită. Parcă îl și auzea spunînd cu vocea lui tărăgănată și reținută : „Bravo, căpitane, ce ne pasă : munte, ozon, soare... Ar fi trebuit să-mi dau eu seama..."

Tare mult dorea căpitanul Dorobanțu să dea de urma străinului și a logodnicei sale. Altfel maiorul Răchită l-ar fi luat la rost, iar unii colegi l-ar fi tachinat !

Nu mai aveau mult pînă la Brașov. Zări în dreapta, printre genele întredeschise, o clădire impunătoare din piatră și lemn lăcuit. Cabana Dîmbul Morii !

Mașina ajunse pe un drum străjuit de o parte și de alta de șirurile unor plopi falnici. În depărtare apărură blocurile. Se apropia de Brașov.

— Am ajuns ? întrebă el, deschizînd larg ochii.

— Mai avem puțin, tovarășe căpitan, spuse șoferul. Ați dormit, nu ?

— Mda, cred că am ațipit puțin, răspunse Dorobanțu în doi peri, nedorind să îl contrazică.

*

Mașina opri în fața Inspectoratului. Dorobanțu coborî și trînti portiera în urma lui. Dîndu-și seama că o închisese cu zgomot, se aplecă spre geamul deschis și se scuză. Simți nevoia să-și aprindă o țigară. Uitase de cînd nu mai fumase. Își pipăi buzunarul în care ținea pachetul de „Snagov", îl scoase și alese una mai moale. O aprinse, privind spre intrarea Inspectoratului, apoi se îndreptă într-acolo. Scoase din mers legitimația și o prezentă unui subofițer care făcea de serviciu la punctul de control.

— Căpitanul Dorobanțu ? ! Un moment, zise subofițerul precipitîndu-se, și ridică imediat receptorul telefonului din apropiere. Sînteți așteptat, găsi el necesar să-i explice. Formă un număr și exclamă ușurat : A sosit !... Chiar în clipa asta. E aici la intrare... Am înțeles, să trăiți !...

— Cu cine ați vorbit ? îl întrebă Dorobanțu, curios să afle pe cine interesa venirea lui acolo.

— Vă rog să aşteptaţi, spuse subofiţerul, punînd cu grijă receptorul în furcă, de parcă i-ar fi fost teamă să nu se spargă. Vine cineva să vă conducă. Trebuie să vă prezentaţi imediat la tovarăşul colonel Bunescu. Aşa am primit ordin...

Subofiţerul nu-i mai dădu alte explicaţii. Deschise un registru în care îi caligrafie numele, apoi îi restitui legitimaţia.

Dorobanţu îşi dădu seama că subofiţerul nu ştia mai mult. Abia îşi aranjă în portofel legitimaţia, că un locotenent ce coborîse val-vîrtej pe scări îl invită, făcîndu-i semn să-l urmeze :

— Poftiţi, tovarăşe căpitan ! Aţi călătorit bine ? se interesă apoi, urcînd grăbit treptele înaintea căpitanului.

— Destul de bine. Se pare că am şi dormit puţin de la Predeal.

— Vă rog să intraţi în acest birou, zise locotenentul deschizînd o uşă, cum ajunseră la etajul întîi al clădirii. Tovarăşul colonel Bunescu, şeful meu, vine imediat.

Dorobanţu intră. În încăpere se aflau un maior de miliţie şi un civil. Amîndoi se ridicară în picioare zîmbind.

— În sfîrşit, spuse civilul, bine că aţi sosit.

Uşa se deschise şi apăru în prag un bărbat nu prea înalt, dar bine legat şi foarte sprinten. Era urmat de locotenentul care îl condusese pe scări. Căpitanul îşi dădu seama că acesta era renumitul colonel Bunescu, despre care auzise vorbindu-se, dar pe care nu îl cunoscuse pînă acum. Vru să se prezinte, aşa cum cerea regulamentul militar, dar nu avu timp. Colonelul le făcu tuturor semn să ia loc, iar el se aşeză în capul mesei. Fără nici o introducere spuse:

— Las coordonarea întregii acţiuni pe seama dumitale, căpitan Dorobanţu. Ni s-a comunicat de la Bucureşti absolut totul. După cum o să afli de la dînşii — roti mîna spre cei trei de faţă —, lucrurile sînt cît se poate de încurcate. S-a stabilit cîte ceva cu privire la modul în care cei trei şi-au petrecut timpul de aseară. Cu Mara Călin însă nu se poate discuta. Ştii probabil că este în comă ? !

— Nu, nu cunosc acest lucru, spuse tot mai uimit căpitanul.

— O să-ţi comunice dînşii ce-i cu ea. Logodnicul ei, Walther Kohn, străinul cu care doreşti să stai de vorbă, este desperat. A fost tot timpul lîngă ea la spital.

— Să înţeleg că nu mai este acolo ? nu se putu stăpîni Dorobanţu, auzind pronunţîndu-se acel „a fost".

— Îmi dau seama că eşti foarte nerăbdător. Şi-i justificată această atitudine. Te rog să nu mă mai întrerupi însă ! Mai am — se opri să privească acele ceasornicului — exact patru minute şi jumătate şi am plecat. Aşadar, străinul este desperat. Trebuie menajat. Să nu ne strici bunul renume de gazde primitoare. Mult tact. Dînşii n-au stabilit ca între acest străin şi victima accidentului de pe Valea Prahovei să fi existat vreun deferend. Iei toate măsurile pe care le crezi de cuviinţă. Ai şi o maşină la dispoziţie, dacă doreşti să mai verifici ceva ce nu ţi se pare clar. În cazul în care tovarăşul rămîne peste noapte la noi, continuă el întorcîndu-se spre civil, asiguraţi-i dormitul şi nu îl ţineţi flămînd !...

Fără să dea celorlalţi posibilitatea să spună ceva, colonelul se ridică de pe scaun şi porni spre uşă. Se întoarse însă din drum, privi o clipă spre căpitanul Dorobanţu şi-i spuse :

— Tot ce-am reuşit să strîngem din clipa cînd ni s-a comunicat de la Bucureşti că vei sosi o să găseşti în mapa aceea, arătă el spre dosarul aflat în faţa maiorului de miliţie.

Apoi colonelul părăsi biroul la fel de grăbit cum intrase. Ofiţerii abia reuşiră să se ridice în picioare, că uşa se şi închise în urma lui.

— Acum, că am rămas doar noi, deschise Dorobanţu discuţia, pot să vă spun că sînt extrem de surprins de cele ce mi se întîmplă. Am înţeles că aţi fost puşi la curent cu verificările ce trebuie făcute aici, la Braşov, referitor la Hariton Gîrneci, Walther Kohn şi Mara Călin de către cineva din Bucureşti. Bănuiesc eu cine este, dar nu m-am aşteptat la aşa ceva. Cam la ce oră s-a întîmplat asta ?

— Noi am fost convocaţi pe la douăsprezece şi jumătate, răspunse civilul. S-a primit o notă telefonică din care rezulta ce trebuie să clarificăm urgent. Colonelul Bunescu ne-a comunicat fiecăruia ce avem de făcut şi ne-a atras atenţia pe la ce oră urmează să veniţi dumneavoastră. Abia ne-am întors de la verificări. Ce am reuşit să facem noi trei pînă în momentul de faţă aveţi în dosarul acesta. Dacă consideraţi că mai aveţi nevoie de ceva, vă vom relata verbal amănuntele pe care le cunoaştem.

Civilul întinse spre căpitanul Dorobanţu dosarul. Acesta îl deschise nerăbdător şi începu să citească...

NOTĂ-RAPORT

În urma ordinului primit de a clarifica unele date cu privire la numiţii Hariton Gîrneci, Mara Călin şi cetăţeanul străin Walther Kohn, care au sosit ieri în oraşul Braşov, raportăm că pînă în prezent s-au stabilit următoarele :

Hariton Gîrneci a fost cazat în jurul orelor 18,50 la hotelul „Carpaţi", fiindu-i repartizată camera 204.

Mara Călin a fost cazată imediat după Hariton Gîrneci la acelaşi hotel, primind camera 205.

Walther Kohn a fost cazat, de asemenea, la hotelul „Carpaţi", în jurul orelor 20,45, repartizîndu-i-se camera 308.

Toţi trei au plătit imediat costul camerelor.

Datele de mai sus au fost extrase din registrul de cazări al hotelului sus-amintit, fiind coroborate cu declaraţiile celor doi recepţioneri — anexate alăturat —, care s-au schimbat din serviciu la ora 19,00.

Nu s-a stabilit cu exactitate cînd a sosit fiecare în oraş.

Aproximativ în jurul orelor 21,30 sus-numiţii au intrat în restaurantul hotelului, unde au cinat, terminînd masa cu foarte puţin timp înainte de ora închiderii, cînd au plecat împreună. A fost identificat ospă-

tarul care i-a servit, declarația fiindu-i anexată alăturat.

Întrucît patul din camera 204, repartizată lui Hariton Gîrneci, a fost găsit răvășit, s-a făcut presupunerea că, înainte de a pleca spre București, a dormit cîteva ore.

Din discuțiile cu personalul de serviciu care efectuează curățenia la etajele al doilea și al treilea a rezultat că paturile din camerele 205 și 308 au fost găsite neatinse. Se presupune deci că nici Walther Kohn și nici Mara Călin nu au dormit în noaptea respectivă la hotel.

Pe la ora 9,00 dimineața străinul Walther Kohn a venit alarmat la recepția hotelului, anunțînd că logodnicei sale, Mara Călin, i s-a făcut rău și că se află fără cunoștință în mașina lui. A implorat să fie chemată „Salvarea", care a și sosit la scurt timp. Cea în cauză a fost transportată de urgență la spital, fiind urmată de străinul Walther Kohn în mașina personală.

S-au continuat investigațiile la spitalul unde a fost transportată Mara Călin.

Medicul de gardă ne-a comunicat că respectiva se află într-o inexplicabilă stare de leșin, fiind destul de greu să se precizeze cauza care a determinat pierderea bruscă a cunoștinței, fără ca inima să se oprească. Mișcările respiratorii funcționează mulțumitor.

S-a recomandat repaus total. Pacienta se află în continuare într-un somn adînc, fiind sub o strictă supraveghere. Nu s-a putut sta cu ea de vorbă.

Străinul Walther Kohn șade în permanență lîngă logodnica sa, rugînd personalul medical să facă totul pentru salvarea Marei Călin. Este dispus să plătească în acest scop oricît. Pentru a-l menaja, nu am stat încă de vorbă cu el. Numai spitalul i-a solicitat unele precizări.

Cu ocazia verificărilor întreprinse s-a insistat să se stabilească dacă între Hariton Gîrneci și Walther

Kohn au existat vreun fel de animozități, însă a rezultat că erau în relații excelente.

DECLARAȚIE (extras) :

...„Sînt recepționer la acest hotel de opt ani. Ieri am intrat în serviciu la ora șapte dimineața și am ieșit la nouăsprezece fix, grăbindu-mă să plec acasă, deoarece aveam musafiri.

În legătură cu Hariton Gîrneci și Mara Călin, despre care am fost întrebat, îmi amintesc exact că s-au prezentat în același timp la recepție, cam cu zece minute înainte de a ieși eu din serviciu, și au solicitat fiecare cîte o cameră. Nu mi-am dat seama dacă erau împreună sau nu, deoarece eu eram frămîntat că nu îmi vine schimbul. I-am repartizat camera 204 lui Hariton Gîrneci, iar Marei Călin pe cea de la 205, așa cum se poate observa și din registru. Reține că amîndoi au cerut să plătească imediat și le-am întocmit chitanțele respective. La scurt timp după plecarea lor mi-a venit schimbul și am plecat acasă...“

DECLARAȚIE (extras) :

„Lucrez în calitate de recepționeră la hotelul „Carpați“ de doi ani. Nu-s în măsură să dau relații cu privire la Hariton Gîrneci sau Mara Călin. Aceste persoane nu au fost cazate în timpul turei mele.

În ceea ce îl privește pe cetățeanul străin Walther Kohn, declar că eu i-am repartizat camera trei sute opt, cam pe la ora nouă fără cîteva minute. Îmi amintesc bine de el, întrucît s-a purtat cu mine de o amabilitate fără margini. Chiar m-a surprins, deoarece nu mi-a dat nici o clipă de înțeles că ar fi dorit să-mi facă curte. La un moment dat m-a și speriat, propunîndu-mi să achite nota de plată în valută. Avea însă bani românești și în felul acesta m-a scos din încurcătură, pentru că lipsea în acel moment colega mea de la schimbul valutar.

A completat imediat fișa cu datele lui personale, așa cum cere regulamentul nostru de ordine interioară, după care s-a dus să-și parcheze autoturismul cu care venise, un «Jaguar» albastru...“

DECLARAȚIE (extras) :

Gîndindu-mă mai bine la persoanele ce mi le-ați descris, îmi amintesc că eu am servit aseară o masă la doi bărbați și o femeie și cred că sînt persoanele care vă interesează. Să fi fost ora nouă cînd a venit în restaurant bărbatul acela brunet, cu mustața stufoasă și foarte prezentabil, despre care spuneți că se numește Gîrneci. Eu nu-i știam numele. M-a luat pe nemțește și mi-a cerut să pregătesc o masă festivă pentru trei persoane. Mi-am închipuit că aniversează ceva, dar nu l-am întrebat nimic. Știți, eu de cînd am venit în Brașov, m-am apucat să învăț germana, să nu mă... vîndă unul și altul, așa că ne-am înțeles. El a lăsat pregătirile pe seama mea, iar eu le-am servit un meniu pe cinste. Au fost mulțumiți, mi-am dat seama după satisfacția lor, iar cu puțin timp înainte de ora închiderii au plecat toți trei. Doar șampania n-am servit-o eu ; nu m-a lăsat cel cu mustață, zicea că el se pricepe și zău că era expert ! Tot brunetul cu mustață a plătit. Femeia era nemaipomenită. Toți trei s-au cam cherchelit, dar nu cine știe ce. Asta-i !...“

RAPORT MEDICAL (extras)

„...Azi în jurul orelor nouă treizeci a fost internată în spitalul nostru numita Mara Călin din București, în stare de inconștiență. Pare un acces de lipotimie, pierderea cunoștinței permițînd funcționarea încetă a inimii și a mișcărilor respiratorii. S-a încercat reanimarea, însă pacienta continuă să rămînă într-un somn adînc.

Avînd în vedere răstimpul destul de scurt de la internarea sus-numitei și pînă la ora cînd ni se cere să ne pronunțăm asupra cauzelor care au provocat această stare, presupunem :

— inhalarea de către pacientă a unui acid barbituric puternic, rezultat dintr-o substanță organică incoloră, cu intenția de a se putea odihni. Bănuim ureea care intră în componența multor hipnotice și care a reacționat brusc la consumul de alcool ;

— suspectăm o intoxicație pe bază de strofantină, urmînd a întreprinde investigațiile de rigoare pentru a determina dacă avea afecțiuni coronariene ;

— analizele de laborator indică un ușor fenomen de hemoliză, constatîndu-se o distrugere bruscă a globulelor roșii, care au trecut în plasmă ; concentrația de alcool în sînge nu depășește limita periculoasă ;

— induce în eroare o ușoară idiosincrasie, pe corp apărîndu-i cîteva pete de tip urticarie, ivite, de regulă, ca o reacție de intoleranță.

Din explicațiile lui Walther Kohn, care a însoțit-o pe Mara Călin la spital, motivînd că a venit din străinătate pentru a se căsători cu ea, a rezultat că, după ce au servit aseară masa la restaurantul hotelului „Carpați", unde sînt cazați, au făcut o plimbare spre Poiana Brașov, discutînd pînă dimineața amănuntele căsătoriei lor. Revenind în oraș, deși pacienta a manifestat oboseală, a presupus că nu va putea dormi și a luat un barbituric ce îl avea în poșetă. Accesul de lipotimie s-a déclanșat brusc.

I s-a recomandat repaus total, neputîndu-se discuta cu ea în această stare..."

Terminînd de citit, căpitanul Dorobanțu rămase gînditor cîteva momente, apoi ridică privirea spre cei prezenți și spuse :

— S-ar putea să-l aducem aici pe Walther Kohn ?

— Cum să nu, răspunse „civilul" care de fapt era căpitan de securitate. Avem o cameră de primire lîngă intrarea în sediul nostru, unde puteţi discuta în liniște cu el. Vă pregătim şi nişte cafele... Ia maşina şi dă fuga la spital, se adresă el locotenentului. Adu-l imediat pe Walther Kohn!

— Am înţeles, zise acesta ieşind din birou să execute ordinul primit.

— Ar mai fi ceva, adăugă Dorobanţu. Aş putea să stau de vorbă cu recepţionera care a dat declaraţia ?

— Cum să nu, interveni maiorul de miliţie. Eu am discutat cu recepţionerii. Le-am notat telefoanele de acasă la fiecare... Ştiţi, ei sînt liberi acum...

— Sper să mă scuze, zise căpitanul Dorobanţu luînd hîrtia cu numere ce-i fusese întinsă de maior. Telefonul acesta este direct cu oraşul ? arătă el spre măsuţa din colţ.

— Formaţi zero şi o să obţineţi legătura, preciză civilul.

După mai multe încercări, de la celălalt capăt răspunse o voce somnoroasă.

— Îmi cer iertare că vă trezesc din somn, începu Dorobanţu. Ştiu că aţi fost azi-noapte de serviciu şi că v-au mai deranjat şi colegii mei. Ne pare rău că o facem iar. Sînteţi amabilă să precizaţi semnalmentele lui Walther Kohn, în legătură cu care aţi dat declaraţia ?

Ascultînd relatarea făcută de interlocutoare, cu amănunte ce dovedeau un extraordinar simţ al observaţiei, căpitanul Dorobanţu zîmbi imperceptibil şi se rezemă de măsuţa pe care se afla telefonul. Îi mulţumi recepţionerei, cerîndu-şi încă o dată scuze pentru deranj şi închise.

— Credeţi că-i nevoie să o aducem aici la sediul Inspectoratului ori dăm fuga pînă la ea acasă ? întrebă civilul.

— Nu, nu mai e nevoie, zise Dorobanţu. Mai mult decît a spus pînă acum nu cred că ştie.

*

Uşa se deschise cu zgomot şi locotenentul intră valvîrtej în birou. Căpitanul Dorobanţu, maiorul de miliţie şi civilul ridicară privirile surprinşi.

— Walther Kohn nu se mai află la spital, spuse el dintr-o răsuflare.

Nici unul dintre cei prezenți nu îndrăzniră să scoată un cuvînt cîteva clipe. Priveau cu toții fața răvășită a locotenentului. Abia după un timp Dorobanțu întrebă :

— N-a spus nimănui din spital unde a plecat ?

— Nu.

— O fi plecat la hotel, presupuse civilul.

— Am fost și acolo, preciză locotenentul. Nu-i în cameră și nu i-am văzut nici „Jaguarul" prin apropiere.

— Medicul de gardă cu care am discutat noi nu era acolo ? întrebă civilul.

— Nu. Nimeni n-a putut să-mi spună unde este. Am vorbit cu sora-șefă. Cînd am constatat că Walther Kohn a dispărut, am venit imediat să vă anunț. Am lăsat vorbă să ne caute medicul de gardă imediat cum sosește.

Telefonul sună în aceeași clipă.

— De la spital trebuie să fie, se precipită locotenentul spre telefon, dar căpitanul îi făcu semn că vrea să discute el.

— Alo ?...

— Medicul de gardă la telefon. Mi s-a comunicat să vă sun urgent la numărul acesta.

— Vă mulțumim, tovarășe doctor, zise Dorobanțu, încercînd să pară calm. Vreți să ne spuneți cum se mai simte Mara Călin ?

— Cred că este în afara oricărui pericol. Acum doarme profund.

— Am putea sta de vorbă cu ea ?

— Imposibil. Ne-am străduit să o trezim, dar zadarnic. Doarme în continuare.

— Străinul acela, logodnicul ei, a plecat demult ?

— Cam de vreo oră. De ce ?

— A nimic, voiam să stăm și noi de vorbă cu dînsul... Știți unde a plecat ?

— Mi-a cerut să-i dau o rețetă cu medicamentele de care ar avea nevoie Mara Călin și a plecat imediat. Spunea că merge să le procure.

— De unde ?

— Păi, din străinătate. Zicea că mîine, cel tîrziu, e înapoi.

— Vă mulţumesc, asta e tot ce voiam să ştiu, spuse căpitanul Dorobanţu şi trînti receptorul în furcă.

Luă imediat o bucată de hîrtie, se aşeză tăcut pe scaun şi începu să scrie grăbit, urmărit de cei trei ofiţeri aflaţi acolo, care nu înţeleseseră mare lucru din discuţia telefonică. După ce aşternu cîteva rînduri pe hîrtie, o întinse căpitanului de securitate.

— Vă rog să transmiteţi această telegramă către toate punctele de frontieră. Domnul Walther Kohn a plecat spre ţara lui după nişte medicamente. Pretinde că se întoarce mîine, dar s-ar putea tot atît de bine să-i fie teamă de cine ştie ce încurcături şi să nu revină, iar noi nu mai avem pe altcineva, deocamdată, care să ne lămurească despre cele întîmplate aici.

Cei prezenţi îşi aruncară privirea peste rîndurile scrise în grabă de căpitan. Atrăgeau atenţia cu deosebire cuvintele :

„OPRIŢI «JAGUARUL» ALBASTRU !...'

Capitolul al paisprezecelea

Părăsise oraşul Braşov la scurt timp după ce fusese transmisă telegrama către punctele de trecere a frontierei, iar spre seară cobora în staţia Deva. Înainte de a merge acasă, căpitanul Adrian Dorobanţu se oprise la

Inspectorat, unde îl aştepta căpitanul Baltag. La discuţia lor participase şi plutonierul Asmarandei. Căpitanul Dorobanţu le spusese ce reuşise să stabilească la Bucureşti, Ploieşti şi Braşov, iar căpitanul Baltag îi prezentase nota telefonică sosită între timp de la punctul de frontieră unde fusese oprit Walther Kohn. Se preciza că străinul dă semne tot mai accentuate de nervozitate, insistînd vehement să i se dea urgent drumul peste graniţă. Motiva graba sa prin faptul că trebuie să aducă nişte medicamente din ţara lui, întrucît este în pericol viaţa logodnicei sale, Mara Călin, aflată în comă într-un spital din Braşov. Cerea mereu să i se verifice spusele şi să fie lăsat să plece imediat. Căpitanul Dorobanţu, care solicitase reţinerea celui în cauză, era rugat să se prezinte neîntîrziat acolo pentru a clarifica situaţia.

După mai multe discuţii contradictorii, Dorobanţu şi Baltag ajunseseră la concluzia că Walther Kohn trebuia adus de la frontieră la sediul Inspectoratului lor, pentru a da relaţii atît cu privire la cele întîmplate Marei Călin, cît şi în legătură cu momentele premergătoare decesului lui Hariton Gîrneci.

Primise şi plutonierul Asmarandei sarcini, iar căpitanul Dorobanţu se bucurase în sinea lui cînd observase cu cît calm îl ascultase subofiţerul. Îl întrebase la un moment dat de ce nu-şi notează cele ce-i spunea, dar Asmarandei replicase că nu are nevoie să scrie nimic, pentru că, de fapt, în agendă nu consemna decît ce i se ordona expres, restul şi-l întipărea în memorie.

Înainte de a da o fugă pînă acasă să mănînce, pentru că toată ziua nu avusese timp nici măcar să se gîndească la aşa ceva, căpitanul Dorobanţu spusese şoferului de serviciu să pregătească maşina pentru un drum mai lung şi peste o jumătate de oră să se prezinte la domiciliul său.

Cînd ajunse acasă, Anda, soţia lui, îl întîmpină cu reţinere. Îi puse masa fără să scoată un cuvînt, după care se aşeză şi ea alături, pe un taburet. Îl observă tras la faţă şi îşi dădu seama că era obosit. Nu-i fu greu să constate că

este frămîntat de ceva, pentru că părea absent la tot ce-l înconjura. Abia cînd sfîrşi de mîncat Adrian observă că Anda pusese la masă un singur tacîm.

— Tu nu mănînci, Anda ?

— Am mîncat. Te-am aşteptat pînă tîrziu. Îmi era foame, iar acum... mai este puţin pînă la cină...

— Bine, foarte bine. Nu trebuie să stai flămîndă niciodată, spuse el sfătos. Este foarte periculos pentru stomac...

— Am început să mănînc singură cam de mult...

— Ne obişnuim cu toate, zise într-o doară Adrian, dînd să se ridice de la masă.

— De ce să ne obişnuim ? !...

Tonul ridicat cu care Anda pronunţă aceste cuvinte îl surprinse pe Adrian. Ştia că-i o fiinţă calmă, echilibrată şi nu înţelegea de ce aşa, deodată, se înfuriase.

— Ce-i cu tine, draga mea ? !

— Ce-i cu mine ? Abia acum mă întrebi ce-i cu mine ? ! De fapt, mă mir că ţi-ai dat totuşi seama că se întîmplă ceva cu mine !

— Anda !...

— Nu mai vreau să aud nimic, înţelegi ?

— Nu înţeleg.

— M-aş fi mirat.

— Anda...

— Oricum, odată şi odată trebuia să avem o explicaţie !...

Adrian o privi uimit. Era pentru prima dată cînd o vedea într-o asemenea stare. Nu înţelegea ce o nemulţumise. Doar nu-i spusese nimic care să o supere...

— Ai putea să-mi explici ce s-a întîmplat ? o întrebă.

— Tu chiar nu-ţi dai seama că aşa nu mai merge ?... Că nu se mai poate ? Nu crezi că şi eu sînt om, că am nevoie să mai aud un cuvînt cald ?... Că vreau şi eu ca soţul meu să vină acasă ca toţi oamenii, după opt ore de serviciu, să mîncăm împreună, să ieşim undeva, aşa cum fac atîţia alţi bărbaţi cu soţiile lor ?...

— Ți-am explicat, Anda, că am foarte mult de lucru. Nu pot pleca după opt ore, precum cei de la... N-am cum să vin mai devreme, te rog să mă crezi, iar acum am atîtea de rezolvat...

— Tu știi, Adrian,că n-am mai stat amîndoi la masă de foarte mult timp ? Că n-am mai fost împreună la un film de cînd nu mai țin minte ?...

— Speram că nu vom avea niciodată asemenea discuții.

— Sperai ! Și eu am sperat. Am sperat ca o proastă că mîine o să fie altfel și acest „mîine" a trecut mereu pe lîngă noi...

— Anda, îmi amintesc de o fetișcană firavă cu niște codițe mari, împletite cu migală, și cu ochi calzi, care a promis unui băiat — au trecut cîțiva ani de-atunci, într-o zi de toamnă, în timp ce asculta foșnetul frunzelor uscate — că ar fi capabilă să înțeleagă ce o așteaptă dacă se va căsători cu un viitor ofițer de securitate... Iar el îi spusese că vor fi și zile bune, și zile grele...

— Nu mai pot, Adrian ! Nu mai sînt fetița cu codițe. Am încercat, iartă-mă !... Pe vremea aceea nu-mi puteam da seama ce-i singurătatea... Să stai și să aștepți... Să aștepți nerăbdătoare !... Iar gîndurile... Dacă n-ar fi gîndurile astea... Mă simt din ce în ce mai neglijată... Ești permanent în tensiune... Te simt departe... Din ce în ce mai departe !...

— Păcat. Tare mult am dorit să fiu un soț ideal.

— Ideal ? !... Vii acasă gînditor, mănînci ca un automat, frunzărești o carte, da, da, o frunzărești !, nu mai ai răbdare să citești o frază pînă la sfîrșit, iar cînd ai spus : „mă culc" se poate fixa după tine un cronometru. Adormi într-un minut. De mine, de femeia din mine, nu-ți mai pasă.

— Anda...

— ...Încet, încet m-ai uitat azi, m-ai uitat mîine... Ești tot mai rece... Din ce în ce mai rece, Adrian !...

— Am fost convins că mă vei înțelege.

— Tot ce mi-a stat în puteri am făcut. De asta am tăcut pînă acum. Dar nu mai pot...

— Se pare că s-au adunat cam multe în căpșorul ăsta drăgălaș...

— Cînd ajungi să constați că nu te mai interesează nimic, e înfiorător. Iar eu am început să mă neglijez treptat, văzînd că nu mai reprezint nimic pentru nimeni.

— Dramatizezi, draga mea.

— Sper să nu vorbești serios. Măcar acum, în ceasul acesta...

— În viață avem și zile rele, iar după vreme proastă...

— Iar te amăgești, Adrian. Încerci să colorezi o fotografie alb-negru... Nu te-ai gîndit că aș putea să plec la ai mei ?...

— Vai, vouă, căsnicii, care mai aveți cîte un „ai mei" !, încercă Adrian să dea alt ton discuției.

— Nu suport în clipa asta nici un fel de glumă. Te-ai transformat într-o asemenea măsură, încît cred că-ți va fi tare greu să redevii cel care ai fost. Mai ales sentimental.

— Anda, înțeleg din cele spuse că...

— Cred că e bine să cunoști tot ce gîndesc, îl întrerupse Anda la fel de pornită. Pînă și pe mine m-ai transformat într-un fel de automat.

— Te rog să nu plîngi ! o avertiză el.

— Nu, nu plîng. Știu că asta nu ți-a plăcut niciodată. Dar am plîns în singurătatea mea. Și am avut destulă...

În clipa aceea se auzi în stradă un claxon scurt și căpitanul Dorobanțu înțelese că sosise mașina cu care trebuia să meargă după Walther Kohn.

— Îți mulțumesc pentru masă, Anda. Îmi pare rău, dar... trebuie să plec iar. S-ar putea să ai dreptate în tot ce-ai spus. Din punctul tău de vedere ai dreptate cu siguranță. Dar eu... Poate o să cam întîrzii în noaptea asta... N-ai vrea tu să discutăm altă dată toate aceste lucruri ?

— Altă dată, altă dată !... Mereu altă dată !...

— Și mai ales, încearcă să te gîndești la fetița aceea cu codițe negre. Îmi plăcea tare mult pentru înțelegerea ei... Și îmi mai place...

— Du-te, Adrian, dar e bine să afli că fetița aceea de care vorbești tu o să aibă în curînd un copil...

*

Se întunecase bine. Punctul de control al trecerii frontierei se vedea din ce în ce mai aproape, luminat.

Cînd ajunse lîngă peronul de la intrarea principală, căpitanul Dorobanțu făcu semn șoferului să oprească între alte două mașini care staționau acolo. Era destul de familiarizat cu locurile. Coborî repede și trînti portiera. Își încheie haina și o trase, cu intenția de a-i întinde eventualele cute. Apoi se grăbi spre intrare, observîndu-l pe comandantul punctului, care îi făcea agitat semne din prag.

— Niciodată n-am fost pus într-o asemenea situație, căpitane, zise comandantul vizibil supărat și îi întinse mîna. Nu am înțeles de ce ai cerut să nu-i verificăm actele. Eu cred că ar fi fost bine. Nu mai pierdeam timpul și cu asta după ce stai de vorbă cu el. Este foarte grăbit și din cele ce mi-a spus are toate motivele să ajungă mai repede acasă. Ai grijă că este din cale-afară de furios. Abia l-am stăpînit pînă la... venirea dumitale.

— Cum v-ați înțeles ?... În ce limbă vreau să spun ?

— În limba lui Goethe.

— N-ați încercat să-i vorbiți românește ?

— Mi-a dat de înțeles că nu știe o boabă.

— Unde-i acum ?

— Acolo, arătă comandantul cu mîna spre încăperea în care aștepta Walther Kohn.

Căpitanul îi mulțumi pentru tot ce făcuse și porni spre camera indicată. Intră. Observă acolo un bărbat blond, înalt, solid, cît se poate de prezentabil. Ședea pe un fotoliu, picior peste picior și fuma nervos.

— Îmi pare nespus de rău că a trebuit să vă întîrziem plecarea din România, domnule Walther Kohn, i se adresă căpitanul Dorobanțu, privindu-l cu atenție, dar cînd văzu că celălalt tace și se uită contrariat la el, adăugă: mătușa

Marei Călin zicea că vorbiți românește destul de bine. S-a înșelat cumva ?

— Im este mai ușor se tiscut in jermana, răspunse celălalt după o scurtă ezitare, formulînd cu grijă fiecare cuvînt. Me tescurc pine și in romînește. Cine sinteți tumneafoastre ?

— Căpitanul Dorobanțu, dar nu cred că numele meu are vreo importanță.

— Refus se mai tiscut. Cer se fie anunțat imetiat representanța țerii mele și se-mi atuceți un afocat. Nu pricep motiv oprire mea aici. Protestez !...

— Vă rog să vă liniștiți, domnule. Prietenul dumneavoastră, Hariton Gîrneci, cu care ați petrecut aseară, a avut azi-dimineață un tragic accident : a căzut cu mașina într-o prăpastie. E mort.

— Hariton ! sări în picioare străinul și se observă pe fața lui că este foarte surprins. Pierduse brusc din aroganța de pînă atunci. Continuă : Sper se nu jucați la mine o farse, tomnule copitan. Ar fi pre mult teja. Logotnic meu este in spital la Prașof, presupun cunoaște la tumneafoastre. Eu tesperat !

— Cunosc și acest lucru, domnule Kohn. După moartea lui Hariton Gîrneci, am ajuns să aflăm că fusese prieten cu Mara Călin. S-a discutat cu bunica ei și ea ne-a spus că plecaseră împreună aseară la Brașov să vă întîmpine pe dumneavoastră. Am dat pînă la urmă de ea, dar nu ne-a putut spune nimic despre Hariton Gîrneci. E în comă.

— Constat esteți informați. Eu internat la ea. Este logotnic meu. Fenisem casatorim. Leșinat așa, tin senin. Eu tezolat te intimplare. Freau salfez. Me crapesc. Atuc meticament te care est urjent nevoi. Luat rețept metic. Este crima rețineți mine tita timp...

Străinul pusese în ultimele lui cuvinte tot patetismul de care era capabil. Numai că Dorobanțu nu dădu deloc semne că ar fi tentat să-l compătimească.

— Ne-ar bucura să puteți primi scuzele noastre, domnule Kohn, dar vă rog să înțelegeți că ați rămas singura

persoană care ne poate spune cîteva cuvinte despre cele întîmplate cu prietenul dumneavoastră înainte de a se prăbuşi în prăpastia aceea.

— Pare tare reu cele intimplat, tomnule. Inţeleg ca el mort, acum. Tumneafoastre oprit la mine salfes om fiu !... Logotnic meu...

— Nu avem altă cale, domnule Kohn. Cercetările care trebuie întreprinse în legătură cu împrejurările morţii cuiva nu suferă nici o amînare şi, după cum cunoaşteţi, aşa se procedează în oricare altă ţară, inclusiv într-a dumneavoastră.

— Cret n-are rost lunjim tiscuţii. Nu fream stat te forpă cu tumneafoastre. Auzit moarte Hariton, eu uluit. Spuneţ ce toriţ aflat la mine ?

— Trebuie să mă însoţiţi.

— Merg tumneafoastre ? !... Nu plec te aici ! Intrepaţi la mine şi respunt. Sint forte crapit !...

— Dacă ar fi după mine am discuta şi în locul acesta, numai că eu am fost trimis aici doar să vă însoţesc. O să discutaţi cu cel care se ocupă de acest caz.

Walther Kohn fremăta. Se observa pe faţa lui cît este de neliniştit. Încerca să găsească o soluţie pentru această situaţie neplăcută. Văzînd că era aşteptat de căpitanul care venise să-l însoţească, se ridică de pe scaun şi întrebă :

— Unte trepuie mers ?

— Îmi închipui că nu cunoaşteţi România chiar atît de bine ca să înţelegeţi exact dacă vă explic. De aceea am şi venit să vă conduc. Mai ales că s-a şi întunecat. Putem merge cu „Jaguarul" dumneavoastră ?

*

După mai mulţi kilometri de mers, maşina condusă de Walther Kohn ajunse în Deva. Fu dirijată pe cîteva străzi de căpitanul Dorobanţu, pînă ce intră pe strada Aliorului. Farurile puternice luminară ca ziua, ajutînd cele cîteva becuri plantate din loc în loc să înlăture bezna furişată printre clădirile adormite.

— Opriți pe dreapta, la a doua casă, indică Dorobanțu, iar Walther Kohn încetini și se apropie cu grijă de bordură.

— Am ajuns ? se interesă străinul, întrerupînd contactul, iar în glas i se mai simțea încă nerăbdarea.

— Colegul meu, care trebuie să discute cu dumneavoastră, se află în această clădire. Iată, vă așteaptă sus, explică Dorobanțu, arătînd spre un geam luminat de la mansardă. Poftiți cu mine, îl invită el și coborî degajat din automobil.

Străinul avu o scurtă clipă de ezitare, dar nu spuse nimic. Coborî la rîndul său și privi în jur, încercînd să străpungă întunericul. Nimic nu dădea de înțeles că exista viață pe stradă. Oamenii dormeau deja la ora aceea. Ocoli botul „Jaguarului" și ajunse pe trotuar, lîngă căpitan, care porni spre clădire. Cînd trecu printre stîlpii masivi ai porții, Dorobanțu trase cu coada ochiului spre străin și, văzînd că-l urmează liniștit, își continuă drumul. Parcurse din cîțiva pași aleea asfaltată, urcă sprinten cele cîteva trepte și împinse ușa grea de la intrare. Scîrțîitul ei veni să completeze zgomotul pașilor ce se amplificau nefiresc în liniștea nopții. Căpitanul trecu pragul și pipăi peretele din stînga. Cînd dădu de comutator, apăsă pe buton, dar lumina nu se aprinse pe scări.

— Poftim ! zise el înciudat. Oamenii ăștia nu sînt prea gospodari !...

Străinul nu găsi potrivit să-i răspundă ori nu înțelese. Se oprise în pragul ușii, ca și cînd n-ar mai fi vrut să pătrundă în bezna aceea.

— Păcat că nu am o lanternă la mine, adăugă căpitanul și se simțea că este supărat. N-avem ce face, o să urcăm încet. Vă rog să vă țineți aproape de mine, eu cunosc bine locul. Aveți grijă cum puneți piciorul pe trepte !...

Urcară în liniște cele două etaje. Căpitanul simțea lîngă el răsuflarea grea a celuilalt. Ajunseră la mansardă. Dorobanțu se apropie de o ușă, pipăind cu mîinile peretele, în căutarea soneriei.

— Nici măcar un chibrit nu am, mormăi el, continuînd să bîjbîie.

— Pot aprint pricheta mea ? îl întrebă străinul şi în acelaşi timp sclipi o lumină firavă, dar suficientă pentru a permite căpitanului să vadă butonul soneriei, sub care era lipită plăcuţa cu numele lui Marcel Ioniade.

Bricheta fu stinsă brusc şi în întuneric se auzi o bufnitură, ca o lovitură de măciucă. În aceeaşi clipă uşa la care voise să sune Dorobanţu se deschise brusc şi o lumină puternică năvăli afară. În canat apăru căpitanul Baltag.

Străinul se azvîrli pe scări, dornic să dispară cît mai repede, însă descoperi umbra cuiva, care, postat la etajul inferior, îl aştepta cu siguranţă pe el. Se opri buimac.

— Adu-l sus, Asmarandei, ordonă căpitanul Baltag umbrei de pe scări.

Adrian Dorobanţu făcea eforturi vizibile să se ridice în picioare. Căpitanul Baltag se adresă celui care urca scările la braţ cu plutonierul Asmarandei :

— N-aţi vrea să explicaţi de ce l-aţi lovit în halul ăsta pe colegul meu ?

— Nu cred că mai are vreun rost tot circul ăsta, răspunse el cu o strîmbătură, într-o românească perfectă. Înţeleg acum că am pierdut. Nu pricep însă cum de v-aţi dat seama că nu sînt Walther Kohn !...

Capitolul al cincisprezecelea

Inflexibilitatea lui Hariton Gîrneci pierise. Stătea pe un scaun în biroul de cercetare penală, avînd spatele adus ca un semn de întrebare. Îşi ţinea mîinile pe genunchi, frămîntîndu-le în neştire, iar de sub pă-

rul ce şi-l decolorase la Braşov, pentru a-i semăna lui Walther Kohn, apăruseră broboane de sudoare. Reuşise să dea chipului său o asemănare destul de mare cu a străinului căruia i se substituise. Acum însă, după ce i se făcuseră cîteva fotografii, îşi ştersese grima de pe faţă. Se observa clar că în locul unde fusese mustaţa pielea avea o nuanţă mai deschisă. Depăna vorbele rar, fără grabă, atent la fiecare cuvînt ce-i ieşea din gură.

Căpitanul Dorobanţu şedea relaxat la masa de lucru, avînd în faţă cîteva coale de hîrtie, pe care nota din cînd în cînd cele mai importante aspecte rezultate din declaraţiile celui anchetat. Intervenea calm, cu întrebări precise şi scurte, la cele relatate de Hariton Gîrneci.

Alături, căpitanul Baltag încălecase un scaun şi îşi rezemase coatele de spătar, sprijinindu-şi bărbia pe mîinile încrucişate. Din locul unde se afla cuprindea cu vederea atît pe Dorobanţu, cît şi pe Gîrneci. Îşi muta pe rînd privirea de la unul la altul, după cum vorbeau. Fusese rugat de prietenul său, înainte de a începe interogarea lui Hariton Gîrneci, să nu intervină în discuţii decît după ce anchetatul ar fi fost determinat să-şi recunoască activitatea de trădare.

Plutonierul Asmarandei nu era de faţă. Primise ordin de la Baltag să se ocupe de întocmirea formelor procedurale necesare introducerii în arest a lui Hariton Gîrneci şi să sigileze „Jaguarul" ce aparţinuse lui Walther Kohn, parcat acum în curtea Inspectoratului judeţean. Mai avea şi alte lucruri de făcut pînă dimineaţa.

Pe măsură ce vorbea, Hariton Gîrneci devenea tot mai stăpîn pe el. Din cînd în cînd arunca în jur priviri furişe, ca o fiară hăituită.

Recunoscuse că fusese recrutat de către spionul Hamilton, la puţin timp după racolarea unchiului său Anton Gîrneci, zis Tony, precum şi a celorlalţi din grup. Precizase că pe vremea aceea se pregătea să dea examen de admitere la facultatea de drept. Încet, încet căpătase încrederea lui Hamilton, care îi dăduse cele mai dificile sar-

cini, chiar culegerea informațiilor din domeniul militar. În scurtă vreme ajunsese mîna dreaptă a spionului, fiind trimis de acesta în locul său la Deva, pentru a transmite sarcini grupului ce își desfășura acolo activitatea de trădare. Primise indicativul „R-2" și rămăsese după aceea singurul care se putea întîlni cu Hamilton pentru a-i preda informațiile culese de ceilalți. Nu se mai prezentase la examenul de admitere în facultate. Motivase tatălui său, bolnav în acea perioadă, că avusese din nou... ghinion.

Relatase apoi că timp de cîțiva ani această rețea a reușit să culeagă unele informații din domeniul economic, politic și social, precum și diverse aspecte, mai mult sau mai puțin importante, din armată. Hariton Gîrneci le preda de fiecare dată spionului Hamilton, întîlnindu-se cu acesta în diferite locuri din București. Se verifica întotdeauna cu deosebită grijă, pentru a stabili dacă nu este urmărit. Fusese instruit cum să procedeze în asemenea situații.

Hamilton îi asigurase în permanență că nu vor fi descoperiți și că dacă, prin absurd, s-ar întîmpla totuși așa ceva, vor fi protejați. Le-a promis fiecăruia cîte o sumă importantă de bani în valută, ce avea să fie depusă pe numele lor la o bancă din Elveția. Hariton Gîrneci primise și numărul de cont, pe care îl mai ținea încă.

Cînd membrii grupului au simțit că securitatea este pe urmele lor, au primit indicația de la Hamilton să nu mai desfășoare un timp nici o activitate, iar Hariton Gîrneci a fost însărcinat să se ocupe de ascunderea în București a lui Marcel Ioniade, cel mai timorat dintre toți. A aflat însă stupefiat după puțin timp că ceilalți au fost arestați. A încercat de mai multe ori să ia legătura cu Hamilton, dar n-a reușit. Mult mai tîrziu a auzit că fugise din țară imediat după arestarea grupului. Asta l-a înspăimîntat cel mai mult, dîndu-și seama abia atunci că garanțiile date de spion fuseseră simple afirmații de încurajare. Se așteptase să fie și el arestat. Nu a înțeles cum

de scăpase. La procesul lor n-a avut curajul să meargă. A stat cu frica în sîn tot timpul. Nici prin Deva nu mai trecuse. Își schimbase și domiciliul din București, pe o altă stradă, în speranța că i se va pierde urma.

Abia în anul o mie nouă sute șaizeci și patru, după liberarea celor din grup, fusese căutat de unchiul său, Anton Gîrneci, care îi spusese de încercarea lui de a-i acoperi activitatea de trădare. Nefiind însă sigur că Bebe Nicolaide și Marcel Ioniade vor tăcea în continuare, Hariton a mers acasă la ei și i-a amenințat cu moartea, în cazul în care vreunul ar vorbi. A rămas cu convingerea că amîndoi erau deja senili și a mai prins curaj, sperînd că vorbele lor nu vor fi luate în seamă prea lesne.

Dar, cu doi-trei ani în urmă, Marcel Ioniade îl căutase în București și îi ceruse bani ca să nu-l denunțe autorităților. Hariton Gîrneci n-a suportat șantajul și a vrut să-l ucidă pe loc, însă celălalt, prevăzător, i-a spus că, dacă a doua zi nu ajunge la Deva, o scrisoare — predată la plecare unui prieten — va fi trimisă la securitate. Abia reușise să se stăpînească și a acceptat pînă la urmă să-i trimită lunar bani. Numai că de la o vreme Marcel Ioniade căzuse în patima beției, iar banii trimiși cu regularitate de Hariton Gîrneci, la care se adăuga și pensia ce o avea el, nu-i mai ajungeau. Începuse să vină și mai des în București, insistînd ca Hariton să-i dea tot mai mulți bani. Îl amenința chiar în prezența altora. Aceasta îl îngrijora cel mai mult pe Hariton și teama i se accentua.

De mai mulți ani se gîndise să facă ceva pentru a pleca în străinătate, dîndu-și seama că numai în acest fel își va putea ascunde definitiv urma. Își făcuse nenumărate planuri, dar le abandonase pe rînd. Exclusese din capul locului trecerea frauduloasă a frontierei, considerînd-o curată sinucidere.

Cînd prietena sa, Mara Călin, îl cunoscuse la Mamaia pe Walther Kohn, cam de aceeași statură cu el, îi încolțise în minte ideea substituirii. Nu avea nici o importanță faptul că celălalt era blond. Socotea că nu era cel mai greu

lucru să-ţi schimbi culoarea părului. Hotărîse să-i cultive prietenia, după care, folosindu-se de un prilej favorabil, să-i ia actele şi maşina, să-şi schimbe înfăţişarea, apropiind-o de a celuilalt, şi să iasă din ţară printr-un punct legal de trecere.

Ajungînd aici cu relatările, Hariton Gîrneci se opri. I se spusese să declare esenţialul cu privire la activitatea de trădare şi nu ştia ce ar mai fi putut adăuga.

Observîndu-l, căpitanul Dorobanţu interveni :

— Aţi mai continuat să culegeţi informaţii ?

— Nu mi-a mai ars de aşa ceva. După arestarea celorlalţi şi după ce Hamilton o... ştersese englezeşte, m-am lecuit. Cui să i le fi transmis ?

— Sînt convins că fiecare dintre noi, deci şi dumneavoastră, doreşte să se odihnească. E trecut de miezul nopţii. Ca să nu irosim timpul în continuare, v-aş ruga să reţineţi că întrebări pun numai *eu* acum. Aţi luat ulterior legătura cu Hamilton ?

— Am încercat, însă...

— În ce mod ?

— I-am trimis o scrisoare prin Walther Kohn. Reţinusem adresa unui conac despre care îmi vorbise că îl are în Anglia. I-am comunicat, într-o formă subtilă, bineînţeles, că intenţionez să ajung în străinătate. El mi-a răspuns printr-o scrisoare adusă de Walther că ar avea nevoie de mine aici, în ţară, nu acolo. Să fie sănătos ! Nu m-au mai tentat... propunerile lui. Am suferit destul în perioada aceasta, poate mai mult decît ceilalţi, care au stat un timp la închisoare... Dacă aş fi fost şi eu arestat odată cu ei viaţa mea nu ar fi urmat un curs atît de complicat...

— Regretaţi destul de tîrziu.

— Ştiu, însă cînd îţi dai drumul pe un topogan abrupt şi alunecos este greu să te mai opreşti...

— Vreţi să insinuaţi că împrejurările v-au determinat să ucideţi ? interveni dur căpitanul Baltag, nemaiputîndu-se stăpîni.

— Pe Marcel Ioniade n-am avut intenția să-l omor. Vă voi relata exact cum s-au petrecut lucrurile. Primisem de la el o scrisoare plină de amenințări, la foarte puțin timp după ce Mara Călin mi-a spus că o să vină în țară logodnicul ei, Walther Kohn. Dacă cineva ar fi deschis din întîmplare acea scrisoare, aș fi fost pierdut. Era descrisă acolo toată activitatea de trădare ce o desfășurasem. Am plecat imediat la Deva să-l temperez, luînd cu mine cîteva sticle de coniac. Știam că-i place foarte mult această băutură. Am ajuns acolo aproape de miezul nopții. L-am găsit spălîndu-și în baie cu neofalină un costum de haine. Am discutat cu el în liniște un timp, am băut împreună coniac — i-am turnat să bea cît poftește, crezînd că o să-l liniștesc —, dar a devenit din nou agresiv. A început să mă amenințe în gura mare. Nu mai știu cu ce l-am lovit în cap... N-a murit din lovitura aceea, sînt sigur, pentru că mai respira. Era doar amețit. Mi-am amintit că își spălase costumul cu neofalină și mi-a venit ideea să înscenez sinuciderea lui. I-am turnat pe gît restul de coniac și l-am tîrît în baie. Am închis geamul și ușa, fiind convins că nu se va trezi prea ușor din beție, și că, pînă atunci, o să moară asfixiat. Nu îmi mai păsa de el. M-am întors în cameră, am șters urmele trecerii mele pe acolo și am ieșit din casă, atent să nu mă vadă cineva. Îmi era o teamă cumplită. M-am urcat într-un suflet pe dealul cetății, care nu e departe de locuința lui Ioniade, sperînd că în singurătatea de acolo am să mă liniștesc, dar n-a fost așa... În zori m-am reîntors la București...

— Așadar, socotiți că nu sînteți vinovat de moartea lui ? insistă Baltag.

— Dacă mi-aș fi închipuit acest lucru, nu-i înscenam sinuciderea ; l-aș fi băgat pur și simplu cu capul în cadă... Nu mi-ar fi fost greu...

— Pe Walther Kohn cum l-ați... înlăturat ? întrebă de data asta căpitanul Dorobanțu, făcînd un semn discret lui Baltag să mai aibă puțină răbdare.

— Îmi propusesem inițial să îl înlătur din calea mea o perioadă scurtă de timp, doar cît să ajung cu mașina și cu pașaportul lui pînă la frontieră. Pentru aceasta, gîndisem eu, era suficient un somnifer puternic. Trebuia, bineînțeles, să procedez la fel și cu Mara Călin. Mi-a fost însă teamă că vreunul s-ar putea trezi mai înainte de a ajunge eu dincolo și am renunțat. M-am gîndit și la alte variante, însă nu cred că are rost să insist acum asupra lor. Important este că pînă la urmă am hotărît să aranjez și străinului o... înscenare. O să mă credeți maniac, însă am făcut-o de fiecare dată pentru a se crede că eu nu sînt cu nimic amestecat. În această variantă nu renunțam la ideea cu somniferul, însă după ce adormea trebuia să-i dau străinului înfățișarea și identitatea mea, apoi să-l arunc într-o prăpastie odată cu „Fiat"-ul ce îmi aparținea. În felul acesta îl înlăturam pentru totdeauna, iar eu „dispăream" sub înfățișarea și identitatea lui.

— Cînd le-ați... administrat somniferul ?

— În momentul cînd le-am servit șampania, la restaurantul hotelului „Carpați" din Brașov. Știam că după puțin timp o să-și facă efectul și am insistat să plecăm, ademenindu-i la o plimbare cu mașina. I-am condus spre locul de parcare al autoturismelor. Pînă acolo abia s-au mai ținut pe picioare. Pe străin l-am urcat în „Fiat"-ul meu, iar pe Mara Călin în „Jaguar". Am culcat-o pe bancheta din spate și am acoperit-o cu un pled. Nu mi-a fost ușor, desigur, dar am scos-o la capăt. Am plecat apoi să... înscenez accidentul.

— De ce a trebuit să vă deplasați pe Valea Prahovei ?

— Studiasem mai de mult timp întregul traseu. Nicăieri nu am găsit un loc mai potrivit pentru...

— Faceți aceste declarații cu atîta cinism..., nu se putu stăpîni iarăși căpitanul Baltag.

— Îmi dau seama că nu mai am ce pierde. Vreau ca măcar acum să mă descarc de tot ce am pe conștiință. O să vi se pară ciudat, probabil, dar pe măsură ce vă fac aceste mărturisiri, mă simt tot mai despovărat...

— Cum ați procedat cînd ați ajuns pe serpentinele de la Posada ? reluă discuția căpitanul Dorobanțu.

— V-am spus că cercetasem locul. M-am oprit acolo și pentru faptul că găsisem desprins parapetul lateral de sprijin. Aruncasem traversa metalică în prăpastie și cînd aceasta se lovise de stînci se îndoise așa de tare, încît mă convinsesem că, dacă o mașină ar cădea în valea aceea, nu s-ar mai alege nimic din ea... După ce-am ajuns acolo, spre dimineață, am schimbat hainele cu străinul, i-am vopsit și lui părul — mă pregătisem, cu tot ce trebuia în acest sens —, i-am lăsat actele mele în buzunar, apoi l-am așezat la volan, am pornit motorul și am băgat maneta în viteză, fixîndu-i direcția spre prăpastie. Pe scurt cam așa s-au petrecut faptele. Apoi m-am reîntors la Brașov cu primul tren.

— De ce nu ați procedat la fel și cu Mara Călin ?

— Cu ea aveam alte planuri. Trebuia să constituie garanția grabei mele — adică a logodnicului ei, de data aceasta —, motivația ieșirii mele din țară la atît de scurt timp de la intrare. Internînd-o în spital și știind că nu se va trezi prea repede, puteam invoca, atunci cînd ajungeam la frontieră, că mă grăbesc să-i aduc din străinătate medicamentele de care avea nevoie. Dacă cei de la graniță ar fi verificat spusele mele, puteau constata că nu spuneam un neadevăr. M-am și mirat că am fost oprit acolo pînă la venirea dumneavoastră, pentru că m-am comportat, sînt sigur, cît se poate de convingător.

— Chiar credeați că puteați deruta pe cei care v-ar fi controlat actele la punctul de frontieră ?

— Am fost convins că îmi calculasem totul în cele mai mici amănunte. În primul rînd mizam pe faptul că graba mea va părea destul de suspectă pentru a-i determina să verifice dacă Mara era sau nu în comă, internată în spitalul din Brașov. La verificare s-ar fi adăugat figura mea răvășită... Nici acum nu îmi dau seama unde am greșit, pentru că am făcut o greșeală undeva, sînt sigur.

— Vă înșelați, nu ați făcut o greșeală, ci mai multe. Să trecem însă la o altă problemă. Ce v-a determinat să

reacționați..., mă rog, așa cum ați reacționat, în momentul cînd am ajuns la locuința lui Marcel Ioniade ?

— Nu m-am așteptat ca de la frontieră să mă aduceți la Deva. Vă mărturisesc că uitasem de Marcel Ioniade. Nici o clipă nu am crezut că mai putuse rămîne în viață după cît băuse și cu atît mai mult după ce inhalase gazele de neofalină din baia închisă. Abia cînd am intrat pe strada lui mi-am amintit de el și am devenit circumspect, deși încă mai socoteam că era o simplă coincidență. Cînd am oprit însă mașina în fața casei sale am intrat în panică, iar cînd mi-ați arătat geamul de la mansardă și ați spus că acolo ne așteaptă prietenul dumneavoastră, mi-am pierdut cumpătul. Mi-a trecut prin minte ideea că Marcel Ioniade nu murise, iar asta însemna să mă demaște imediat, cum va da ochii cu mine, cu tot... machiajul pe care îl aveam. Recunosc că eram gata-gata să demarez cînd ați deschis portiera și ați coborît din mașină. Voiam să dispar, indiferent unde, dar m-am stăpînit. Numai eu știu prin ce-am trecut ! Am făcut apoi un efort imens să urc scările acelea întunecoase, alături de dumneavoastră, și să fiu calm. Cînd am ajuns la ultimul palier, lîngă ușa locuinței lui Marcel Ioniade și am observat că umblați după sonerie, m-am convins că acolo voiați să mă duceți și nu în altă parte. Pentru o fracțiune de secundă mi-am imaginat ușa deschizîndu-se și în canatul ei apărînd zîmbetul tîmp al lui Ioniade. N-am mai putut suporta și nervii mi-au cedat. Cînd am aprins bricheta, nu am făcut-o pentru a vă ajuta să găsiți butonul soneriei, ci ca să văd dacă nu este cineva ascuns prin apropiere. Mi-am dat seama că eram acolo doar noi doi și... Vă cer scuze pentru lovitura aceea!... Credeam că o să pot scăpa... Îmi dau seama abia acum că am căzut în groapa ce mi-am săpat-o singur. Iertați-mă, aveți să-mi dați o țigară ?...

*

Nu era pentru prima oară cînd căpitanul Adrian Dorobanțu privea răsăritul soarelui de la geamul camerei unde

lucra. Nu-şi amintea acum de cîte ori i se mai ivise prilejul acesta, dar de fiecare dată i se părea că discul roşiatic era altfel.

Încheiase procesul-verbal. Fuseseră consemnate, detaliat, declaraţiile lui Hariton Gîrneci, după care acesta fusese trimis la arest, să se odihnească.

Plecase şi căpitanul Baltag. Cu toate că făcuse o noapte albă nu păruse obosit. Se observase pe chipul lui că era satisfăcut. Îşi mărturisise faţă de Dorobanţu bucuria că încheiase un dosar care ar fi avut toate şansele să poarte pe copertă iniţialele „A. N.", ceea ce însemna *autor necunoscut*. Mai adăugase că dosarele cu aceste iniţiale i-au dat întotdeauna cea mai mare bătaie de cap.

Acum, cînd ceasul marca ora şapte şi jumătate fix, telefonul ţîrîi nefiresc de tare. Dorobanţu îl ridică, mirîndu-se că este căutat aşa de dimineaţă, doar programul începea abia peste o jumătate de oră.

— Da ? !...

— Vino pînă la mine, căpitane !

Cînd recunoscu în receptor vocea colonelului Pleşoianu, Dorobanţu fu cuprins brusc de un sentiment de bucurie : în sfîrşit, „Bătrînul" îşi reluase serviciul. Răspunse voios :

— Să trăiţi, tovarăşe colonel, vin imediat !...

*

— Spune-mi, căpitane, cînd ţi-ai dat seama de schimbarea identităţii lui Hariton Gîrneci ? îi ceru precizări colonelul Pleşoianu, după ce îl ascultase cu atenţie mai mult de o oră.

— O bănuială m-a fulgerat în urma discuţiei ce o purtasem la Bucureşti cu mătuşa Marei Călin. Era doar o bănuială şi atît. Din cîte aflasem pînă atunci despre Hariton Gîrneci, cel mai ciudat mi se păruse prietenia lui cu străinul Walther Kohn. El, care nu avea nici un prieten !... A urmat al doilea moment şi cel mai important, decisiv, aş

putea spune, cînd i-am deschis buletinul de identitate la sediul miliției din Ploiești și am constatat că mortul aflat la serviciul medico-legal avea altă grupă sanguină. Am simțit dintr-o dată că se clatină pămîntul cu mine. Nu am îndrăznit să le spun celor prezenți ce descoperisem, pentru că l-aș fi pus într-o situație neplăcută pe un locotenent-major de acolo ce îmi devenise foarte simpatic. Șeful său, un colonel nemaipomenit de exigent, l-ar fi admonestat, fapt care nu m-ar fi ajutat să-mi rezolv treburile în continuare. Am fost mulțumit că mă sprijină să ajung într-un timp record la Brașov și...

— Mă întreb cum de-a scăpat din vedere Gîrneci chestiunea cu grupa de sînge ?!

— N-a scăpat din vedere numai asta, tovarășe colonel. Eu mi-am dat seama — vă rog să-mi iertați lipsa de modestie —, că cei care încearcă, într-un fel sau altul, să nesocotească legile își închipuie că sînt extraordinar de isteți și nu țin cont de un aspect ultraverificat : crimă perfectă nu a existat și nu va exista niciodată. Oricît s-ar strădui, nu vor putea să prevadă toate amănuntele. Cel care efectuează cercetările trebuie să nu neglijeze tocmai aceste amănunte. Și după cum observați...

— Spui că Mara Călin este în afara oricărui pericol ?

— Așa m-au asigurat medicii din Brașov.

— Despre ce a făcut în acești douăzeci și ceva de ani ce-a declarat Hariton Gîrneci ?

— Că i-a fost teamă și n-a mai vrut să știe de nimic. Vă dați seama că de-abia am început interogarea lui.

— Ceva nu-mi place în toată povestea asta, căpitane. Așa cum mi-ai prezentat lucrurile, s-ar putea înțelege că, dacă Hariton Gîrneci nu ar fi fost implicat în decesul lui Marcel Ioniade — fapt ce a declanșat toată acțiunea —, iar dumneata nu ai fi ajuns la timp pe urmele lui, ar fi reușit să părăsească țara...

— Da de unde, tovarășe colonel ! Hariton Gîrneci a avut impresia că și-a luat toate măsurile de precauție. Mi-a

şi mărturisit că se miră cum a putut fi descoperit. Dacă nu aş fi menţionat în telegrama trimisă din Braşov către toate punctele de frontieră să nu-i verifice actele pînă la venirea mea l-ar fi prins imediat. Cu mijloacele moderne pe care le au acolo... Ştiţi bine la ce mă refer ! ?

— Ar mai fi ceva care iarăşi nu-mi place, continuă colonelul Pleşoianu. Mi-e teamă că te paşte îngîmfarea, Dorobanţule !

— Pe mine ? zise căpitanul, ridicîndu-se în picioare. Se observa că este surprins de afirmaţiile şefului său. Continuă : Ştiţi foarte bine care este părerea mea despre cei cu nasul pe sus.

— Păi, din spusele dumitale, rezultă că ai fost cel mai... grozav dintre toţi. Ceilalţi, şi mai ales cei de la miliţia din Ploieşti... Ori n-am înţeles eu bine ? ! Stai jos şi nu mai sări ca ars... Să văd ce-o să-mi răspunzi.

Avea colonelul Pleşoianu un fel deosebit de a discuta cu subalternii. Adusese de această dată vorba despre contribuţia celor care îl ajutaseră pe căpitanul Dorobanţu nu pentru că din cele relatate pînă atunci ar fi rezultat că el îşi arogase rolul principal, ci pentru că avuseseră amîndoi o discuţie mai veche, cu care ocazie căpitanul se ridicase împotriva spiritului de echipă în munca practică, invocînd principiul compartimentării muncii. Colonelul încercase atunci să-i explice că, în general, în orice activitate ai nevoie de sprijin din partea altora, dar că, mai ales în probleme de securitate a statului, activitatea solitară ar deveni dacă nu imposibilă, în orice caz deosebit de grea. E drept că trecuse destul timp de la discuţia aceea, dar colonelul Pleşoianu nu o uitase şi dorea să verifice cum au evoluat părerile subalternului său.

— Fără nici unul dintre ei nu m-aş fi descurcat, recunoscu Dorobanţu. Iar tovarăşii de la miliţia din Ploieşti au fost foarte expeditivi. Cum să-şi imagineze ei, oameni de bună-credinţă, că Hariton Gîrneci îşi aruncă prietenul în prăpastie, renunţînd la propria-i maşină, şi că îşi introduce actele în buzunarul celuilalt, crezînd că astfel o să-şi poată

schimba identitatea ? ! ...Şi-apoi, într-un timp scurt, au făcut mai mult decît mă aşteptam...

— Ia spune-mi acum pentru ce ţi-ai asumat răspunderea să-l duci pe bănuit la domiciliul lui Marcel Ioniade, fără să raportezi despre aceasta maiorului Răchită. Doar era la comandă, nu ?

— În primul rînd pentru că era destul de tîrziu şi pînă luam aprobarea dînsului... De fapt nici nu eram sigur că mi-ar fi dat-o... În al doilea rînd, eu sînt de părere că fiecare om din ţara asta trebuie să îşi asume răspunderi personale... Am fost convins că riscul ce mi-l asumam de data aceasta uşura cercetările. Cine ştie cînd ar fi fost dispus să recunoască Hariton Gîrneci că nu este de fapt Walther Kohn...

— Am dedus că n-ai prea dormit de două nopţi, da ?

— !...

— Mergi şi te culcă !... Nici mîine să nu te prind la serviciu. Poimîine însă am nevoie de dumneata odihnit. Vei primi o nouă însărcinare. Ai înţeles ?

— Îmi daţi voie să vă raportez ceva ?

— Numai să nu îmi comentezi ordinul. Te ascult !

— Mă bucur că s-au confirmat vechile dumneavoastră presupuneri, mă refer la Hariton Gîrneci, dar îmi pare rău că lucrurile au evoluat atît de neplăcut. Am desprins din cele întîmplate că într-o cercetare trebuie totul clarificat ; le prinde bine chiar şi celor care mai... greşesc în viaţă.

*

Ajuns acasă, căpitanul Dorobanţu descuie uşa cu multă atenţie, încercînd să nu facă zgomot. Era sigur că Anda, soţia lui, încă mai doarme şi nu voia s-o trezească. Ştia că atunci cînd el lucrează toată noaptea, ea nu se culcă decît tîrziu, uneori spre dimineaţă, găsindu-şi întotdeauna cîte ceva de lucru.

Intră liniştit în dormitor, însă rămase descumpănit cînd observă patul aranjat. Presupuse că Anda îşi mai schimbase între timp tabieturile. Probabil că era la piaţă deja. Începu să se dezbrace, fredonînd fals o melodie. Privirea îi căzu pe o coală de hîrtie aşezată ostentativ pe masă. Recunoscînd scrisul, Dorobanţu o luă mirat în mînă şi citi cele cîteva rînduri : „Nu mai suport singurătatea. Pînă îţi vei termina treburile am plecat la mama. E cam bolnavă. Anda."

Adrian Dorobanţu mototoli înciudat hîrtia şi vru s-o arunce, dar se răzgîndi. O netezi cu grijă şi îi mai citi o dată conţinutul. Amintindu-şi de cele două zile libere, se îmbrăcă rapid şi ieşi din casă în cea mai mare grabă.

— *SFÎRŞIT* —

Redactor : ELENA MARINESCU
Tehnoredactor : GH. CUCOȘ

Bun de tipar 18.10.1979. Apărut 1979.
Tiraj 54 940 exemplare. Coli de tipar 9. B131.

Comanda nr. 90.458
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"
Piața Scînteii nr. 1 — București,
Republica Socialistă România